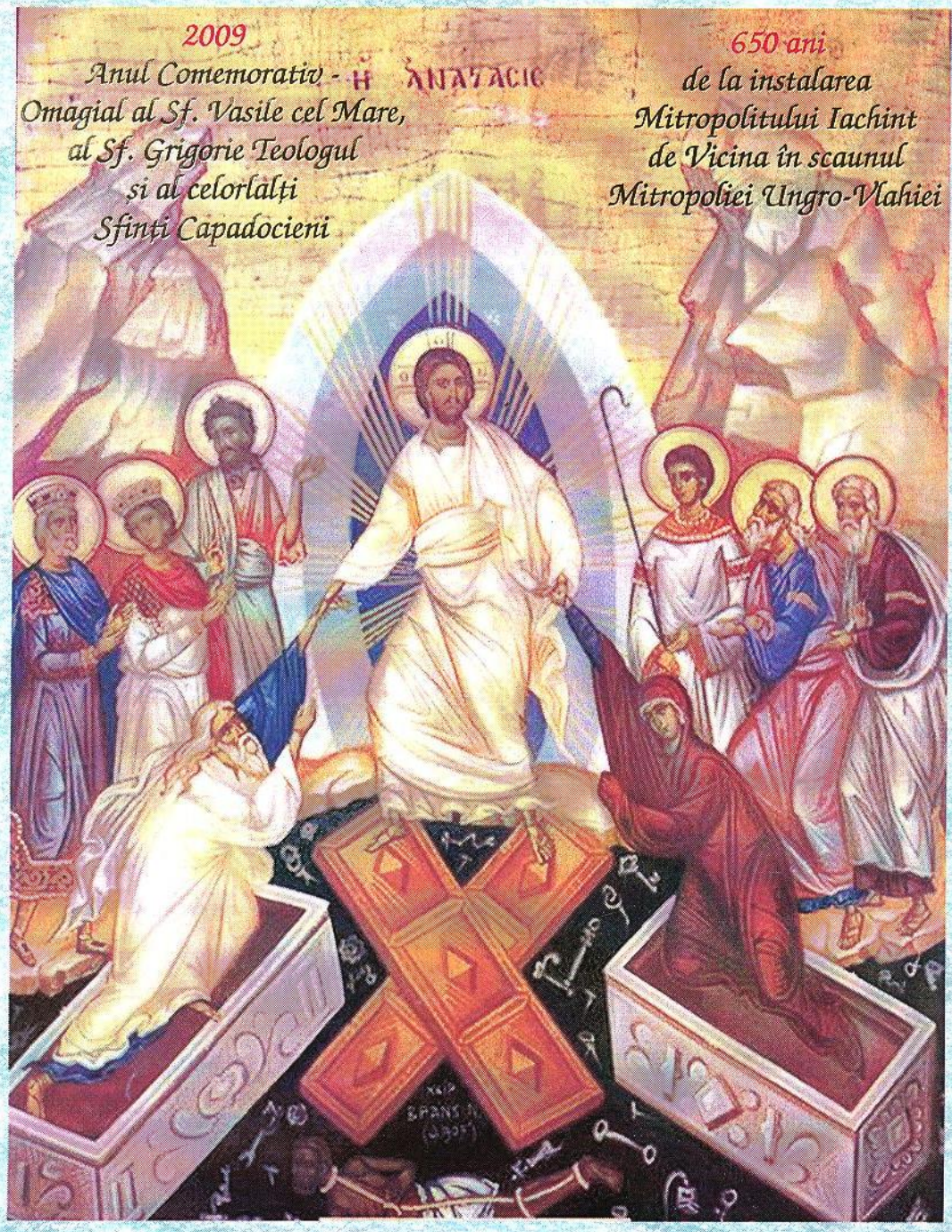
LUMINĂ DIN LUMINĂ

Publicație editată de
Parohia «Înălțarea Domnului» - Tulcea

✝

Anul II, nr.1 - aprilie 2009

Lumină din lumină

Anul II, nr. 1
Aprilie 2009

Colegiul de redacție:
Redactor Şef: Preot Aurelian Ciocan

Redactori:
Preot Petre Cadiu
Preot Viorel Vasile Carp
Inv. Luminița Pârlog
Inv. Florica Caranfil
Inv. Elena Petcu
Prof. Simona Florența Ciocan
Prof. Nicoleta Caulea-Popescu
Jr. Speranța Toma
Dr. Bogdan Catrangiu
Secretar de redacție: ec. Mirela Gherasim
Tehnoredactare: ec. Larisa Gabriela Bratu

Coperta 1: Icoana Învierii Domnului
Coperta 4: Cimitirul "Eternitatea"

Tipărit la SC HARHIA SRL SRL
Tulcea, str. Trandafirilor nr. 10
Telefon: 0240/512651

ISSN: 2065-899

SUMAR

1 Cuvântul **Preasfințitului Părinte Visarion, Episcopul Tulcii**
2 **Prof. Cristian Agache** "Anul comemorativ-omagial Al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (+379) şi al celorlalți Sfinți Capadocieni"
3 Pr. Vasile Viorel Carp "Lumina Învierii"
4 Prof. Doina Lelia Postolache "Acte de moarte privind slujitorii bisericilor ortodoxe din județul Tulcea în colecțiile DJTAN"
5 Prof. Ioana Marinache "Mormântul Familiei Tafrali din cimitirul Eternitatea Tulcea"
6 Pr. Petre Cadiu "Rugăciunea-hrana noastră spirituală"
7 Pr. Aurelian Ciocan "Duhovnicul – sfetnic minunat"

8 Jr. Speranța Toma "Nimic fără Dumnezeu"
9. Prof. Nicoleta Caulea Popescu "Agresivitate, violență şi putere în atitudinea societății contemporane"
10 Prof. Gică Gică "Pagini din istoria învățământului românesc din Cadrilater"
11 Înv. Florica Caramfil "Implicarea părinților în educație"
12 Dr. Dogdan Catrangiu "Curajul de a fi bun"
13 Ecaterina Mocanu "De ce cinstim crucea?"
14 Epitrop Teodor Boşneag "Pomenirea morților în Sâmbăta Sfântului Toader"
15 Student Cristian Ionescu "Păcatul factor al decadenței morale"
16 Elev Adela Moldoveanu "Holocaustul între memorie şi istorie"
17 Elev Daniel Bălan "650 de ani de la strămutarea mitropolitului IACHINT de VICINA în scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei"
18 Ana Maria Ghilan, Roxana Munteanu "Contribuții româneşti la dezvotarea ştiinței şi inovațiilor contemporane"
19 Ştefan Neagu "Sfânta Cruce", "Izvorul vieții spirituale"
20 Elev Roxana Stalide "Postul, drumul spre libertate"
21 Elena Oprea "Patimile, Răstignirea, Moartea şi Îngroparea Domnului"
22 Adelin Parmac "Cu credință şi cu dragoste să ne apropiem"
23 Mădălina Dragu "Sfintele Paşti"
24 **Elena Andreea** GîjuObiceiuri şi tradiții populare ale ruşilor lipoveni din Dobrogea
25 Cristina Sârbu "Obiceiuri şi tradiți de Paşti"
26 Elena Mistirian "Datini şi obiceiuri în Postul Mare"
27 Atelier de creatie
28 Roxana Stalide "Culorile şi simbolistica ouălor de Paşti"
29 Prof. arte Marin Cocheci "Pictură pe lemn"
30 Prof. Daniela Andrei "Lectura în procesul instructiv-educativ"

31 „Fragmente din Filocalia Sfintelor Nevoințe ale Desăvârşirii" –vol. II, Humanitas 1999

32 Despre bunătate sufletească

33 Învățătură de credință creştin ortodoxă

34 Evenimente, ştiri

„Veniți toți credincioșii să ne închinăm Sfintei Învieri lui Hristos că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea"

Iubiții mei fii sufletești,

După ce am străbătut calea cea sfântă și binecuvântată a Postului celui Mare, după ce am suferit împreună cu Hristos în Săptămâna Patimilor Sale, după ce ne-am închinat înfricoșătoarelor sale chinuri ce le-a răbdat pentru mântuirea noastră, iată-ne ajunși astăzi în luminata zi a Învierii.

Cuprinși de un fior tainic și dumnezeiesc tresăltăm de bucurie și înălțându-ne gândul către El „ne luminăm cu prăznuirea" și cântăm din adâncul ființei noastre imnul biruinței și al slavei: **„Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le"**.

Această cântare de biruință, acest praznic luminat ce-l așteptăm cu dor în fiecare an, este o împlinire a celor ce Domnul Hristos le-a spus ucenicilor Săi și anume că va suferi moarte pe cruce dar a treia zi va învia.

Și noi în Săptămâna cea Mare am pătimit cu Hristos, iar astăzi prin Învierea Sa ne ridicăm și noi la viața cea nouă și neîmbătrânitoare după cum de altfel și cântăm în canonul pascal: **„Ieri m-am îngropat împreună cu Tine Hristoase, astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat"**. Astfel Patimile, Moartea și Învierea Mântuitorului au devenit pentru noi legătură nezdruncinată cu Dumnezeu în lucrarea mântuirii și a întăririi noastre în nădejdea fericirii celei veșnice.

Tocmai de aceea în această sfântă zi de luminoasă prăznuire, inimile noastre tresaltă de bucurie primind vestea cea mare că Hristos a înviat din morți. Bucuria aceasta au primit-o mai întâi femeile mironosițe împreună cu Sfânta Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, apoi ucenicii Domnului și o primim și noi de două mii de ani fii Bisericii străbune, dând astfel mărturie despre credința noastră nestrămutată în Învierea lui Hristos.

Iubiți credincioși,

Bucuria pe care o trăim cu toții în ziua Sfintelor Paști, în ziua Învierii este rodul jertfei preacurate a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. El din dragoste față de noi și ca să ne împace cu Părintele Său, S-a jertfit pe Crucea Golgotei. Jertfa Lui este urmarea dragostei nemărginite a Tatălui față de oameni și față de mântuirea lor, pentru că: **„Dumnezeu așa de mult a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul – Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică"** (Ioan 3, 16). Mântuitorul S-a jertfit pentru ca să ne slobozească pe noi din robia păcatului și a morții prin Sângele Său ne-a curățit de orice păcat și întinare dându-ne tăria de a fi renăscuți la viața cea nouă pentru că, așa cum spune Isaia proorocul: **„prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat"** (Isaia 53, 5). Hristos Domnul **„a suferit crucea"** (Evrei 12, 2), iar supunându-se de bună voie patimilor, răstignirii și morții ne-a dat puterea de a fi și noi biruitori ai morții pentru că **„El a purtat păcatele noastre în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate să viețuim dreptății"** (I Petru 2, 24). Prin jertfa de pe Cruce, păcatul protopărinților noștri a fost șters prin scump Sângele lui Hristos iar prin Înviere moartea a fost nimicită. De aceea strigăm și noi cu proorocul Osea și după el, cu Sf. Ap. Pavel: **„Unde este, moarte, biruința ta? Unde-ți sunt chinurile tale?"** (Osea 13, 14) și aceasta pentru că în fața puterii dumnezeiești piatra mormântului Celui pecetluit și însăși stăpânirea morții au fost biruite **„a treia zi după Scripturi"**.

Prin jertfa de pe Cruce nouă oamenilor ni s-au deschis porțile cele veșnice ale Împărăției Cerurilor, ne-am împăcat iarăși cu Dumnezeu devenind din nou liberi din lanțurile păcatului și din tirania morții. Prin răscumpărarea realizată de Hristos, am devenit fii ai lui Dumnezeu, **„casnici ai Lui"** (Efeseni 2, 19), având dreptul și putința de a dobândi veșnicia prin harul cel dumnezeiesc împărtășit nouă prin Sfintele Taine ca și prin faptele noastre cele bune izvorâte din credința statornică în Învierea cea de a treia zi. Pe drept cuvânt putem și noi exclama cu apostolul neamurilor: **„Cât de covârșitoare este mărimea puterii Lui față de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem. Pe aceasta Dumnezeu a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morți și așezându-L de-a dreapta Sa în ceruri"** (Efeseni 1, 19 – 20). Jertfa de pe cruce a Domnului este pricinuitoarea bucuriei noastre din ziua Învierii,ea este izvor de viață veșnică și de negrăite bunătăți din care ne împărtășim cu toții și în veacul de acum și în cel ce va să fie.

„Iată prin Cruce a venit bucurie la toată lumea" cântăm într-unul din imnele liturgice ale acestui dumnezeiesc praznic.

Această bucurie venită prin Cruce este atât rodul dragostei noastre către Mântuitorul cât și al credinței noastre neclintită că Dumnezeu ne-a făcut și pe noi părtași ai Învierii Fiului Său: **„Dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în voi – zice Sf. Ap. Pavel – Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morți va face vii și trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuiește întru voi"** (Romani 8, 11).

Prin această credință în Jertfa Mântuitorului Hristos, prin dragostea pe care suntem datori să i-o arătăm, Învierea Lui a devenit învierea noastră adică restaurarea în noi a chipului omului celui dintâi neatins de păcat și de moarte și înnoirea firii noastre în Duhul Sfânt.

Învierea Domnului întărește în noi această credință mântuitoare, încălzește de-a pururi flacăra dragostei și menține vie nădejdea în bunătățile cele făgăduite. Ea risipește întunericul cel din adâncul sufletului, ne luminează calea cu lumina cea adevărată și nimicește în noi frica de moarte.

Dreptmăritori creștini,

Învrednicindu-ne de aceste cerești bunătăți să ne sârguim a le primi în cămara sufletelor noastre în curăție, silindu-ne să ne îmbrăcăm în haina neprihănirii.

Să urmăm îndemnul Sfintei noastre Biserici care spune tuturor: **„să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiată lumină a Învierii și cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim spunându-ne și nouă: Bucurați-vă”**.

Bucuria revărsată din Jertfa Mântuitorului este și pentru noi un izvor de mare încredere, de îmbărbătare și de putere însuflețitoare în lupta noastră cu păcatul și cu răutățile acestei vieți în vederea săvârșirii binelui și a virtuților evanghelice.

Câtă bucurie vom avea fiecare știind că virtutea și dragostea jertfelnică ne vor duce la o viață binecuvântată pe pământ și ne vor înălța la viața cea veșnică!

Numai slujirea semenilor noștri în smerenie și dragoste, chiar jertfă, după pilda Mântuitorului Iisus Hristos ne poate aduce mulțumirea, bucuria sufletească și fericirea după care tânjim atât de mult.

Mai ales astăzi această jertfă a noastră se poate arăta în mai multe feluri. Astfel veghea la căpătâiul unui bolnav și îngrijirea lui, ajutorarea celor aflați în lipsuri și în nevoi, grija și ajutorul soților între ei, a părinților față de copii, a copiilor față de părinți, grija sfântă față de valorile sacre ale neamului: Biserica, familia și școala sunt fapte și virtuți care trebuie să împodobească sufletul fiecărui creștin, al fiecărui român dreptcredincios.

Pătrunși de lumina Sfintei Învieri și întăriți de jertfa răscumpărătoare a Mântuitorului, vom putea să biruim zbuciumul spiritual al omenirii care aduce după sine criza economică prin bogăția sufletească și nădejdea moștenite de la înaintașii noștri și să ne străduim ca din puținul nostru să dăm și celor lipsiți ca să simtă și ei bucuria acestui praznic dumnezeiesc, ca să fim cu toții una în trupul tainic al Domnului care este Biserica Sa.

Numai așa vom prăznui cu adevărat această sărbătoare aducătoare de mântuire și de mângâiere, pe care am așteptat-o și în acest an ca pe un dar ceresc și ca pe un popas al bucuriei și al speranței.

Punându-vă la suflet aceste învățături sfinte și de suflet mântuitoare Vă îndemn pe toți să rămâneți în dragostea Mântuitorului nostru Iisus Hristos Cel răstignit și înviat Cel ce s-a jertfit pentru noi și pentru a noastră mântuire, și la sânul cald al Bisericii noastre strămoșești lucrând cu sârg la întărirea și păstrarea dreptei noastre credințe ca și la bunăstarea neamului nostru românesc.

Împărtășindu-vă aceste părintești îndemnuri vă îmbrățișez pe toți întru slava Sfintei Învieri dorindu-vă să petreceți cu pace, cu bucurie și cu nădejde „Paștile cele mari și sfinte” să sporiți în tot lucrul cel bun și vă întâmpin cu salutul pascal:

HRISTOS A ÎNVIAT!

La mulți ani, cu pace, cu sănătate și cu fericire în inimile și în casele Dumneavoastră.

Al vostru, al tuturor de tot binele voitor
și pururi către Domnul cel Înviat fierbinte rugător

† VISARION,
Episcopul Tulcii

† Visarion

Anul comemorativ-omagial Al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (+379) şi al celorlalţi Sfinţi Capadocieni

La iniţiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în şedinţa de lucru din 29 octombrie 2008, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2009 ca **An comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (+379) şi al celorlalţi Sfinţi Capadocieni** în Partiarhia Română. Anul acesta se împlinesc 1630 de ani de la trecerea la Domnul a Sfântului Vasile cel Mare şi 1620 de ani de la mutarea la Domnul a Sfântului Grigorie de Nazianz. Aceasta reprezintă doar o continuare a evenimentelor organizate de Sfântul Siond al Bisericii Ortodoxe Române în anul 2008, an ce a marcat pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română – **Anul Sfintei Scripturi şi al Sfintei Liturghii**. Pe tot cuprinsul Patriarhiei Române s-au organizat manifestări şi acţiuni, care au subliniat importanţa cultural-religioasă a Sfintei Scripturi şi a Sfintei Liturghii, la nivel central şi local (media, publicistică şi editorialistică, conferinţe, întruniri şi simpozioane pastorale şi teologice, expoziţii etc.), cu adresabilitate directă către tineri, lansându-se şi ediţia jubiliară a Liturghierului lui Macarie, prima carte tipărită pe teritoriul românesc.

Programul manifestărilor de anul acesta elaborat de Cancelaria Sfântului Sinod şi care se va desfăşura atât la nivelul Patriarhiei Române, cât şi al Eparhiilor din ţară şi străinătate – cuprinde conferinţe teologice şi pastoral–misionare, simpozioane ştiinţifice, seri duhovniceşti, proiecte editoriale, pelerinaje în provincia Capadocia (Turcia), toate manifestările urmând a fi abodate în cadrul a patru direcţiii de aprofundare:

- Sf. Vasile cel Mare Dascăl al vieţii liturgice;
- Sf. Vasile cel Mare Dascăl al familiei creştine;
- Sf. Vasile cel Mare Dascăl al vieţii monahale;
- Sf. Vasile cel Mare Dascăl al operei filantropice.

Scopul manifestărilor este de a evidenţia contribuţia Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei şi a celorlalţi Sfinţi Capadocieni la definirea şi apărarea învăţăturii de credinţă, la dezvoltarea tâlcuirii Sfintei Scripturi, la îmbogăţirea tezaurului liturgic şi canonic, aportul la dezvoltarea vieţii monahale, ca exemplu pentru lucrarea pastoral-misionară şi social-filantropică actuală a Bisericii Ortodoxe Române.

În acelaşi timp, prin prezentarea unor manuscrise cuprinzând opera lor tradusă în limba română, ediţii tipărite ale operei lor în limba română, contribuţii ale teologilor ortodocşi români la studierea vieţii şi operei acestora etc. se urmăreşte sublinierea prezenţei Sfântului Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei şi a celorlalţi Sfinţi Capadocieni în conştiinţa Bisericii Ortodoxe Române.

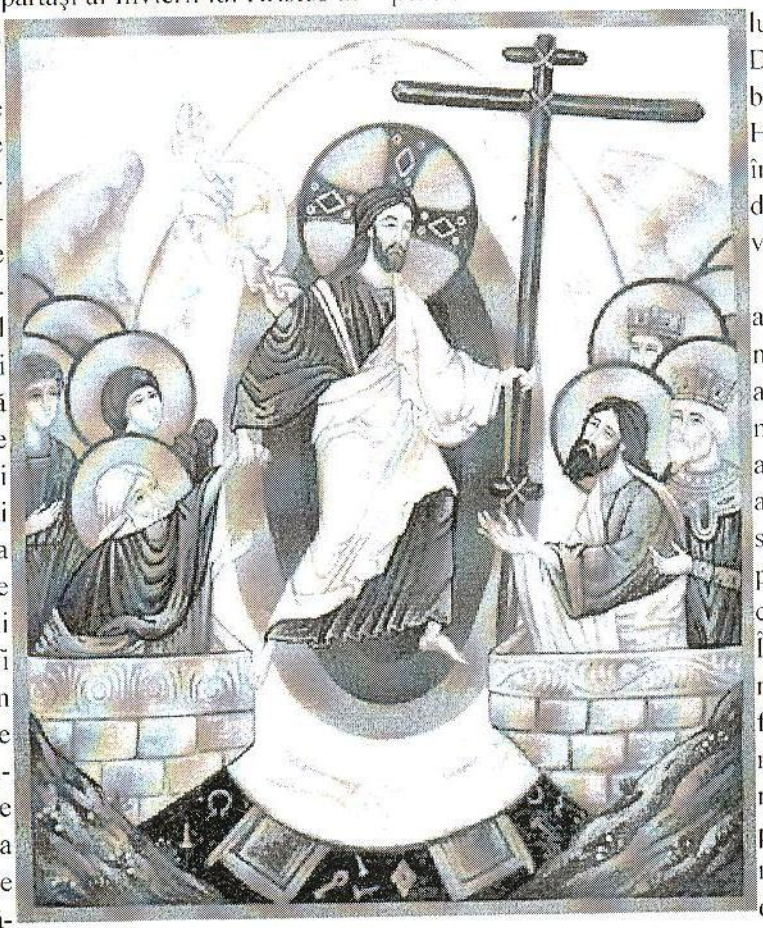
Şi în cadrul Episcopiei Tulcii se vor desfăşura o serie de manifestări: conferinţe teologice şi pastoral-misionare, activităţi social–filantropice, întruniri şi expoziţii ce vor sublinia importanţa covârşitoare a Sfinţilor Capadocieni, atât în plan teologic, cât şi în plan misionar-social şi pastoral.

Un moment important al manifestărilor îl va constitui publicarea operei integrale a Sfântului Vasile cel Mare în cadrul noii serii a Colecţiei Părinţi şi Scriitori bisericeşti (PSB), precum şi a unei serii de studii, articole şi texte liturgice privitoare la Sfinţii Capadocieni. De asemenea, va avea loc şi o şedinţă solemnă a sfântului Sinod consacrată **Anului comemorativ-omagial al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (+379) şi a celorlalţi Sfinţi Capadocieni** şi va fi organizată o expoziţie tematică (icoane şi cărţi) la Palatul Patriarhiei din Bucureşti. Manifestările vor fi mediatizate larg de către Centrul de Presă Basilica al Patriarhiei Române (Radio Trinitas, Televiziunea Trinitas, publicaţiile Lumina, Agenţia de ştiri Basilica, Biroul de Presă), mass-media bisericească eparhială şi presa laică.

Prof. Cristian Agache

„Veniți de luați lumină!", aceasta este chemarea Bisericii în noaptea de Paști, chemare adresată tuturor celor botezați în numele Sfintei Treimi, precum și acelora care n-au cunoscut încă lumina adevărului. **"Veniți de luați lumină!"**, voi cei credincioși, pentru a se întări credința, nădejdea și iubirea noastră! Fiți purtători de lumină într-o lume în care întunericul necredinței, al urii, al păcatului și al dușmăniilor de tot felul încearcă să zdruncine temeliile cele mai adânci ale existenței! **"Veniți de luați lumină!"**, voi cei osteniți și împovărați cu atâtea greutăți și suferințe în sufletul și în trupul vostru! Nu vă lăsați copleșiți de întunericul deznădejdii, căci Hristos a înviat! și, prin El, poate învia și sufletul vostru cuprins de moarte, confuzie și derută!

"Veniți de luați lumină!" Lumina lui Hristos luminează tuturor! Fiți fii ai Învierii! Fiți părtași ai Învierii lui Hristos în credință, în generozitate, în iertare și mai ales în iubire!

Învierea constituie fundamentul a tot ceea ce este adevăr, lumină și sens în existența umană și în cea a universului. Totul este legat de Înviere. Pentru că dacă Hristos a înviat, fiind început al învierii celor adormiți, atunci vom învia și noi. Iar dacă vom învia, viața noastră are un sens. Tragedia morții și bezna mormântului nu-și mai pun definitiv pecetea asupra existenței umane. Relațiile dintre oameni, iubirea mai ales, dar și suferința, pot fi trăite într-o altă lumină prin prisma Învierii. Iată pentru ce noi creștinii considerăm Învierea ca inimă și suflet ale credinței noastre. Datoria noastră, în acest context, este aceea de a fi martori, apărători și mărturisitori ai Învierii lui Hristos, ai propriei noastre învieri și ai înnoirii, prin Înviere, a tot ceea ce există.

Învierea Domnului este, așadar, trecerea de la întunericul morții la lumina vieții. Deoarece Învierea nu înseamnă doar înnoirea și preschimbarea trupului; ea îl mută pe om în viața cea nouă și neasemănată, în care, eliberat din strânsoarea materiei, nu mai are nevoie de aer, de hrană sau de împreunare trupească, ca să nu se stingă. De aceea, pe drept cuvânt, Sfinții Părinți s-au întrebat dacă trupul va învia cu toate ale sale din care multe nu-i vor mai fi de nici un folos dacă, așadar, va fi cu adevărat restaurat în întregimea sa, în deplinătatea firii sale.

Prin post ne-am dezbrăcat de îmbrăcămintea din piele (Facere III, 21) și printr-o transformare duhovnicească am încercat să ne înveșmântăm cu haina luminoasă dăruită la botez de Cel ce se îmbracă cu lumina ca și cu o haină. Această lucrare se realizează culminant prin Învierea Mântuitorului. Hristos, în lumina Învierii, se apleacă peste mormântul fiecăruia și ne scoate din tăcerea însingurării la lumina iubirii fără de sfârșit întru care ne putem vedea unii pe alții în Adevăr, căci adevărata viață era lumina oamenilor (Ioan I, 4); iar Calea, Adevărul și Viața este iubirea dumnezeiască, singura care poate întinde punți între ființe, și între Ființă și ființe, pentru că în El trăim și ne mișcăm și suntem (Faptele Apostolilor XVII, 28) căci lumina lui Hristos luminează tuturor. Iubirea lui Dumnezeu este reală nu numai pentru că însoțește și ajută suferința umană prin împreună-pătimire, ci, mai ales, pentru că o ridică din moarte la viață, prin Înviere. Învierea lui Hristos este iubirea lui Dumnezeu care face sigură biruința ființei umane, căci Hristos, Omul-Dumnezeu, a înviat curmând stricăciunea și deschizându-ne calea spre Înviere.

Prin Învierea Sa, Domnul a biruit pe cei doi dintre cei mai aprigi vrăjmași ai vieții și ai cinstei omenești: păcatul și moartea. Acești doi vrăjmași ai oamenilor s-au născut atunci când primul om s-a despărțit de Dumnezeu, călcând peste poruncile despre ascultare, față de Făcătorul său. În Rai, Omul nu a cunoscut nici moartea nici păcatul, nici frica nici rușinea, pentru că, nedespărțindu-se de Dumnezeul Cel viu, omul nu a putut cunoaște nimic despre moarte și trăind în ascultare desăvârșită față de Dumnezeu, el nu a putut cunoaște nimic despre păcat.

Prin Învierea Lui, Hristos a biruit păcatul și moartea, a stricat împărăția întunericului lui Satan, a slobozit pe oamenii cei înrobiți și a rupt pecetea asupra celor mai mari taine ale lui Dumnezeu și ale omului. Biruința lui Hristos este un balsam de viață dătător, pentru toți oamenii, toți cei care au căpătat boala din păcat și din moarte. Acest balsam îi face pe bolnavi sănătoși și pe cei sănătoși și mai sănătoși. Acest balsam învioază morții și dă mai mare tărie vieții celor ce sunt în viață. Acest balsam înțelepțește omul, îl înnobilează și îl îndumnezeiește; îi sporește puterea însutit, înmiit și îi înalță cinstirea cu mult deasupra întregii celeilalte naturi, în starea ei de slăbiciune, până la strălucirea și frumusețea

îngerilor şi arhanghelilor lui Dumnezeu.

Totul în această lume şi în eternitate este, aşadar, centrat pe adevărul Învierii: **„Şi cerul şi pământul şi cele de dedesupt"** . Totul: viaţa şi moartea, pământul şi întreg universul, bucuria şi lacrima, totul aparţine Învierii şi numai Învierii. Învierea este, prin urmare, lumina şi sensul vieţii omului şi a tot ceea ce există în univers. Învierea lui Hristos este adevărul cel mai de preţ al creştinilor.

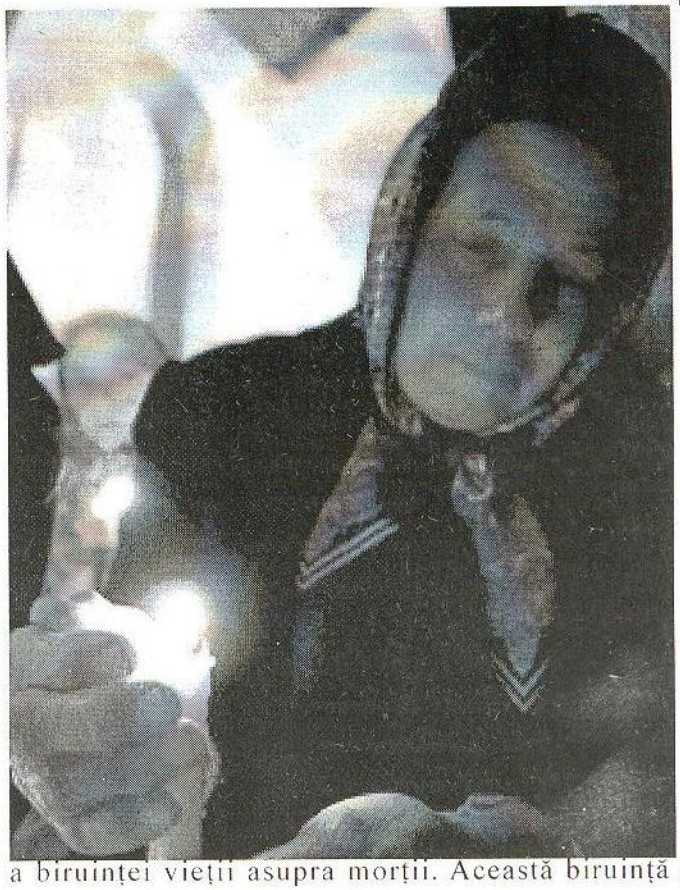
Prin suferinţa şi moartea Mântuitorului ne bucurăm de Înviere; prin Înviere ne bucurăm şi triumfăm în triumful lui Hristos, ca triumf al nostru. El a murit pentru noi şi a triumfat pentru noi. În Moartea Lui stă mântuirea noastră, în Învierea Lui stă biruinţa noastră.

Bucuria pascală, pe care Biserica Ortodoxă o evocă intens şi solemn patruzeci de zile, este bucuria şi nădejdea noastră cea mai mare, nu doar patruzeci de zile, ci de fiecare zi şi ceas al vieţii noastre de creştin. Cu fiecare cântare pascală şi cu fiecare salut pascal **"Hristos a Înviat!"**, adeverim, mărturisim şi trăim marele Lui Cuvânt Dumnezeiesc: **"În lume necazuri veţi avea, dar îndrăzniţi, Eu am biruit lumea"** (Ioan 16,33). În această biruinţă credem şi izbândim, cântând imnul triumfului creştin.

Prin înviere, Hristos scoate lumea din starea bolnavă în care s-a rostogolit, înălţând-o la o stare a cărei bogăţie, plenitudine şi fericire nici nu ne-o putem închipui, aşa cum nu-şi poate închipui omul mereu bolnav starea de perfectă sănătate. Dacă prin păcat s-a introdus în viaţă, de la Dumnezeu, boala radicală, prin înviere această boală e eliminată. E de crezut că fără căderea în păcat n-ar fi intervenit învierе, aşa cum peste tot n-ar fi avut loc întruparea Fiului lui Dumnezeu.

În Iisus Hristos viaţa cea nouă e realizată. El este începutul pentru toţi care cred în învierea Lui, pentru întregul univers, care în prezent este bolnavă. Viaţa cea nouă nu este numai promisiune, ci este în El realizată, prezentă. Noi însă trăim mai departe în istorie, dar cu ochii credinţei şi ai speranţei spre El, spre viaţa cea adevărată, deplină, ultimă şi fără de moarte.

Prin lumina Sfintei Învieri a Domnului nostru Iisus Hristos primim şi noi acea îndrăzneală şi acel curaj pe care le-au dobândit Sfinţii Apostoli ca să devenim propovăduitori şi mărturisitori ai lui HristosCel Înviat, prin fapte, iubire, suferinţe şi jertfă, vestind tuturor celor de lângă noi bucuria cea mare

a biruinţei vieţii asupra morţii. Această biruinţă o poate obţine, de la Hristos încoace, oricine crede şi săvârşeşte călătoria acestei vieţi având pururi ochii aţintiţi la Hristos, începătorul şi plinitorul credinţei (Evrei XII, 2).

Moartea şi Învierea lui Hristos ne-au asigurat pentru totdeauna înţelegerea, puterea şi triumful creştinismului în lume. Dreptul, tăria şi nădejdea noastră de biruinţă şi de mântuire stau în Moartea şi Învierea lui Hristos, pentru că Moartea şi Învierea lui Hristos sunt mântuirea şi Învierea noastră. Această certitudine ne întăreşte sufleteşte ca o putere dumnezeiască. Creştinismul trăieşte din Moartea şi Învierea lui Hristos, Biruinţa lui Iisus Hristos, prin moartea Sa, asupra morţii, este biruinţa creştinismului prin Hristos asupra răului şi a lumii.

Înviind din morţi, Hristos a deschis porţile împărăţiei slavei Sale tuturor celor ce cred în El. Luminoasa Înviere este sărbătoarea lui Dumnezeu, ziua biruinţei Lui asupra iadului şi a morţii, începutul vieţii celei noi şi a veseliei veşnice dăruite de El.

Când totul se umple de lumina Învierii lui Hristos şi cerurile se unesc cu pământul în proslăvirea Biruitorului morţii, să înălţăm cântare de slavă şi să rostim cu bucurie, îngereasca vestire: **Hristos a înviat!**

Preot Viorel – Vasile Carp

Acte de moarte privind slujitorii bisericilor ortodoxe din județul Tulcea în colecțiile DJTAN

Colecția ***Registre de stare civilă*** și colecția ***Fonduri parohiale*** ale DJTAN constituie o sursă foarte importantă de informații privind slujitorii care au funcționat încă din timpul stăpânirii otomane în bisericile ortodoxe tulcene. Din sutele de informații extrase din aceste colecții, redăm documentele identificate pentru perioada 1879-1904. Reprezentativ pentru anul 1893 este actul de deces al Mitropolitului Nichifor, ierarhul patriot. Multe din aceste informații ajută la : stabilirea șirului cronologic al slujitorilor și a perioadelor de slujire în bisericile județului, cunoașterea numelor soțiilor de preoți din vechime, cunoașterea gradelor de înrudire între anumiți slujitori ai bisericii, cunoașterea unor detalii privind familia preoților, identificarea altor nume de preoți („Matei Preotu", tatăl preotesei Irina Poalelungi de la Măcin). Rămân multe alte întrebări la care nu se va putea răspunde decât printr-o continuă cercetare a arhivelor.

I.Preoții MICHAIU ION și PETRE MIHAIU, tată și fiu (Jijila).

Potrivit *Marelui Dicționar Geografic al României*, vol.IV, p.104, la Jijila, „Maiestrul Alexie cu părintele Mihai și cu locuitorii" au construit în 1859 biserica cu hramul "Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru", informație prezentă și la M.D.Ionescu (*Dobrogea în pragul veacului al XX-lea*, p.390). Publicația *Vestitorul* (XVIII, 1-2, ian-febr 1942, p.16) dă ca an al zidirii bisericii anul 1857, iar preotul Eugen Drăgoi anul 1856 (*Locașurile sfinte din eparhie și slujitorii lor, în Arhiepiscopia Tomisului și Dunării de Jos în trecut și astăzi*, 1981, p.170), menționat și într-un istoric al parohiei de la anul 1967, întocmit de parohul Nicolae Butunoiu. Preotul „Mihail" se numără printre preoții care au semnat cererea adresată mitropolitului Grigorie al Dristrei la 1 mai 1872 pentru întemeierea schitului din Valea Jijilei, pe moșia lui Vasile Valcanu (T. Mateescu, *Proiectul înființării unui schit românesc în Dobrogea*, în BOR, 33, nr.3-4 din 1974, p.315-316). În „Registru stării civile pentru morți"nr.5/1883 al Primăriei Jijila (f.48v) există Actul de moarte nr.4/23.02.1883 al preotului „Petre Mihaiu" în care se specifică faptul că este fiul defunctului preot „Michaiu Ion" și al prezbiterei "Safta Michaiu Ion", în vârstă de 58 de ani la anul decesului. Potrivit actului de stare civilă s-a stins la miezul zilei de iarnă din 21 februarie 1883, la numai 36 de ani. Deci preotul „Mihail" din actul de la 1872 referitor la schit și care a făcut biserica din Jijila la 1856 se numea Michaiu Ion și a fost tatăl preotului Petre Mihaiu. Preotul Michaiu Ion trebuie să fi murit între anii 1873-1879, întrucât nu este înregistrată moartea lui în perioada 1879-1882 în registrul pentru morți al Primăriei Jijila și nu credem că ar fi murit în altă parte. În 21 februarie s-au împlinit 126 de ani de când crucea mică de piatră străjuiește mormântul din curtea bisericii al tânărului preot Petre. Parohul Nicolae Butunoiu de la Jijila subliniază că preotul „Petre Mihail a avut de suferit de la sfințirea bisericii de pe urma turcilor care nu priveau cu ochi buni construcția bisericii". Tânărul preot Petre Mihai este înregistrat cu numele „Preutu Petrachi Gavriilu" - „cliricu" în vârstă de 30 de ani -, ca martor la scrierea Actului de naștere nr.25/20.05.1882 al Ilianei, n.18.05.1879, fiica Mihalachi Popa, 28 ani și a Marinei, 26 ani, agricultori; semnează „Preut Petru Mihai" (DJTAN, CRSC, Primăria Jijila, Reg.4/1882, f.13). Data nașterii preotului Mihai Petru nu poate fi stabilită cu precizie, în actele de stare civilă constatându-se neconcordanțe: n.1847 (cf. actului de moarte), n.1849 (potrivit actului de naștere al Ilianei Mihalache Popa), n.1852 (cf.celorlalte acte identificate referitoare la copiii preotului)..Petrea Popa și Mihail Popa" sunt semnalați și în actele cadastrale, la fel „Mariuca Preoteasa domiciliată în Jijila", în „Registrul viilor de la Jijila" (DJTAN, D52/1883-1905, f.3 și f.12). Între anii 1880-1889 tânăra preoteasă Maria va cunoaște mari suferințe provocate nu numai de moartea preotului, ci și a trei din copiii lor, stinși la o vârstă fragedă: Sava, decedat la vârsta de 5 ani, în 1880 (Reg.2/1880, f.58, Act de moarte nr.29/28.04.1880, d. 26.04.1880); Domnica, în vârstă de 9 luni, decedată la numai trei luni de la moartea preotului (Reg.4/1882, f.18, Act de naștere nr.35/12.08.1882, n.10.08.1882, unul din martori Mihalachi Popa și Reg.5/1883, f.55v, Act de moarte nr.16/25.05.1883, d. 24.05.1883, unul din martori Mihalachi Popa); Trandafir, mort la vârsta de 9 ani, în 1889 (Reg.2/1880, f.12v, Act de naștere nr.24/29.06.1880, n. 27.06.1880 și Reg.12/1889, f.66v, Act de moarte nr.16/3.05.1889). Și în legătură cu vârsta preotesei se constată neconcordanțe: 26 de ani în 1880 (n.1854), 30 de ani în 1882 (n.1852), 35 de ani în 1883 (n.1848), 41 de ani în 1889 (n.1848). Dincolo de inexactități, se cuvine să reflectăm cu profundă durere la suferințele tinerei Maria, soție și noră de preot, asupra căreia, în numai câțiva ani, ai tinereții, s-au abătut cumplite furtuni însoțite de pierderi ireparabile. La 1882, Mihalache Popa avea 25 de ani și era cântăreț bisericesc la biserica din Jijila, după cum reiese din Actul de naștere nr.7/18.02.1882 al lui Sotiris Petrea în care apare ca martor la scrierea actului (DJTAN, Primăria Jijila, Reg.4/1882, f.4).

II.Călugărul ISAC. Despre călugărul Isac cunoaștem puține lucruri. I-a îndemnat pe românii din Măcin, Garvăn,

Jijila şi Văcăreni să întemeieze aşezământul monahal din Valea Jijilei, despre care nu există dovezi că s-ar fi înfiinţat. În cererea către mitropolitul Grigorie al Dristrei, credincioşii îl descriu ca pe un om "cu bună ştiinţă şi purtare, onorat si iubit de toţi înprejur locuitori". Un călugăr Isac (probabil acelaşi) este semnalat la biserica din Garvăn înaintea primului preot al bisericii, Dumitru Gavrilă (1860-1888), în istoricul parohiei de la 1967, întocmit de parohul Constantin Stratulat care scrie:

„...se zice, că din cele mai vechi timpuri, un oarecare călugăr pe numele Isac, a păstorit mulţi ani, având îndatorirea să înveţe şi pe copii carte". Dacă „Isac Iremonahu" din Actul de moarte nr.52/31.12.1892, înregistrat la Primăria Greci (Registru stării civile pentru morţi nr.14/1892, f.76v), este iniţiatorul schitului de la Jijila, aflăm despre el că se născuse în Transilvania. În anul morţii avea 62 de ani şi era „cântăreţ bisericesc", „domiciliat pe teritoriul comunei Jijila"; a murit în 30 decembrie 1892, ora 11 noaptea „la casa locuitorului Bucur Reitea din comuna Greci". Amănuntul, foarte important, referitor la domiciliul ieromonahului, pare să confirme faptul că acesta este călugărul Isac din actul de la 1872.

III. ACTE DE MOARTE din perioada 1879-1904, în ordine cronologică:

- Preotul **ION GHEORGHE**: Act de moarte nr. 7/16.01.1880 al preotului, 80 ani, văduv, fost căsătorit cu Gahiţa, fiul Gheorghe Atanasief şi Cassandra Gh. Atanassief, decedaţi, d.15.01.1880, ora 10 dimineaţa, în casa din comuna Greci, martori la scrierea actului Constantin Marin, 45 ani şi Toder Chiuciuc, 40 ani, plugari, amici cu mortul (CRSC, Primăria Greci, Reg.2/1880, f.40)
- Ieromonahul **INOCHENTIE**: Act de moarte nr. 5/13.03.1880, 75 ani, „de professiune clericu", „domiciliat provisoriu în Comuna Caterlezi Plassa Sulina Judeciul Tulcea, văduvu, venitu în comuna de la Monastirea Sfânta Agura din Turcia", d.11.03.1880, ora 5 dimineaţa, martori Dimitrie Alisandru, 45 ani şi Iachimu Alisandru, 34 ani, pescari(CRSC, Primăria Sfântu Gheorghe, Reg.2/1880, f.23)
- Preotul **PETRE MICHAIU**: Act de moarte nr. 4/23.02.1883 al preotului „Petre Michaiu", 36 ani, d.21.02.1883, ora 12 ziua, „fiu al decedatului preotu Michaiu Ion şi al fimeii Safta Michai Ion", 58 ani, martori Deacu Mitu, 60 ani şi Nicolae Mateiu, 53 ani, agricultori (Primăria Jijila, Reg.5/1883,f.48 v)
- Preoteasa **ANNA VELICICO**: Act de moarte nr.6/26.01.1884 al preotesei Anna, soţia preotului Alixei Velicico, 65 ani, domiciliat Chilia Veche, d.24.01.1884, ora 2 post meridiane, 52 ani, în casa sa din Strada Mare, martori Grigore Andreevu, 43 ani, agricultor şi Andrei Colisnicenco, 27 ani, „amploeat", domiciliaţi Chilia Veche, „cunoscuţi cu defuncta" (CRSC, Primăria Chilia Veche, Reg.18/1884, f.4 v)
- Preotul **SCARLAT POALE LUNGI**: Act de moarte nr.120/27.12.1885 al preotului Scarlat Pole Lungi, d.25.12.1885, ora 9 dimineaţa, în casa sa din Măcin, martori Petre N. Tacu, 30 ani şi Niţă Gheorghi Ţiţcu, 43 ani, funcţionari (CRSC, Primăria Măcin, Reg.26/1885, f.61v);
- Act de moarte nr.28/1885 **„Cuzma, ascultător de Monah"**, 68 de ani, „mort la domiciliul călugărului Gavril Monahu din aciastă Comună", martori la scrierea actului, preotul Grigore Savencu, 40 ani şi Gavril Monahu, 67 ani, domiciliaţi Caterlez (CRSC, Primăria Sfântu Gheorghe, D7/1885, f.33);•Monahul IOSIF BURUIANĂ: Act de moarte nr.139/8.04.1886, 66 ani, dom.Tulcea, necăsătorit, d.7.04.1886, ora 3 dimineaţa, în casa din Str. Sf. Împăraţi nr.30, Colore de Galben, martori Ion Varneanu, 55 ani, agricultor şi Pancu Stoian, 62 ani, aprod, medic verificator Dimitre Mihăilescu (CRSC, Primăria Tulcea, Reg. 84/1886, f.143)
- Preoteasa **TATIANA DUMITRU**: Act de moarte nr.13/23.05.1886, soţia pr. Gheorghe Dumitru, 52 ani, d.22.05.1886, 48 ani, ora 6 după amiaza (CRSC, Primăria Nalbant, Reg.6/1885, 1886, 1888, f.101)
- Preotul **GRIGORE VIŞINIOFSCHY**: Act de moarte nr.359/8.12.1886, 84 ani, dom.Tulcea, căsătorit cu Agapia, 55 ani, dom.Tulcea, d.6.12.1886, orele 2 post meridiane, în casa sa din str.Bassarabilor nr.65 Colore de Galben, martori Chyriac Fucigiu, 43 ani, pantofar şi Petru Milan Chyroff, 46 ani, medic verificator Thadeu Piaseschy, 29 ani(CRSC, Primăria Tulcea, Reg. 85/1886, f.161)
- Preotul **ION SAMUIL**: Act de moarte nr.65/18.12.1889, 56 ani, căsătorit cu Maria, 50 ani, dom.Turcoaia, d.6.12.1889 „ora şese înainte de amiadă" în casa sa din com.Turcoaia, martori Ivan Ciulei, 43 ani şi Vlad Burlacu, 45, plugari, vecini şi prieteni cu defunctul(CRSC, Primăria Turcoaia, Reg.12/1889, f.86)
- Preoteasa **MARIA VELICICO**: Act de moarte nr.49/3.11.1891 al preotesei Maria, 36 ani, soţia preotului Vasile Velicico, 40 ani, domiciliat Chilia Veche, d.1.11.1891, ora 3 dimineaţa, în casa sa din Chilia Veche, martori Iacob Sirota, 45 ani şi Martin Fidoseiu, 51, plugari, "vecini cu moarta"(CRSC, Primăria Chilia Veche, Reg.39/1891, f.26)
- Preotul **ION S. BONJUG**: Act de moarte nr.36/11.11.1891 Ion S. Bonjug, d.11.11.1891, ora 16,00, 45 de ani, fiul lui Ştefan şi al Floarei I. Bonjug, căsătorit cu prezbitera Elena, născută Croitoru, 40 de ani, martori Ruse Stanciu şi Tudor Necolof, plugari, vecini cu mortul (cf. „Extract din registrul actelor de morţi pe anul una mie opt sute

nouă zece şi unu" al Primăriei comunei Congaz, Plasa Babadag, datat 26 mai 1910, aflat în copie în colecţia particulară Zoe Pippa din Tulcea)

- Protosinghel **GHEORGHE ATHANASSOFF**: Act de moarte nr.148/17.03.1892 al preotului protosinghel Gheorghe Athanassoff, 85 ani, ortodox, văduv, fiul defuncţilor Athanasse şi Eudochia Constantinoff, d.16.03.1892 în casa din str. Bassarabilor nr.105 (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.148/1892, f.75v)
- Ieromomahul **ISAC**: Act de moarte nr.52/31.12.1892 „Isac Iremonahu", „Ortodoxu", 62 de ani. „Cântăreţ bisericesc", „născut în Transilvania", părinţi necunoscuţi, „domiciliat pe teritoriul comunei Jijila", d.30.12.1892, ora 11 noaptea, „la casa locuitorului Bucur Reitea din comuna Greci", martori Bucur Reitea, 42 ani, „Amic cu mortul" şi Neagu Paraschiv, 52 de ani, „Amic cu mortul", agricultori (CRSC, Primăria Greci, Reg.14/1892, f.76v)
- Preotul **NECULAI COSTIN**: Act de moarte nr.25/18.06.1893 „Neculai Costin Preut", văduv, fiul defuncţilor Ion şi Varvara, d.16.06.1893, 60 de ani, „în casa sa din cotuna Curugea aceastã comunã"(Calfa), martori Zaheu Bolovan, 84 ani şi Stoica Albu, 80 ani, agricultori, vecini cu mortul (CRSC, Primăria Calfa, Reg.19/1893, f.57)
- **MITROPOLITUL NICHIFOR DE CARPAT** (redăm integral actul): Act de moarte nr. 256 Nichifor Mitropolit de Carpaţi de 85 anni, orthodoxu Necăsătorit / Actu Din anul una mie opt sute noue deci şi trei, luna Iulliu, diua trei deci, orele unspredece ante meridiane. Act de morte a Pre Sântului Părinte Nichifor Mitropolit de Carpaţi, în etate de ani optdeci şi cinci, de religiune orthodoxă, de naţiune Greacă, de protecţiune Română, domiciliat în Tulcea. Necăsătorit; fiu al defuncţiloru Franguli şi Andriana Eleftherachi. Mort ieri orele doue spredece şi doue deci şi cinci minute noptea, în Tulcea, în casa din strada Orient cu No 2 Colore de Roş; Marturi au fost: Dl Spiridon Ianacopolo de cinci deci şi şepte anni, funcţionar, şi Ioann Carpus de patrudeci şi opt anni, funcţionar, ambii domiciliaţi în Tulcea, carii au sub scris acest act împreună cu noi, după celi s'a cetit, şi cu Dl Doctor Adriano Bogliaco de cincideci şi trei anni, domiciliat în Tulcea, Medic verificator, care a constatat acest cas de morte. Făcut de noi Telemac D. Theodoroff deleghat officier Stărei Civile Urbei Tulcea (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.158/1893, f.29v)
- Preoteasa **SULTANA ICONOMO**: Act de moarte nr.235/11.08.1893, 45 de ani, "ortodoxã de Protecţie Turcã", dom.comuna Sulina, soţia preotului Nicolai Iconomu, domiciliat Sulina, d.10.08.1893, „ora şase sara", în casa sa din str. Elisabetha Doamna, martori Ioan Panaitescu, 31 ani, bărbier şi Gheorghe Catuli, 64 ani, muncitor; medic verificator Dumitru Kercea, 47 ani; cauza decesului - holerã(CRSC, Primăria Sulina, D56/1893, f.19)
- Preoteasa **HARITINA HOHOR**: Act de moarte nr.242/13.08.1893, 37 de ani, ortodoxă, protecţie română, domiciliată comuna Sulina, soţia preotului Constantin Hohor, 45 ani, dom. Sulina, d.12.08.1893, com. Sulina, „ora trei dimineaţa", în casa sa din str.Victoriei nr.69, martori Ioan Panaitescu, 31 ani, bărbier şi Ioan Theodorescu, 32 ani, funcţionar, medic verificator Dimitrie Kercea; cauza decesului - holeră (CRSC, Primăria Sulina, Reg.56/1893, f.22v)
- Preotul **NICOLAE N. ECONOMO**: Act de moarte nr.368/20.09.1893, 85 de ani, naţiune greacă, protecţie română, pensionar, căsătorit cu Eudochia, 67 ani, d.18.09.1893, ora două post meridiane, în casa din str.Cuza Vodă nr.24, martori Vachi Uzumtoma, 36 ani şi Costache I. Mârza, 37 ani, funcţionari (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.159/1893, vol.II, f.85v)
- Preoteasa **PELAGHIA CRUSTALEV**: Act de moarte nr.383/2.10.1893, naţie rusă, domiciliată com. Congaz, eăsătoritã cu pr. Ştefan V. Crustalev, 63 de ani, domiciliat Congaz, d.1.10.1893 în Tulcea, în casa din str.17 Noiembrie nr.15 Colore de galben, 60 de ani, martori Ion A. Gavriilu, 35 ani şi Alexandru Elefteriu, 40 ani, funcţionari (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.159/1893, f.93)
- Preoteasa **ACSINIA AFTENI**: decesul preotesei este înregistrat la nr.crt.19, Act de deces nr.44/15.12.1893„Acsiniea Preotul Vasile Afteni", 56 ani, cauza morţii „Bola de tusă", prohodul oficiat de pr. Ion Cornescu în biserica „Sfântul Nicolai" (CFP, Matricola bisericii Aducerea Moaştelor Sf.Ierarh Nicolae din Comuna Calica pe anii 1890-1910, f.41v)
- Preotul **ALEXANDRU NEGRU**: Act de moarte nr.448/23.12.1894 preot sachelar Alexandru Negru, naţie şi protecţie română, căsătorit cu Ecaterina, 64 de ani, d.21.12.1894, 79 de ani, ora 5 dimineaţa, în casa din str. Fariseului nr.4 Colore de galben, martori Ion Oprea, 60 ani, muncitor şi Zaharia Chilianu, 50 ani, agricultor, medic constatator George V. Manicea (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.nr.168/1894, vol.II, f.25v);
- **ANGHELICA TEODORESCU** (soţia cântăreţului bisericesc Apostol Teodorescu din Manuscrisul de la Azaclău 1859): Act de moarte nr.343/16.10.1895 Anghelca, 52 ani, naţiune şi protecţie română, domiciliată Tulcea, căsătorită cu Apostol Theodorescu, 60 ani, „cântăreţ", d.15 octombrie 1895, ora 10 dimineaţa, în str. Buna Vestirei Col. de Roş, martori Gheorghe Paraschivescu, 39 ani şi Grigore Mihăilescu, 22 ani, funcţionari, medic verificator Leon Iarchi, 37 ani (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.175/1895 vol.I, f.173).

nouă zece şi unu" al Primăriei comunei Congaz, Plasa Babadag, datat 26 mai 1910, aflat în copie în colecţia particulară Zoe Pippa din Tulcea)

- Protosinghel **GHEORGHE ATHANASSOFF**: Act de moarte nr.148/17.03.1892 al preotului protosinghel Gheorghe Athanassoff, 85 ani, ortodox, văduv, fiul defuncţilor Athanasse şi Eudochia Constantinoff, d.16.03.1892 în casa din str. Bassarabilor nr.105 (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.148/1892, f.75v)
- Ieromomahul **ISAC**: Act de moarte nr.52/31.12.1892 „Isac Iremonahu", „Ortodoxu", 62 de ani, „Cântăreţ bisericesc", „născut în Transilvania", părinţi necunoscuţi, „domiciliat pe teritoriul comunei Jijila", d.30.12.1892, ora 11 noaptea, „la casa locuitorului Bucur Reitea din comuna Greci", martori Bucur Reitea, 42 ani, „Amic cu mortul" şi Neagu Paraschiv, 52 de ani, „Amic cu mortul", agricultori (CRSC, Primăria Greci, Reg.14/1892, f.76v)
- Preotul **NECULAI COSTIN**: Act de moarte nr.25/18.06.1893 „Neculai Costin Preut", văduv, fiul defuncţilor Ion şi Varvara, d.16.06.1893, 60 de ani, „în casa sa din cotuna Curugea această comună"(Calfa), martori Zaheu Bolovan, 84 ani şi Stoica Albu, 80 ani, agricultori, vecini cu mortul (CRSC, Primăria Calfa, Reg.19/1893, f.57)
- **MITROPOLITUL NICHIFOR DE CARPAT** (redăm integral actul): Act de moarte nr. 256 Nichifor Mitropolit de Carpaţi de 85 anni, orthodoxu Necăsătorit / Actu Din anul una mie opt sute noue deci şi trei, luna Iulliu, diua trei deci, orele unspredece ante meridiane. Act de morte a Pre Sântului Părinte Nichifor Mitropolit de Carpaţi, în etate de ani optdeci şi cinci, de religiune orthodoxă, de naţiune Greacă, de protecţiune Română, domiciliat în Tulcea. Necăsătorit; fiu al defuncţiloru Franguli şi Andriana Eleftherachi. Mort ieri orele doue spredece şi doue deci şi cinci minute noptea, în Tulcea, în casa din strada Orient cu No 2 Colore de Roş; Marturi au fost: Dl Spiridon Ianacopolo de cinci deci şi şepte anni, funcţionar, şi Ioann Carpus de patrudeci şi opt anni, funcţionar, ambii domiciliaţi în Tulcea, carii au sub scris acest act împreună cu noi, după celi s'a cetit, şi cu Dl Doctor Adriano Bogliaco de cincideci şi trei anni, domiciliat în Tulcea, Medic verificator, care a constatat acest cas de morte. Făcut de noi Telemac D. Theodoroff deleghat officier Stărei Civile Urbei Tulcea (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.158/1893, f.29v)
- Preoteasa **SULTANA ICONOMO**: Act de moarte nr.235/11.08.1893, 45 de ani, "ortodoxă de Protecţie Turcă", dom.comuna Sulina, soţia preotului Nicolai Iconomu, domiciliat Sulina, d.10.08.1893, „ora şase sara", în casa sa din str. Elisabetha Doamna, martori Ioan Panaitescu, 31 ani, bărbier şi Gheorghe Catuli, 64 ani, muncitor; medic verificator Dumitru Kercea, 47 ani; cauza decesului - holeră(CRSC, Primăria Sulina, D56/1893, f.19)
- Preoteasa **HARITINA HOHOR**: Act de moarte nr.242/13.08.1893, 37 de ani, ortodoxă, protecţie română, domiciliată comuna Sulina, soţia preotului Constantin Hohor, 45 ani, dom. Sulina, d.12.08.1893, com. Sulina, „ora trei dimineaţa", în casa sa din str.Victoriei nr.69, martori Ioan Panaitescu, 31 ani, bărbier şi Ioan Theodorescu, 32 ani, funcţionar, medic verificator Dimitrie Kercea; cauza decesului - holeră (CRSC, Primăria Sulina, Reg.56/1893, f.22v)
- Preotul **NICOLAE N. ECONOMO**: Act de moarte nr.368/20.09.1893, 85 de ani, naţiune greacă, protecţie română, pensionar, căsătorit cu Eudochia, 67 ani, d.18.09.1893, ora două post meridiane, în casa din str.Cuza Vodă nr.24, martori Vachi Uzumtoma, 36 ani şi Costache I. Mârza, 37 ani, funcţionari (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.159/1893, vol.II, f.85v)
- Preoteasa **PELAGHIA CRUSTALEV**: Act de moarte nr.383/2.10.1893, naţie rusă, domiciliată com. Congaz, căsătoritâ cu pr. Ştefan V. Crustalev, 63 de ani, domiciliat Congaz, d.1.10.1893 în Tulcea, în casa din str.17 Noiembrie nr.15 Colore de galben, 60 de ani, martori Ion A. Gavriilu, 35 ani şi Alexandru Elefteriu, 40 ani, funcţionari (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.159/1893, f.93)
- Preoteasa **ACSINIA AFTENI**: decesul preotesei este înregistrat la nr.crt.19, Act de deces nr.44/15.12.1893.„Acsiniea Preotul Vasile Afteni", 56 ani, cauza morţii „Bola de tusă", prohodul oficiat de pr. Ion Cornescu în biserica „Sfântul Nicolai" (CFP, Matricola bisericii Aducerea Moaştelor Sf.Ierarh Nicolae din Comuna Calica pe anii 1890-1910, f.41v)
- Preotul **ALEXANDRU NEGRU**: Act de moarte nr.448/23.12.1894 preot sachelar Alexandru Negru, naţie şi protecţie română, căsătorit cu Ecaterina, 64 de ani, d.21.12.1894, 79 de ani, ora 5 dimineaţa, în casa din str. Fariseului nr.4 Colore de galben, martori Ion Oprea, 60 ani, muncitor şi Zaharia Chilianu, 50 ani, agricultor, medic constatator George V. Manicea (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.nr.168/1894, vol.II, f.25v);
- **ANGHELICA TEODORESCU** (soţia cântăreţului bisericesc Apostol Teodorescu din Manuscrisul de la Azaclău 1859): Act de moarte nr.343/16.10.1895 Anghelca, 52 ani, naţiune şi protecţie română, domiciliată Tulcea, căsătorită cu Apostol Theodorescu, 60 ani, „cântăreţ ", d.15 octombrie 1895, ora 10 dimineaţa, în str. Buna Vestirei Col. de Roş, martori Gheorghe Paraschivescu, 39 ani şi Grigore Mihăilescu, 22 ani, funcţionari, medic verificator Leon Iarchi, 37 ani (CRSC, Primăria Tulcea, Reg.175/1895 vol.I, f.173).

Data morții și etatea bunicului său
-text în limba greacă-

AICI ODIHNESC OSEMINTELE LUI CONSTANTIN TAFRALI MORT ÎN 1900 ÎN VÂRSTĂ DE 66 ANI. FIU AL LUI GEORGE TAFRALI. REÎNHUMAREA S-A FĂCUT DE FIUL SĂU ORESTE TAFRALI PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI MEMBRU AL INSTITUTULUI RUS CONDACOF DIN PRAGA ȘI AL ACADEMIEI DIN ATENA.
S-A ÎNTREBUINȚAT PIATRA FUNERARĂ A BUNICULUI SĂU GEORGE TAFRALI FOST SECRETAR AL PATRIARHIEI DIN CONSTANTINOPOL ȘI ÎMPREUNĂ CU HUSNI BEI GUVERNATOR AL REGIUNII CTITOR AL TULCEI.
LOCUITORII VECHIULUI ORAȘ FIIND MUTAȚI PE LOCUL ACTUAL DE PE DEALUL CAZĂRMILOR
TULCEA, 1 IULIE 1934

Toate acestea vor constitui obiectul unui alt material, care va încerca să răspundă numeroaselor semne de întrebare...

De data aceasta ne vom opri aspura informațiilor dezvăluite de descoperirea ***mormântului familiei Tafrali*** în cimitirul din Tulcea, mormânt aflat într-o avansată stare de degradare, lipsit până și de crucea impunătoare pe care un localnic vârstnic și-o amintea din perioada premergătoare izbucnirii celui de-al doilea război mondial.

Profesorul universitar Orest Tafrali, reputat membru al unor institute și academii străine, s-a deplasat la Tulcea în vara anului 1934 și cu evlavie filiala, a dispus:

- reînhumarea osemintelor ***bunicului George Tafrali*** (mort în 1846 la vârsta de 55 ani) și ale tatălui său, Constantin Tafrali (mort în 1900 la vârsta de 66 ani);
- întrebuințarea pietrei funerare a mormântului bunicului său, George Tafrali, pentru consemnarea unor date importante despre cei reînhumați și despre persoana sa.

Analiza propriu zisă a conținutului întregului text săpat pe piatra funerară a bunicului său, George Tafrali, (mort în urmă cu 155 de ani la Tulcea), permite evidențierea următoarelor constatări:

- numele bunicului, datele despre naștere și moarte sunt transcrise în limba greacă în partea superioară a pietrei funerare, imediat sub crucea săpată întru-un cerc;
- sub acest înscris original, profesorul Orest Tafrali a cerut meșterilor să consemneze câteva date despre părintele său mort în 1900, precizând enumerarea titlurilor universitare și academice proprii;
- consemnarea unor date de cea mai mare importanță despre personalitatea bunicului său, ***George Tafrali (fost secretar al patriarhiei din Constantinopole);***
- informații de un real interes documentar, privind rolul său în viața comunității locale: „Ctitor al Tulcei, împreună cu Husni Bei, guvernator al regiunii".
- precizarea, cu mult impact asupra cercetătorilor și monografiștilor orașului Tulcea, care vizează o informație surpriză:"Locuitorii vechiului oraș fiind mutați pe locul actual de pe dealul Cazărmilor".

Mormântul acestui distins fiu al orașului Tulcea se găsește în cimitirul „Eternitatea" din Iași, profesorul universitar Tafrali sfârșindu-se peste trei ani și patru luni (5.XI.1937) de la momentul comemorării înaintașilor săi.

Sculptorul Dinu Câmpeanu a realizat statuia savantului Orest Tafrali, care își găsește locul pe Aleea personalităților tulcene.

Această piatră funerară, la ale cărei înscrisuri excepționale m-am referit mai sus, are o vechime de 155 de ani, aspirând la statutul de mormânt-document. Monumentul trebuie să intre în atenția forurilor cu atribuții și, cu acest prilej, prezentul articol se dorește a fi și un semnal pentru salvarea lui. Tulcenii datorează aceasta savantului Tafrali!

Prof. Ioana Marinache

Rugăciunea-hrana noastră spirituală

Rugăciunea este parte foarte importantă în viața noastră cotidiană, întrucât acordându-i o atenție deosebită, intențiile noastre devin pronunțat legate de aspectele spirituale ale vietii. Rugăciunea însoțește pocăința pe toate treptele ei, căci oriunde s-ar afla cu înaintarea duhovnicească, omul este înainte de toate trup neputincios care are nevoie de ajutorul și întărirea lui Dumnezeu.

Vorbind despre legătura nedezlegată care se află între rugăciune și pocăință, Sf. Ignatie Briancianinov face următoarea remarcă: „Săracilor li se cuvine să ceară, iar omului sărăcit prin cădere i se cuvine să se roage. Rugăciunea este întoarcerea (metanoia) omului care a căzut și se pocăiește către Dumnezeu. Rugăciunea e plânsul omului care a căzut și se pocăiește înaintea lui Dumnezeu. Rugăciunea e revărsarea dorințelor, cererilor, suspinărilor inimii omului căzut, omorât de păcat, înaintea lui Dumnezeu. Primul semn, prima mișcare a pocăinței e plânsul inimii. Acesta este glasul de rugăciune al inimii". Sfântul Ioan Cassian spune că prin pocăință se ajunge la adevărata rugăciune, când, cunoscându-și păcatul și neputința, „sufletul nostru se dăruiește în gemete și suspine lui Dumnezeu". Tot în legătură cu aceasta, Sf.Evaghelie scrie la rândul său: „Simțirea rugăciunii este adunarea cugetului, împreunată cu evlavia, cu străpungere a inimii, cu durerea sufletului, cu mărturisirea greșelilor, cu suspine nevăzute". Pentru a se apropia de Dumnezeu, omul trebuie să înțeleagă în primul rând cât de mult s-a îndepărtat de El. Pentru a primi vindecare de relele sale, el trebuie să cunoască mulțimea greșelilor sale și să se pocăiască pentru ele. Pentru a primi harul, sufletul omenesc, trebuie să simtă mai întâi câtă nevoie are de el.

Prin rugăciune, omul căzut în păcate se adresează lui Hristos – Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre – pentru a primi de la El vindecarea de toată răutatea care a luat naștere prin îndeletnicirea cu patimile. În acest sens, Sfântul Varsanufie zice: „Știm că cei bolnavi au nevoie totdeauna de doctor și de leacurile de la El [...]. De aceea și proorocul strigă, zicând: Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam (Ps. 89,1). Iar dacă El este scăparea noastră, să ne aducem aminte că zice: Cheamă-Mă pe Mine în ziua necazului tău și te voi izbăvi și Mă vei preamări".

Se poate, vedea că rugăciunea lucrează împreună cu pocăința, amândouă alcătuind o unitate desăvârșită, această unime având ca scop scăparea și tămăduirea de păcat: „Ridicându-ne în picioare, zice Sf.Ioan Scărarul, să ascultăm pe această împărătească a virtuților (rugăciunea) strigând și grăind cu glas înalt către noi: „Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul meu asupra voastră și veți avea odihnă și vindecare rănilor voastre. Că jugul Meu este blând" (Mt. 11,29) și tămăduitor al unor mari greșeli".

Tot despre rolul vindecător de păcate al rugăciunii vorbește și Sf. Nicolae Cabasila atunci când spune: „Numele lui Dumnezeu Îl chemăm și cu gura, și cu dorința, și cu gândul, pentru a pune pe toate părțile prin care am greșit leacul cel mântuitor și vindecător".

Se poate deci vedea că rugăciunea este strâns legată de pocăință, amândouă având ca scop scoaterea omului din păcate și aducerea lui la o stare conformă cu natura sa. Căința în sine nu poate aduce, singură, această izbăvire. Omul se vede pe sine că este păcătos, îi pare rău de păcate și încearcă apoi să se lepede de ele, dar în acest moment el vede că nu poate, deoarece păcatul a făcut ca în el să ia ființă, pe lângă adevărata natură a omului, o altă natură care se află în continuă luptă cu ea – natura păcatului. Văzându-se pe sine atât de neputincios, omul ia rugăciunea în ajutor și pornește în căutarea Celui care are puterea de a-l scoate din robia în care singur s-a dus. De aceea, abia împreunată cu rugăciunea, pocăința poate da roadele ei adevărate. Prin rugăciune, omul păcătos se roagă lui Dumnezeu să-i dea iertare păcatelor sale, prin rugăciune el cheamă milostivirea Lui pentru acoperirea acelor păcate și prin rugăciune pocăința sa este primită de către Dumnezeu.

Roadele rugăciunii în natura omului sunt din cele mai variate. În primul rând, ea duce din nou la unitate mintea și inima fără de care omul nu ar putea merge pe calea virtuții, căci acestea două fiind despărțite l-ar trage pe om când într-o parte, când în alta. Starea decăzută a omului face ca mintea să cutreiere în toate părțile, face ca ea să nu afle niciodată odihnă din cauza gândurilor care neîncetat o tulbură. În acest timp, rugăciunea scoate mintea din rătăcirea în care zace, oferindu-i din nou stabilitatea și tăria cu care a fost înzestrată de Dumnezeu. Aceste roade ale rugăciunii, stabilitatea și tăria, sunt roadele sinergiei între strădania omului și harul dumnezeiesc, singurul de fapt care îl poate face pe om în stare să-și liniștească împrăștierea minții. În acest sens, Sf. Ioan Scărarul zice: „E proprie minții nestatornicia, dar e proprie lui Dumnezeu s-o poată statornici (Dumnezeu o fixează în Sine, spune nota de la subsol a pr. Stăniloae, pentru că îi deschide infinitatea Sa minunată, în care mintea are totul). De ai dobândit nevoința neîntreruptă, va veni în tine Cel ce, închizând între țărmuri marea minții, îi spune în rugăciune: Vino până aici și să nu treci de aici. Nu poate fi legat duhul. Dar unde e Ziditorul duhului, toate se supun Lui". Eliberată de zbuciumul caracteristic lumii păcatului, mintea omului ajunge prin rugăciune să cunoască liniștea și pacea și atunci când se unește cu inima, cum erau ele la început, dăruiește această stare sufletului și trupului. și dovada sănătății lui".

Continuare în nr. viitor.

Pr. Petre Iustinian Cadiu.

Duhovnicul – sfetnic minunat

Spiritualitatea ortodoxă a afirmat cu tărie întotdeauna că cel care a apucat să meargă pe calea pocăinței nu poate ajunge la desăvârșire fără a fi povățuit de cineva, aceasta deoarece de la începutul nevoinței duhovnicești, omul trebuie să afle calea cea dreaptă care duce la mântuire, să știe să se ferească de primejdiile și cursele de care este înconjurat, să cunoască în fiecare clipă ce trebuie să facă pentru a împlini voia lui Dumnezeu și să nu umble pe cărări rătăcite care-l duc la pieire. Este adevărat faptul că ne putem ghida pe calea virtuții și prin studierea Sfintei Scripturi și a scrierilor Sfinților Părinți. Această cale este însă una nu total lipsită de primejdii și care poate fi folosită doar de oameni cu o conștiință morală de excepție care își au foarte bine conturat țelul vieții duhovnicești. O astfel de cale nu poate da lumina deplină de care are nevoie cel ce este la începutul vieții duhovnicești, cu atât mai mult cu cât această cale este presărată cu multe primejdii care-l pândesc pe nevoitor la tot pasul. El are nevoie, de o călăuză iscusită care nu este nimeni altul decât părintele duhovnicesc sau duhovnicul.

Sub denumirea de părinți duhovnicești sau duhovnici (în tradiția greacă „gerontes", iar în cea rusă „stareți") sunt cunoscuți „acei duhovnici care au darul de a asculta, de a povățui, de a înțelege, de a găsi sfatul cel mai potrivit, de a contribui prin rugăciunea lor la limpezirea vieților personale ale altora [...], care au un fel de daruri speciale care țin de înțelepciunea lor, de viața lor duhovnicească, de capacitatea de sacrificiu pentru alții, de generozitatea de a se dărui intereselor altora, de răbdare și de iubire" .[1]

Pornind pe calea vieții duhovnicești, o primă piedică pe care o întâlnește nevoitorul este greutatea de a se lăsa pe mâna unui povățuitor, aceasta cu atât mai mult cu cât acestuia trebuie să-i destăinuiască toate gândurile sale. Arătând acest lucru, Sfântul Grigorie de Nazianz spune că noi „ne ridicăm împotriva celor ce ne vin în ajutor și toată râvna pe care ar trebui s-o îndreptăm spre arătarea bolii înaintea celor care ne îngrijesc, noi o folosim ca să scăpăm de tratament. Ne folosim toată bărbăția ca să ne facem rău nouă înșine, și mintea ca să ne împotrivim însănătoșirii noastre" .[2]

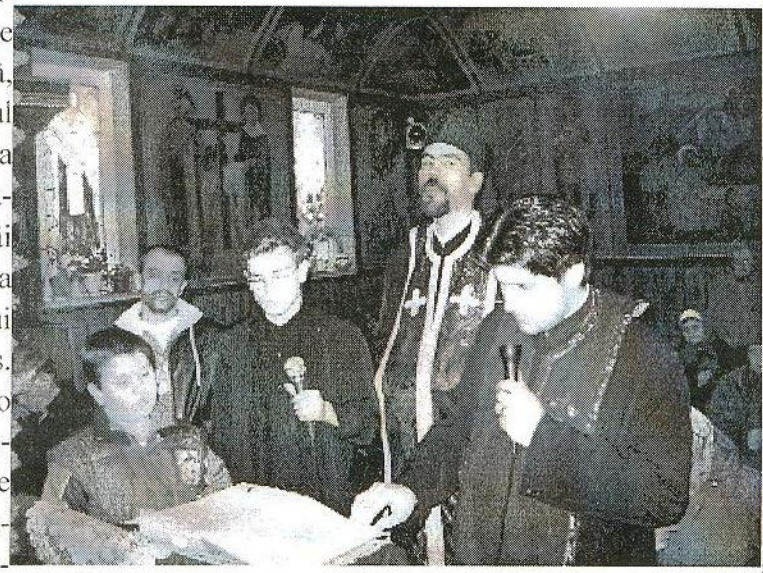
Primind îndemnurile diavolilor de a ascunde câte ceva de părintele duhovnicesc, nevoitorul se află în fața unei primejdii foarte mari care-i poate apoi distruge toată viața duhovnicească: pericolul înșelării. Vorbind despre lepădarea de lume, Sfântul Ioan Scărarul arată și el această primejdie zicând că „s-au înșelat cei ce s-au încrezut în ei înșiși și au socotit că n-au nevoie de nici un povățuitor" .[3]

Nevoia povățuitorului duhovnicesc ține mai întâi de faptul că nevoitorul este, înainte de orice, om care a viețuit în păcate și a cărui ființă este încă sub înrâurirea celui viclean. Câtă vreme omul este bântuit de patimi, judecata sa este strâmbă. În general, toate patimile întunecă și strâmbă judecata omului, îi slăbesc puterea de a deosebi binele de rău și îl împiedică să vadă ceea ce cu adevărat îi este de folos. Astfel, dacă un om ar fi biruit de slava deșartă și de mândrie, ar vedea repede păcatele celuilalt, considerându-se în schimb pe sine un om drept. Nevoia unui părinte duhovnicesc este cu atât mai mare cu cât omul se află în primejdia de a umbla după voia sa, care, în starea pătimașă în care se află, nu face decât să se împotrivească voii lui Dumnezeu. În acest sens, Avva Dorotei spune: „Dacă omul nu înfățișează toate ale sale, mai ales dacă vine de la o obișnuință și de la o viețuire rea, diavolul găsește în el o voie și o pornire spre îndreptățire și prin ea îl va răpune [...]. Căci atunci când ținem la voia noastră [...], atunci noi înșine uneltim împotriva noastră cu viclenie, convingându-ne că un lucru e bun și nu ne dăm seama că ne pierdem. Căci cum putem cunoaște voia lui Dumnezeu sau să o căutăm pe ea, când ne încredem în noi înșine și ținem la voia noastră" .[4]

Un alt motiv pentru care este nevoie de îndrumarea unui părinte duhovnicesc la începutul vieții duhovnicești este faptul că omul de abia ieșit din legătura păcatelor nu cunoaște cursele din viața duhovnicească și cu atât mai puțin mijloacele de a scăpa de ele. Vorbind despre acest lucru, Sfântul Marcu Ascetul, în Epistola către Nicolae Monahul, spune: „Atunci poartă războiul mai ușor și îl cunoaște mai bine dacă va fi cu luare aminte la sine însuși [...] și se va sili să fie împreună cu părinții duhovnicești încercați, lăsându-se înțelepțit și călăuzit de ei. Căci e primejdios lucru a fi cineva singur, fără martori, a se călăuzi după voia sa și a conviețui cu cei neîncercați în războiul duhovnicesc. Unii ca aceștia sunt biruiți de alte feluri de războaie. Căci multe sunt meșteșugirile păcatului și se țin bine ascunse și felurite curse și-a întins vrăjmașul pretutindeni. De aceea, dacă e cu putință, e bine să te silești și să te străduiești a fi sau a te întâlni neîncetat cu bărbați cunoscători. În felul acesta, deși nu ai tu însuți făclia adevăratei cunoștințe, fiind încă nedesăvârșit cu vârsta duhovnicească și prunc, dar însoțindu-te cu cel ce o are, nu vei umbla în întuneric, nu te vei primejdui de lanțuri și de curse și nu vei cădea între fiarele lumii spirituale, care pândesc în întuneric și răpesc și ucid pe cei ce umblă întru el fără făclia duhovnicească a cuvântului dumnezeiesc" .[5]

S-a putut astfel vedea că fără ajutorul unui părinte duhovnicesc încercat şi iscusit, care cunoaşte el însuşi drumul, deoarece a trecut pe el, omul nu poate ajunge la ţinta vieţii duhovniceşti: izbăvirea de patimi şi unirea cu Dumnezeu. De nevoia unui povăţuitor încercat care să ne ducă spre mântuire vorbeşte şi Sfântul Ioan Cassian. Astfel el zice că "dacă vrem să ajungem la o adevărată desăvârşire a virtuţilor, trebuie să-i urmăm pe acei dascăli şi îndrumători, care au dobândit-o şi au cercat-o în mod real, nu imaginându-şi-o în discuţii fără miez, căci ei vor putea să ne înveţe şi să ne călăuzească spre această desăvârşire, indicându-ne drumul cel mai sigur pe care să ajungem acolo" . [6]

Însăşi denumirea de părinte duhovnicesc arată relaţia care trebuie să existe între duhovnic şi ucenic. Aceasta este o relaţie de paternitate, asemănătoare cu cea dintre tatăl trupesc şi fiul său, chiar mai mare însă decât aceasta deoarece aici părintele duhovnicesc îl naşte pe fiul său la o viaţă nouă, duhovnicească. Arhetipul acestei relaţii este relaţia dintre Tatăl ceresc şi oameni care sunt fiii Săi adoptivi. Precum relaţia dintre „Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos" (Efes. 3,14-15) şi oameni este o relaţie de iubire, tot aşa relaţia dintre părintele duhovnicesc şi fiul său trebuie să fie o relaţie de iubire reciprocă.

Pe lângă aceasta, denumirea de părinte presupune că el a fost mai înainte pe drumul pe care acum îl povăţuieşte pe fiul său duhovnicesc deoarece, „potrivit principiului pastoral al părinţilor – nimeni nu trebuie să poruncească păstoriţilor săi, lucruri pe care el însuşi nu le-a săvârşit" . [7]Mai mult decât aceasta, precum tatăl biologic îşi învaţă fiul să scrie, conducându-i el însuşi mâna în care se află instrumentul de scris, tot aşa părintele duhovnicesc nu-i arată pe o hartă dinainte făcută care este calea cea bună, ci el însuşi călătoreşte cu fiul său duhovnicesc, purtându-l pe umerii săi, îndrumându-l pas cu pas, ferindu-l de rătăcire, ajutându-l să vadă primejdiile şi să le înfrunte, să treacă peste stavile şi să străbată până la capăt fiecare din etapele acestui drum .[8]

Titulatura de părinte duhovnicesc mai implică şi alte calităţi pe care trebuie să le aibă cel ce şi-a luat asupra sa sarcina conducerii sufletelor spre mântuire. Astfel, el trebuie să ţină „învăţăturile cele sănătoase", adică să fie desăvârşit ortodox. În acest sens, Sfântul Ioan Scărarul îl îndeamnă pe păstorul de suflete „să lase fiilor, înainte de toate, moştenirea credinţei nepătimaşă şi a dogmelor binecredincioase, ca să călăuzească la Domnul nu numai pe fii ci şi pe nepoţi pe calea dreptei-credinţe (a ortodoxiei)" .[9]

Păstrarea dreptei credinţe nu este însă de ajuns, deoarece trebuie ca părintele duhovnicesc nu numai să ducă o viaţă potrivit învăţăturilor sale ci să fie şi experimentat. „Este nevoie ca duhovnicul să cunoască dinainte, din experienţa personală, toată scara stărilor duhovniceşti"[10] , zice Arhim. Sofronie de la Essex.

La rândul său, vorbind despre nevoia de experienţă a duhovnicului, Sfântul Simeon Noul Teolog atrage atenţia: „să nu te dai în seama unui povăţuitor neîncercat [...], ca nu cumva din învăţătura evanghelică să o înveţi pe cea drăcească" .[11]

Învăţându-l pe noul nevoitor în arena pocăinţei calea cea dreaptă şi modul cum poate dobândi virtuţile care trebuie sădite în locul patimilor care au crescut până atunci în sufletul său, duhovnicul trebuie să le aibă el însuşi mai întâi. „E mare ruşinea întâistătătorului, zice Sfântul Ioan Scărarul, care se roagă să se dăruiască celui supus lui ceea ce el nu are" .[12] Într-un cuvânt, trebuie ca doctorul cel duhovnicesc să se fi vindecat el însuşi mai întâi şi să fie cu totul sănătos, pentru ca lucrarea sa vindecătoare să dea roade. „Dacă în casa ta domnesc dezordinea şi neorânduiala, cei pe care-i conduci îţi vor spune pe bună dreptate: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi. Să ne vindecăm, deci, mai întâi pe noi înşine" ,[13] zice Sfântul Vasile cel Mare.

Ţinând seama că povăţuirea sufletelor este „arta artelor şi ştiinţa ştiinţelor", toţi Sfinţii Părinţi îi înfierează pe cei care îşi iau asupra lor sarcina aceasta atât de grea, neconştientizând răspunderea enormă pe care o implică. Astfel, Sfântul Nil Ascetul zice despre unii ca aceştia: „Cum îndrăznesc aceştia, care nu pot deosebi nici păcatele văzute, pentru că praful din lupta cu patimile întunecă judecata lor, să ia asupra lor supravegherea altora şi să tămăduiască pe alţii, până ce nu şi-au tămăduit încă patimile şi încă nu pot

pe temeiul biruinței lor, să-i călăuzească pe alții la asemenea biruință" .[14] La rândul său, Sfântul Antonie deplânge această stare anormală, spunând că „părinții cei de demult, când mergeau în pustie, întâi se vindecau pe sine și făcându-se doctori aleși, vindecau și pe alții. Iar noi ieșind din lume, mai înainte de a ne vindeca pe noi singuri, îndată începem a vindeca pe alții și întorcându-se boala asupra noastră, se fac nouă cele de pe urmă mai amare decât cele dintâi".[15] Așa cum se vede din cele spuse de Sfântul Antonie, nu mic este pericolul care-i paște pe duhovnicii care nu sunt încă pregătiți pentru o asemenea misiune duhovnicească. Arătând și el pericolul mare care-i așteaptă pe astfel de îndrumători falși, Sfântul Isaac Sirul vorbește în termeni foarte duri, spunând că: „mulți voind să-i învețe pe alții s-au omorât pe ei înșiși [...]. Pentru că erau bolnavi cu sufletul și nu s-au îngrijit de sănătatea sufletelor lor, ci s-au predat pe ei înșiși mării lumii acesteia, pentru a tămădui sufletelor altora, ei înșiși fiind bolnavi și și-au pierdut sufletele lor, căzând din nădejdea în Dumnezeu" .[16]

Se poate vedea, deci, că viața părintelui duhovnicesc trebuie să fie o viață de sfințenie, iar el trebuie să fie curat de orice patimă, deoarece „este chemat la cea mai înaltă lucrare, la o cinste incomparabilă – să zidească în Lumina necreată dumnezei pentru veșnicie" .[17] Necesitatea curățirii de orice patimă și întinăciune mai este dată și de faptul că a fost cinstit de Dumnezeu cu o slujire pe care, după cum spunea Sfântul Ioan Gură de Aur, nu a dat-o nici îngerilor. Înălțimea slujirii duhovniciei se poate vedea și din faptul că înaintea lui Dumnezeu cuvântul duhovnicului are o mare trecere. Sfântul Siluan Athonitul, vorbind despre duhovnici, spune că „întotdeauna trebuie să ne aducem aminte că duhovnicul își săvârșește slujirea sa în Duhul Sfânt și de aceea trebuie să avem evlavie față de el. Credeți fraților că, dacă s-ar întâmpla cuiva să moară de față cu un duhovnic, și cel ce moare spune: „Părinte sfinte, dă-mi binecuvântare să văd pe Domnul în Împărăția Cerurilor", iar duhovnicul spune: „Du-te copile, și vezi pe Domnul", va fi după binecuvântarea duhovnicului, pentru că Duhul Sfânt în cer și pe pământ Același este" .[18]

Având asupra sa o așa de mare răspundere, este de la sine înțeles că părintele duhovnicesc trebuie să fie împodobit cu cele mai alese virtuți. În primul rând, dintre toate trebuie să strălucească cel mai tare virtutea smereniei care, potrivit spiritualității răsăritene, este semnul adevăratei duhovnicii. Această virtute se manifestă mai ales prin sentimentul duhovnicului că este el însuși păcătos și încă unul mai mare decât cel aflat în grija sa, lucru care-l face să simtă aceeași suferință și durere ca și fiul său duhovnicesc.

Strâns legată deci de virtutea smereniei este cea a împreună pătimirii. „Când e vorba de lecuirea trupului, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, cel care taie în carne vie nu simte durerea; numai cel tăiat, nenorocitul de el, este sfâșiat de dureri ascuțite. Nu tot așa este în tămăduirea sufletelor [...]; cel care vorbește când îi întremează pe ceilalți, simte el dintâi durerea acestora" .[19]

Compătimirea îl face pe duhovnic să se simtă întru totul răspunzător pentru cei care i se încredințează spre povățuire. Vorbind despre răspunderea pe care o are duhovnicul față de fiii săi duhovnicești, Sfântul Ioan Scărarul zice: „Nu pregeta când ți se cere să te rogi și pentru cei cu totul fără grijă; roagă-te nu pentru ca să fie mântuiți (căci aceasta este deocamdată cu neputință dacă ei nu conlucrează), ci ca să fie mișcați de Dumnezeu la sârguință".[20]

Din virtutea compătimirii se naște în sufletul duhovnicului o altă virtute: cea a iubirii. Compătimirea este semnul vădit al iubirii sale. Iubirea se mai arată și prin aceea că părintele duhovnicesc este oricând gata să răspundă la chemarea lor, indiferent de starea lor duhovnicească, fiind îngăduitor, iertător și plin de bunătate. Avva Dorotei spune că „sfinții nu-l urăsc pe păcătos, nici nu-l judecă, nici nu-l ocolesc, ci împreună pătimesc cu acela, îl sfătuiesc, îl mângâie, îi slujesc, îl tămăduiesc ca pe un mădular bolnav; toate le fac ca să-l mântuiască" .[21]

Viețuind într-o atmosferă de sfințenie și fiind dedicat întru totul slujirii lui Dumnezeu, duhovnicul primește de la Acesta, ca urmare a ostenelilor sale duhovnicești, un dar deosebit de folositor în toată lucrarea sa: puterea de a cunoaște inimile (cardiognosia). Această harismă duhovnicească îl face să citească în inima omului, să cunoască de îndată „omul cel lăuntric" și să treacă dincolo de aparențele adesea amăgitoare, ajungând să vadă în fiul său duhovnicesc chiar acelea pe care acesta nu le cunoștea despre sine, bolile sale cele neștiute, pornirile și cugetele cele mai tăinuite. Sfântul Simeon Noul Teolog spune în legătură cu acest dar pe care îl primește adevăratul duhovnic de la Dumnezeu că „cel ce vede duhovnicește și aude astfel, atunci când vede, întâlnește și vorbește deseori cu cineva, vede însuși sufletul lui, chiar dacă nu după ființă, ci după chipul lui, în ce fel și cum este. Dacă, deci, a fost învrednicit să se împărtășească de Duhul Sfânt, cunoaște aceasta din însăși vederea Lui".

Un astfel de dar este de un real ajutor în lucrarea duhovniciei, căci îl ajută pe duhovnic să dea tratamentul potrivit pentru bolile spirituale ale fiului său. Această stare duhovnicească deci, nu-l face judecător al fiului său

duhovnicesc; părintele spiritual nu se grăbește să-l osândească, lucru neîntâlnit în viața duhovnicească pe care o are o astfel de persoană care a primit un astfel de dar, ci doar pune un diagnostic corect asupra stării aceluia.

Părintele duhovnicesc, în adevăratul sens al cuvântului, nu stă să-și aleagă fiii duhovnicești, ci îi primește fără deosebire pe toți cei care vin la el, cu atât mai mult pe cei bolnavi care, potrivit cuvintelor Mântuitorului Hristos, au nevoie mai mult de doctor (Mt. 9,12). Sfântul Ioan Scărarul arată că „nimic nu arată așa de mult iubirea de oameni și bunătatea cea către noi a Făcătorului, ca a lăsa cele nouăzeci și nouă de oi și a căuta pe cea rătăcită (Lc. 15,4). Ia aminte, deci, o minunate, și arată-ți toată sârguința, dragostea, căldura, grija și rugămintea către Dumnezeu pentru cel foarte rătăcit și zdrobit. Căci unde sunt mari bolile și rănile, fără îndoială mari vor fi și răsplătirile date" .[23]

Adevăratul duhovnic trebuie să fie tot timpul pregătit pentru a plânge cu cel întristat și a râde cu cel vesel. Aceasta arată că duhovnicul este pregătit pentru a tămădui orice boală sufletească. Vorbind despre datoriile duhovnicilor de „a se face tuturor toate", Arhim. Sofronie de la Essex zice că „nu este îngăduit să stabilim anumite ore pentru primirea celor întristați și altele pentru cei ce se bucură. De aici se înțelege că orice păstor, în orice timp, trebuie să fie în stare să plângă cu cei ce plâng și să se bucure cu cei ce se bucură, să se istovească cu cei căzuți în deznădejde, să-i întărească în credință pe cei ispitiți" .[24]

Având aceste însușiri, care fac din el o persoană umană plină de Duhul Sfânt, duhovnicul are datoria de a-și ajuta fiii săi duhovnicești pentru ca aceștia să poată propăși pe calea pocăinței pe care au apucat, având datoria de a-i duce la mântuire. Mai înainte de toate, părintele duhovnicesc își ajută pe fiii săi prin cuvânt. Puterea ajutătoare și liniștitoare a cuvântului o putem vedea din plin în paginile Patericului și în Viețile Sfinților, unde mulți oameni, mergând tulburați, plini de întristare, debusolați, întăriți în necredință, la un avvă plin de Duh Sfânt au plecat de la el mângâiați, dobândind în locul tulburării lor sufletești pacea și bucuria sufletească.

Citim astfel în viața Sfântului Antonie că mulți oameni tulburați de gânduri, venind la el și ascultându-i învățăturile, se întăreau și începeau să lupte cu îndrăzneală împotriva gândurilor și a demonilor .[25]

Cu toate acestea, cuvântul singur nu este îndestulător pentru ajutorarea fiilor duhovnicești încredințați spre mântuire, ci este nevoie și de o rugăciune neîntreruptă la Dumnezeu pentru propășirea lor în pocăință și în virtute, bineștiind că „fără o rugăciune încordată, din inimă, neobținând de la Dumnezeu cuvânt și binecuvântare în orice timp – slujirea duhovnicească va fi deșartă" .[26]

Vorbind despre rugăciunea duhovnicului pentru fiii săi duhovnicești Arhim. Sofronie arată intensitatea la care trebuie să ajungă o astfel de rugăciune, asemănând o astfel de rugăciune cu cea a Mântuitorului din seara Cinei celei de Taină, deci o rugăciune foarte intensă în care duhovnicul este un mijlocitor nu numai pentru un singur om, ci pentru toată lumea. Astfel el zice: „în slujirea sa duhovnicul este nevoit să se roage întotdeauna pentru oamenii apropiați sau îndepărtați. În această rugăciune, el se afundă într-o viață cu totul nouă pentru el. Rugându-se pentru toți cei ce petrec în deznădejde din pricina greutăților nebiruite în lupta pentru existență, el încearcă neliniște și îngrijorare. Rugându-se pentru bolnavi, el simte frica lor sufletească în fața morții. Rugându-se pentru cei ce se află în iadul patimilor, el însuși trăiește atmosfera iadului. Toate acestea la trăiește înlăuntrul său ca pe propriile sale chinuri. Dar în realitate acesta nu este el însuși, ci doar receptează și poartă greutățile altor persoane. În prima clipă nici el însuși nu înțelege ceea ce se petrece. El este nedumerit din pricina patimilor care-l atacă din nou și chiar mai intens ca înainte, dintre care multe nu i-au fost nicicând cunoscute; doar mai târziu va afla că a intrat în lupta pentru viața altora; rugăciunea lui a atins realitatea duhovnicească a celor pentru care a fost adusă lui Dumnezeu. El este cuprins de suflarea morții care a lovit neamul omenesc. Și rugăciunea lui personală și cea liturgică capătă dimensiuni cosmice. Lupta pentru viața celor încredințați lui de Pronia dumnezeiască uneori nu durează mult, ajung doar câteva cuvinte rostite din inimă, către Dumnezeul iubirii, dar există și cazuri de luptă îndelungată. Oferindu-și viața și pe sine însuși, duhovnicul nu viețuiește ca un eliberat complet de patimi; el se roagă pentru alții ca pentru sine însuși, deoarece viața lor s-a contopit cu viața lui. Se căiește pentru păcatele sale și pentru ale altora. Se roagă pentru iertarea noastră a tuturor. Pocăința lui devine pocăință pentru întreaga lume [...]. În această mișcare a duhului său, găsim asemănarea cu Hristos, Care a luat asupra Sa păcatele lumii. Este grea această rugăciune: niciodată nu se aude rezultatul căutat; lumea în ansamblul ei refuză cu vrăjmășie această rugăciune" .[27]

Pe lângă cuvintele sale de îndrumare și rugăciunea sa din toată inima către Dumnezeu, părintele duhovnicesc îl mai ajută pe fiul său duhovnicesc și prin pilda vieții sale. Împlinind întru totul voia lui Dumnezeu, el le arată fiilor săi duhovnicești prin faptele sale, prin modul său de a fi și prin purtarea lui cum se cuvine să viețuiască și cum să

împlinească şi ei voia Lui. În acest sens, chiar Sfânta Scriptură zice: ***„Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri care v-au grăit cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa***"(Evr. 13,7).

Aşa cum s-a putut vedea, tradiţia bisericească a Răsăritului creştin consideră pe drept cuvânt ca absolut necesară prezenţa unui părinte duhovnicesc în apropierea celui care a venit din tumultul patimilor şi a păşit pe calea pocăinţei. pe calea întoarcerii către Dumnezeu. Denumirea de părinte duhovnicesc implică din partea celui chemat la o astfel de slujire, o viaţă plină de sfinţenie în care de acum încolo dominantă nu va mai fi legea păcatului ci viaţa în şi cu Dumnezeu.

Având duhovnicul o viaţă aşa de înaltă din punct de vedere duhovnicesc, prin aceasta, el nu-i asigură fiului său mântuirea; duhovnicul de unul singur nu poate lucra şi dobândi mântuirea fiului său. El nu-şi impune silnic puterea primită prin darul lui Dumnezeu, fără ca fiul său, în chip liber s-o lase să lucreze în el. De aceea se vorbeşte în întreaga spiritualitate ortodoxă de necesitatea ascultării de duhovnic, această ascultare menţinându-se în linia unei libertăţi, dar nu a unei libertăţi pe care greşit o înţeleg oamenii ci una în care să vieze Duhul lui Dumnezeu şi care să-i aducă libertatea de păcat şi de diavol. Ascultarea este deci prima îndatorire a fiului duhovnicesc fără de care relaţia corectă între el şi părintele său nu ar putea exista. Ascultarea este prezentată adesea de Sfinţii Părinţi ca o cale nerătăcită prin care se ajunge de îndată la vindecarea sufletească şi implicit la mântuire şi care îl duce în chip neînşelat pe treptele cele mai înalte ale vieţuirii duhovniceşti pe cel ce a îmbrăţişat-o cu toată râvna.

Având un duhovnic care merge pe calea sfinţeniei, ucenicul trebuie să manifeste o ascultare deplină în toate. Aceasta înseamnă că omul trebuie să se supună judecăţii şi voii duhovnicului şi în lucrurile cele mai mici şi care i se par cu totul neînsemnate, dar din care i se ţese existenţa şi care, toate au însemnătatea lor în ceea ce priveşte relaţia lui cu Dumnezeu şi înaintarea sa duhovnicească. În acest sens, Sfântul Antonie zice: ***„de este cu putinţă câţi paşi face călugărul, sau câte picături bea în chilia sa, trebuie cu îndrăzneală să le vestească bătrânilor, ca nu cumva să greşească întru ele".***[28]

Pe lângă ascultarea pe care trebuie să i-o dea părintelui său, fiul duhovnicesc trebuie să-i mărturisească aceluia toate cele pe care le face, după cum s-a putut vedea şi din cuvintele Sfântului Antonie. Dar nu numai cele pe care le face cu lucrul trebuie să i le mărturisească, ci şi toate gândurile sale, pe care dacă nu i le-ar divulga, întreaga lucrare a părintelui său va fi cu totul zadarnică.

Mărturisirea gândurilor are rolul de a strica toată înşelătoria diavolului deoarece precum se ştie, diavolii se folosesc de gânduri pentru a-şi împlini lucrarea lor vicleană. Avva Pimen, fiind întrebat de un ucenic despre gânduri, i-a răspuns aceluia dându-i ca povaţă cuvintele avvei Ioan Colov: ***„de nimic nu se bucură aşa de mult vrăjmaşul ca de cei ce nu-şi arată gândurile lor".***[29]

O altă îndatorire a fiului duhovnicesc este rugăciunea. Astfel, la rândul său, ucenicul trebuie să se roage şi el pentru părintele său: să se roage pentru mântuirea lui, pentru sporirea în virtute, dar şi pentru ca Dumnezeu să-i dea aceluia înţelepciunea necesară pentru a-l duce spre mântuire.

Se poate vedea, aşadar, că în spiritualitatea răsăriteană, ***relaţia dintre duhovnic şi ucenic este o relaţie de iubire, de întrajutorare reciprocă***, căci în timp ce duhovnicul se roagă pentru ucenicul său ca să poată alerga mai sprinten pe calea pocăinţei şi a virtuţii, acela la rândul său se roagă pentru ca Dumnezeu să-i ocrotească duhovnicul şi să-i dea cuvintele vieţii veşnice pentru ca acela comunicându-i-le, el să poată cunoaşte voia Domnului în legătură cu el.

Aşadar, în tradiţia ortodoxă nevoia duhovnicului este capitală pentru a dobandi mântuirea. Aceasta necesitate este pecetluită de dragoste, ascultare şi respect-argumente prin care omul ce trudeşte pe calea mântuirii în atmosfera psiho-materială şi tot mai profană din vremea noastră poate să-l transforme pe îndrumătorul său sufletesc într-un adevarat „sfetnic minunat".

Fiecare preot ortodox hirotonit canonic, indiferent de vârstă, este pentru credinciosul dornic de îndreptare prin Taina Mărturisirii, un ***sfetnic de nădejde*** pe calea desăvârşirii. În duhovnicul nostru găsim îndrumări în cele patru posturi din cursul anului şi oricând suntem împovăraţi cu greutăţile pe care trebuie să ni le asumăm atunci când ne lăsăm ispitiţi în gânduri, în faptă şi cuvânt.

Pr. Aurelian Ciocan

1. Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, Tradiţie şi libertate în spiritualitatea ortodoxă, Sibiu, 1983, p.215.
2. Sfântul Grigorie de Nazianz, op. cit. , p.37.
3. Sfântul Ioan Scărarul, op. cit. , p.48.
4. Avva Dorotei, Învăţături de suflet folositoare, în Filocalia, vol. 9, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, EIBMBOR, Bucureşti, 1980, p.484.

5. Sfântul Marcu Ascetul, Epistolă către Nicolae Monahul, în Filocalia, vol. 1, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Editura Humanitas, 1999, p.313.
6. Sfântul Ioan Cassian, Aşezămintele mănăstireşti. XIII, 15, apud Jean-Claude Larchet, op. cit. , p.391.
7. Arhim. Sofronie, Despre rugăciune, traducere Pr. Prof. T. Caia, Schitul Lacu, 2001, p.90.
8. Jean-Claude Larchet, op. cit. , p.392.
9. Sfântul Ioan Scărarul, op.cit. , p.455.
10. Arhim. Sofronie, op. cit. p.80.
11. Sfântul Simeon Noul Teolog, Cele 225 de capete teologice şi practice, în Filocalia, vol. 6, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, EIBMBOR, Bucureşti, 1977, p.30.
12. Sfântul Ioan Scărarul, op. cit. , p.437.
13. Sfântul Vasile cel Mare, Omilii la Facere ..., p.80.
14. Sfântul Nil Ascetul, Cuvânt ascetic, în Filocalia, vol. 1, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Editura Humanitas, 1999, p.166.
15. Patericul, Pentru Avva Antonie, 3..., p.8.
16. Sfântul Isaac Sirul, op. cit. , p.126.
17. Arhim. Sofronie, op. cit. , p.80.
18. Sfântul Siluan Athonitul, Între iadul deznădejdii şi iadul smereniei, traducere Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001, p.186.
19. Sfântul Ioan Gură de Aur, Predici la sărbători împărăteşti şi cuvântări de laudă la sfinţi, traducere Pr. Prof. D. Fecioru, EIBMBOR, Bucureşti, 2002, p.461.
20. Sfântul Ioan Scărarul, op. cit. , p.446.
21. Avva Dorotei, op. cit. , p.490.
22. Sfântul Simeon Noul Teolog, Cateheze ..., p.302.
23. Sfântul Ioan Scărarul, op. cit. , p.450.
24. Arhim. Sofronie, op. cit. , p.90.
25. Sfântul Atanasie cel Mare, Viaţa cuviosului părintelui nostru Antonie, în colecţia „Părinţi şi Scriitori bisericeşti", vol. XVI, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, EIBMBOR, Bucureşti, 1988, p.242.
26. Arhim. Sofronie, op. cit. , p.99.
27. Ibidem, p.100.
28. Patericul, Pentru Avva Antonie, 40..., p.14.
29. Idem, Pentru Avva Pimen, 101..., p.179.

Motto: „ Există un timp al omului şi un timp a lui Dumnezeu. Vedem multe, observam puţine şi nu înţelegem mai nimic."

(Lise Bourbeau)

Să privim în jurul nostru şi să observăm toate lucrurile care ne înconjoară, în special natura şi perfecţiunea sa. Simţiţi parfumul florilor primăvara, mireasma dulce a teilor, o rază de soare care îţi luminează chipul. Este o senzaţie plăcută să te afli în mijlocul naturii, te regăseşti aici, te-ncarci cu energie pozitivă. Există o legătură puternică între natură şi om, cerem şi aşteptăm mereu de la natură să ne ofere liniştea şi echilibrul de care avem nevoie uneori.

Dumnezeu a creat natura pentru noi, un spaţiu mereu proaspăt şi curat, care renaşte de la an la an, ne-a dăruit-o fără să ne ceară nimic în schimb.

Sfinţii noştri Apostoli şi chiar Domnul Iisus Hristos au ales ca loc pentru rugăciunile lor către Dumnezeu, natura. În natură simţeau cel mai puternic comuniunea cu Dumnezeu, prezenţa Lui şi îndrumările Lui. Prin urmare, nu există nimic pe acest pământ fără acordul şi voinţa lui Dumnezeu.

Omul are nevoie în toate zilele sale, şi în toată existenţa sa de ajutorul divin primit de la Dumnezeu. Cu toţii ne aflăm în mari nevoi şi grele necazuri de-a lungul existenţei noastre, cerem ajutor cu disperare sperând că Domnul ne va ajuta, ne va dărui încredere şi putere pentru a depăşi problemele vieţii.

De nenumărate ori, suntem ajutaţi de către Dumnezeu, dar uităm să-i mulţumim şi să-i aducem slavă. Păcat este că doar în zilele grele ne aducem aminte de Dumnezeu şi de puterea Lui, cerem ajutor, îl primim, iar după ce revenim pe linia de plutire a vieţii uităm de rugăciunile noastre şi de datoriile noastre spirituale faţă de El.

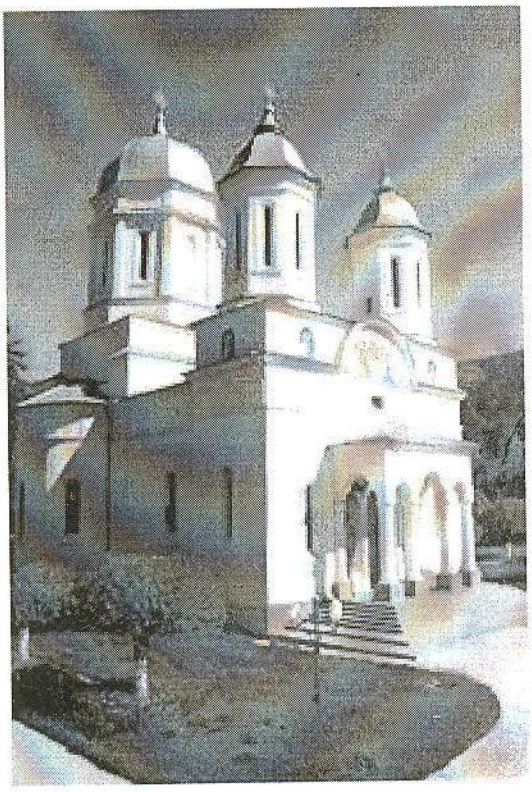
Alergăm mereu către Domnul, scăparea noastră pentru a cere mângâiere, este singura uşa pe care suntem siguri că o vom găsi mereu deschisă.

Cel mai tare ne temem de fericire, iar pacea ni se pare un lux pe care nu considerăm că ni-l putem permite. Nu ne dăm seama când fericirea este lângă noi; ba chiar uneori o izgonim visând spre lucruri deşarte. După ce ne cufundăm într-o viaţă plină de stres şi nelinişti, pacea ni se pare un lux de neatins.

Nu întotdeauna ne dăm seama ce efect uriaş au asupra vieţii nu numai faptele, ci chiar gândurile noastre.

Dezirabil este să gândim pozitiv, să fim optimişti în ceea ce priveşte viitorul şi existenţa noastră.

Toţi muncim pentru Dumnezeu. Este un patron dur şi salariul nu-i întotdeauna grozav, dar există destule răsplaţi.

De multe ori ne gândim că am săvârşit fapte bune, ne-am cinstit părinţii şi ne-am ajutat aproapele, aşteptăm răsplata Domnului şi ajutorul Lui în diferite circumstanţe ale vieţii. Fixăm noi singuri o traiectorie şi un curs al lucrurilor, grăbim unele evenimente din viaţă, şi rămânem dezamăgiţi de faptul că nu primim o anumită răsplată. Dar nu înţelegem că există un timp al omului şi un timp a lui Dumnezeu. Răsplata o vom primi atunci când o vom merita cu adevărat sau atunci când ne aşteptăm mai puţin.

După ce am recunoscut că oul este produsul perfect ambalat, este greu de imaginat că fabricantul Dumnezeu nu există.

Caută să-L vezi pe Dumnezeu în toate. Unii oameni refuză să accepte existenţa lui Dumnezeu chiar şi după ce observă în tot ceea ce-i înconjoară o legătură profundă, armonioasă, perfecţiunea oului nu poate avea decât un singur înţeles: Dumnezeu există în tot şi în toate. Dumnezeu este un totunitar.

Deşi se află la o sută cincizeci de milioane de kilometri depărtare, Soarele ne atinge pielea.

Uneori prin faptele, gândurile şi dorinţele noastre, Îl excludem pe Dumnezeu, ne îndepărtăm de El şi suntem preocupaţi de „cele lumeşti". Ne confruntăm adesea cu situaţii critice, fără scăpare, şi atunci când credem că suntem pierduţi simţim prezenţa mângâietoare şi caldă a Domnului în viaţa noastră la fel ca atingerea plină de lumină a unei raze de soare.

Atunci când în viaţa noastră apar pe neaşteptate dragostea sau banii, iese la iveală şi adevărata noastră relaţie cu Universul.

Cel mai mare dar pe care şi-l pot face oamenii este să-şi dezvăluie unul altuia sufletul.

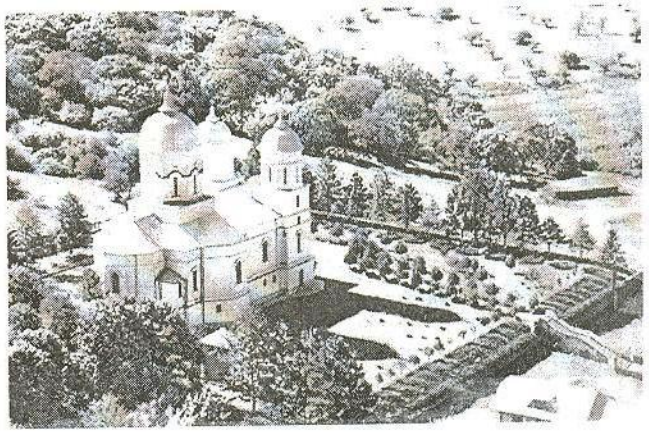
Se spune că atunci când dăruieşti te simţi împlinit. Poţi iubi din tot sufletul un om şi vrei să-l simţi cât mai aproape de tine, poţi face asta dezvăluindu-ţi sufletul, fiind sincer şi oferind tot ceea ce ai mai bun. Astfel omul de lângă tine te va cunoaşte în totalitate aşteptându-se la tot ceea ce este mai bun din partea ta.

Locul cel mai liniştit din lume se află într-un suflet paşnic.

Mulţi oameni caută liniştea, dar nu ştiu că o pot găsi chiar înăuntrul lor împăcându-se cu ei înşişi.

Nu este întotdeauna de-ajuns să fii iertat de alţii, câteodată trebuie să înveţi să te ierţi pe tine însuţi . Nu există putere mai mare ca puterea iubirii.

„Trăieşte fiecare zi ca şi când ar fi o viaţă. Nu ştii nicioadată când mori, pentru că dacă naşterea poate fi programată, moartea niciodată; nici macar atunci când te sinucizi, pentru că mulţi sinucigaşi sunt salvaţi de Dumnezeu.

Meditează intens asupra existenţei tale şi asupra relaţiilor pe care le ai cu cei din jur.

Gândeşte-te intens la clipa morţii şi la sfârşitul nostru creştinesc, cu siguranţă te va determina să fii mult mai înţelegător, mai sensibil, mai bun. Pentru că viaţa este doar umbră şi vis, iar atunci când ne aşteptăm mai puţin suntem despărţiţi de cei dragi şi de toate evenimentele frumoase din viaţa noastră.

Ar fi păcat să plecăm din această lume fără convingerea că am trăit întru iubire de Dumnezeu şi fără să ne fi dăruit sufletul unul altuia.

Jr. SPERANŢA TOMA

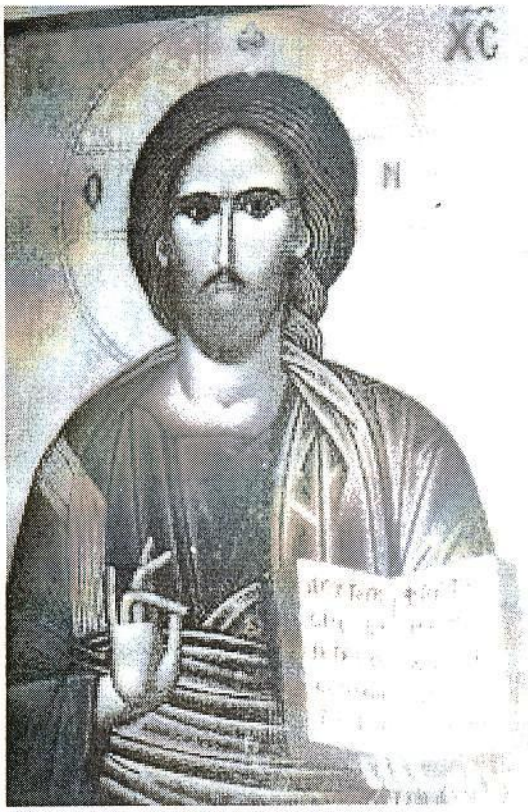
Dat fiind faptul că majoritatea analizelor din domeniu privilegiază ideea că agresivitatea este strâns legată de instinct, în timp ce violența este legată de cultură, educație și context, consider că este utilă o cercetare a celor două mai sus amintite fenomene în corelație cu puterea. Îmi propun să înfăptuiesc acest lucru în cadrul prezentei lucrări. Ca justificare a demersului intenționat stă faptul că puterea, recunoscută în cadrul tuturor societăților umane, este o formă de manifestare socio – culturală a agresivității. În sprijinul acestei idei, redau următorul pasaj: „Agresivitatea se traduce la nivelul culturii umane prin putere. Analiza, întreprinsă de antropologii secolului XX asupra modului în care este percepută puterea, poate să clarifice, într-o oarecare măsură, valul de violență care a pus stăpânire pe arii extinse de pe Glob".[1] Întrucât orice întreprindere necesită ordine, mă voi strădui în continuare să definesc, folosindu – mă de sursele accesibile, termenii utilizați.

Termenul „**agresivitate**" provine din latinescul **„adgradior"** (a merge către...) și a evoluat în „agredire" (a merge către...cu un spirit belicos). Astfel, așa cum poate fi lesne observat, etimologic, noțiunea făcea trimitere la o potențialitate individuală, dar, treptat, ea a dobândit înțelesul de comportament distructiv și violent, orientat spre obiecte, persoane sau chiar spre sine. În acest sens, Nicolae Mitrofan, în studiul său consacrat temei în dezbatere, nota: „Considerăm agresivitatea ca fiind orice formă de conduită orientată cu intenție către obiecte, persoane sau către sine, în vederea producerii unor prejudicii, a unor răniri, distrugeri și daune".[2] În pofida încercării de definire a noțiunii, trebuie remarcat faptul că este dificilă o definire clară a termenului. Mărturie poate sta faptul că unii autori francezi au sugerat înlocuirea cuvântului „agresivitate" cu sintagma „comportamente agresive" sau „conduite agresive". O noțiune considerată în relație cu aceea de „agresivitate" și adesea confundată cu ea este violența. Termenul provine din latinescul „vis", termen care însemna forță. „Violența se referă la utilizarea ilegitimă și ilegală a forței și poate fi definită ca o conduită agresivă acută, caracterizată îndeosebi prin folosirea forței fizice" – sublinia Vasile Preda.[3] Violența este, incontestabil, una dintre formele majore de manifestare a agresivității, dar cele două nu pot fi confundate. Adesea, comportamentele agresive sunt violente, dar pot fi observate cazuri de conduită agresivă în forme neviolente. Agresivitatea nu poate fi confundată cu un comportament antisocial, cu delincvența și infracționalitatea. Nu toate comportamentele antisociale pot fi caracterizate prin agresivitate. Un exemplu în acest sens ar putea constitui infracțiunile prin inacțiune, în care agresivitatea este absentă. În legătură cu al treilea termen utilizat, puterea, este necesar a sublinia că abordările sale sunt multiple, asemenea definițiilor. Conform Dicționarului de Sociologie - o sursă la îndemână de consultat – puterea se prezintă într-o perspectivă relațională: „puterea lui A asupra lui B corespunde capacității lui A de a obține ca, în negocierea sa cu B, termenii schimbului să îi fie favorabili (M. Crozier)".[4] Cu alte cuvinte, puterea este o relație asimetrică între doi subiecți, unde puterea reprezintă abilitatea lui A (subiectul care deține puterea) de a îl determina pe B (subiectul puterii) să facă un lucru pe care B nu l-ar face fără să fi intervenit A. Puterea reprezintă capacitatea lui A de a obține rezultate scontate, de a îl determina pe B să facă un anumit lucru, pe care altminteri acesta din urmă nu l-ar face. Puterea este o dimensiune a anumitor relații de interdependență socială, iar acest aspect o transformă într-un concept relațional. Așadar, nu se poate afirma despre o persoană sau un grup că are putere fără a fi specificat în relație cu cine și ce anume îi conferă atributul acesta. Se poate evidenția faptul că puterea este mai degrabă un proces decât o entitate sau o structură fixă. Privit într-un sens restrâns, termenul „putere" desemnează puterea fizică. Dar, în sens larg, acest termen trimite la orice situație de superioritate într-un raport ierarhic.

Karen Horney - căreia sondajele ei sociologice i-au format credința că actuala civilizație, clădită pe concurență și agresivitate, constituie mediul propice pentru dezvoltarea personalității patologice, autodevoratoare și heterodevoratoare – sublinia că „lupta pentru putere a omului normal este generată de forță".[5] Mai mult, „în structura societății actuale, puterea, prestigiul și posesiunea pot da un sentiment de mai mare securitate".[6] Totuși, conform studiilor autorului menționat, puterea individului, prestigiul și posesiunea nu au un rol de îndeplinit în cadrul tuturor societăților, iar un exemplu elocvent ar putea fi triburile de indieni Pueblo, unde lupta pentru prestigiu este descurajată. De obicei, însă, căutarea puterii apare ca o protecție împotriva insignifianței și neputinței. Una dintre modalitățile de a obține puterea în societatea de astăzi este lupta pentru posesiune, în măsura în care bogăția oferă putere și prestigiu. „La persoanele la care nesațul de prestigiu depășește orice limită, ostilitatea ia, de obicei, forma dorinței de a-i umili pe ceilalți (...) În lupta pentru posesiune, ostilitatea ia, de obicei, forma tendinței de a-i deposeda pe ceilalți".[7] Factorii generatori de nevroză sunt îndeosebi de natură socială.

Pe urmele lui Gustave Le Bon, trebuie cercetat aspectul că aglomerarea umană deține o serie de caracteristici noi, diferite de cele ale fiecărui individ care intră în

componența sa. În cadrul unei „aglomerări" umane personalitatea conștientă dispare. Mulțimea este condusă de inconștient. „Pentru individul aflat în starea de mulțime, noțiunea de imposibilitate dispare. Omul izolat simte prea bine că nu ar putea de unul singur să incendieze un palat, să jefuiască un magazin: nu-i trece deloc prin minte să facă încercarea. Făcând parte dintr-o mulțime, ia cunoștință de puterea pe care i-o conferă numărul și va ceda imediat primei sugestii de omor sau de jaf".[8] Având în vedere că mulțimea este aptă de crime, atunci ea trebuie să fie aptă și de acte de sacrificiu mult mai elevate decât cele ale oricărui individ în parte. Despre o mulțime se poate afirma, în consecință, că poate fi criminală din punct de vedere legal, fără a fi criminală din punct de vedere psihologic. Le Bon se întreba care este motivul frecvenței faptelor de imoralitate sau moralitate scăzută în cadrul mulțimii. Același autor contura un răspuns: „pur și simplu pentru că instinctele de ferocitate destructivă sunt reziduurile epocilor primitive, care dorm în profunzimea fiecăruia dintre noi".[9]

Dacă despre puterea de la nivelul societăților lignajiere se poate spune că este prima formă culturală de transfigurare a agresivității, al doilea moment al evoluției culturale a puterii este reprezentat de apariția structurilor religioase. După momentul în care puterea a prins contur, ea și-a construit forme sacre. Religia capătă rolul de păstrare a structurii de putere. Care poate fi considerat rolul ritului sacrificial? Se poate concluziona că violența este fondatoare? Un răspuns ni-l oferă Claude Rivière în Violența nu este fondatoare. Reflecții asupra ritului sacrificial. „Ideea caracterului fondator al violenței rămâne imposibil de demonstrat.Întemeierea legăturii sociale presupune, chiar din punct de vedere logic, mai degrabă o excludere a violenței (...) Există atâtea violențe care nu înseamnă și întemeiere, întemeieri fără violențe, violențe fără sacrificiu, sacrificii fără violență. Violența nu este cu nimic mai fondatoare pentru social decât este sacrificiul pentru religie".[10] Autorul în cauză susține ideea că, ajungând să reprezinte interdicția uciderii victimelor umane, ritul sacrificial exclude violența prin intermediul victimei – substitut, oferită transcendentului. În legătură cu fenomenul putere, finul analist român, Ioan Petru Culianu, s-a pronunțat în spiritul înțelegerii acestui complex fenomen prin „rădăcinile" sale, prin comportamentele lui bazale (agresivitate, sexualitate etc.). În perioada actuală - perioadă intens laicizată – omul asistă la apariția unei noi forme de putere, cea experimentată în chip direct de către un subiect. «În limbajul modern, termenul „putere" este determinat, în genere, de un adjectiv de tipul „civil", „militar", „economic", „politic" sau chiar „religios".[11] O altă formă de manifestare a puterii subiective poate fi cea legată de participarea individului la experiențe de masă – considera filosoful. Omul contemporan realizează că este singur și lipsit de apărare în fața forțelor oarbe ale instinctului și ale agresivității".[12]

Cum ar putea fi sintetizată relația agresivitate – violență – putere?

Agresivitatea reprezintă un „motor energetic" al comportamentului uman. Ea asigură un comportament combativ, susținut. Dar, în momentul în care situațiile frustrante, generatoare de creșterea agresivității nu sunt „înfruntate" în scopul soluționării lor; când individul devine incapabil față de situație, când își simte lipsa de responsabilitate față de membrii familiei mai slabi, afectați de situație, tensiunea rezultată explodează în descărcări violente. Violența este o realitate multidimensională. Ea poate fi abordată din perspective diferite: istorică, sociologică, biologică, antropologică și psihologică. Incontestabil, din perspectivă psiho – socială, violența se manifestă, cu diferențe culturale, în toate societățile. Ea este potențarea culturală a insinctului. Dacă violența însoțește toate societățile umane, atunci, un aspect cert care trebuie evidențiat este că și noi, românii posedăm un imaginar lingvistic violent. Specifice mentalului românesc sunt nouă registre ale limbajului violent. Ruxandra Cesereanu le enumera în acest context: „registrul subuman, igenizant, bestiar, religios, putrid, sexual, funebru și xenofob".[13] Între putere și agresivitate ce relație poate exista? Aurora Liiceanu ne oferă o soluție: „Agresivitatea este utilizată ca mijloc de structurare și de reglare a relațiilor de putere în diferite spații publice – instituționale

sau nu – şi private".[14]

Concluzionând, conceptul de agresivitate se află în legătură cu instinctul. Un act agresiv poate prezenta forme violente, dar şi nonviolente. Conceptul de „violenţă" face referire la un act agresiv, care în desfăşurare ia forma utilizării forţei, a constrângerii fizice. Violenţa este, aşadar, o formă majoră de manifestare a agresivităţii. Violenţa este un act socio – cultural. Cât despre putere, (considerată în multiplele sale înţelesuri, dar păstrându-i caracterul relaţional), următorul citat este grăitor: „Datorită faptului că în relaţiile internaţionale violenţa este ultimul mijloc la care se recurge pentru a se menţine integritatea structurii de putere împotriva celor care o contestă, lucrurile se prezintă ca şi cum, într-adevăr, violenţa constituie condiţia indispensabilă a puterii".[15] Sper că prin intermediul prezentei lucrări am reuşit să-mi justific al meu crez în necesitatea corelării celor trei concepte: agresivitate, violenţă, putere.

Prof. Nicoleta Caulea–Popescu

1. Dumitrescu Marius, Prelegeri de antropologie filosofică, Editura Performantica, Iaşi, 2007, p. 86
2. Mitrofan Nicolae, Agresivitatea, în: Adrian Neculau (coord.), Psihologie socială. Aspecte contemporane, Editura Polirom, Iaşi, 1996, p. 434
3. Vasile Preda, Delincvenţa juvenilă, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 1998, p. 53

Gilles Ferreol (coord.), Dicţionar de sociologie (trad. Lia Decei, Radu Gârmacea) Editura Ştiinţă şi tehnică, 1998, p. 172

4. Karen Horney, Personalitatea nevrotică a epocii noastre (trad. Leonard Gavriliu), Editura Iri, Bucureşti, 1998, p. 124
5. Ibidem
6. Ibidem, pp. 134 - 135
7. Gustave Le Bon, Psihologia maselor, (trad. Leonard Gavriliu), Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1991, p. 24
8. Ibidem, p. 36
9. Gilles Ferreol, Adrian Neculau (coord.), Violenţa. Aspecte psihosociale, Editura Polirom, Iaşi, 2003, p. 14 – 15
10. Ioan Petru Culianu, Religia şi creşterea puterii, în Religie şi putere, Editura Nemira, Bucureşti, 1996, p. 164
11. Ibidem, p. 229
12. Ruxandra Cesereanu, Imaginarul lingvistic violent al românilor, în : Gilles Ferreol, Adrian Neculau (coord.), op. cit., p. 138
14. Aurora Liiceanu, Violenţa umană: o nelinişte a societăţii contemporane, în: Ibidem, p. 49
15. Hannah Arendt, Crizele republicii. Despre violenţă, Editura Humanitas, Bucureşti, 1999, p. 151

Pagini din istoria învăţământului românesc din Cadrilater

Termenul de ***Cadrilater*** aparţine cartografiei militare din sec. XIX din timpul războaielor ruso-turce şi se referea la fortăreţele Silistra - Rusciuk - Caliacra - Varna care formau un patrulater.

Un bun cunoscător al acestei zone, I. N. Roman, arăta: ***"Întreg Cadrilaterul este parte integrantă din Dobrogea"***. (Prof. Gheorghe Munteanu Murgoci în lucrarea Ţara Nouă). Dobrogea sudică şi Deliormanul" precizează că teritoriul primit de România prin hotărârea Congresului de pace de la Bucureşti din august 1913: ***"Este tot un Cadrilater - format din vechea graniţă a Dobrogei, Dunăre, Marea Neagră şi o linie convenţională; dar nu se poate compara cu vechiul Cadrilater milităresc şi nici nu este măcar Cadrilaterul geografic pe care a vrut să-l dea Rusia la 1878 în schimbul judeţelor basarabene româneşti Cahul, Ismail şi Bolgrad"***.

În studiul de faţă nu vom aborda evoluţia istorică a Cadrilaterului deoarece există numeroase sinteze şi lucrări cu caracter istoric dedicate acestui teritoriu românesc. Elementul etnic românesc este menţionat în toate documentele vremii până la 1878. Românii au pendulat de o parte şi alta a Dunării, dovada constituind-o numeroasele aşezări de la Tulcea până la Turtucaia şi Silistra.

Războiul ruso-turc din 1877-1878, precum şi interesele marilor puteri în Peninsula Balcanică au dus la divizarea Dobrogei. Congresul de la Berlin din iunie 1878 a revizuit prevederile tratatului de la San Stefano, dintre Rusia şi Turcia, fără să ţină cont de solicitările delegaţiei române. Cu tot sprijinul de care s-a bucurat România din partea Franţei şi Italiei, Congresul avea să recunoască independenţa condiţionată a României şi restabilirea drepturilor sale asupra Dobrogei de nord, insulelor Dunării şi a Deltei Dunării, dar ţara noastră pierdea cele trei judeţe din sudul Basarabiei. Tratatul de la Berlin diviza pentru prima dată Dobrogea în două părţi pe o linie care începea de la Silistra, continua la sud de Mangalia până la Marea Neagră. Nordul Dobrogei revenea României, iar Dobrogea de sud (Cadrilaterul) intra în componenţa statului bulgar. România şi Bulgaria au primit două teritorii aparţinând aceleaşi provincii istorice. Începea o nouă perioadă în istoria Cadrilaterului (1878-1913) care va fi influenţată de eforturile făcute de Bulgaria pentru colonizarea masivă cu elemente etnice bulgare. În perioada 1878-1913, cu unele excepţii, relaţiile dintre cele două ţări au fost destul de bune.

După anul 1910, în condiţiile declanşării unor conflicte militare în Peninsula Balcanică, România şi-a declarat

neutralitatea şi a urmărit cu mare atenţie evoluţia evenimentelor. Sprijinite de Rusia, Bulgaria , Grecia, Serbia şi Muntenegru au înfiinţat în vara anului 1912 ***"Uniunea Balcanică"*** cu scopul de a lupta împotriva Imperiului Otoman şi pentru a-şi rezolva pretenţiile teritoriale.

Statele membre ale Uniunii Balcanice au cerut guvernului român condus de Titu Maiorescu să intre în război împotriva Turciei. Răspunsul guvernului român a fost: ***"În limitele Tratatului de la Berlin, neutralitatea României este firească. Dacă se vor produce însă schimbări teritoriale în Balcani, România îşi va spune cuvântul"***.

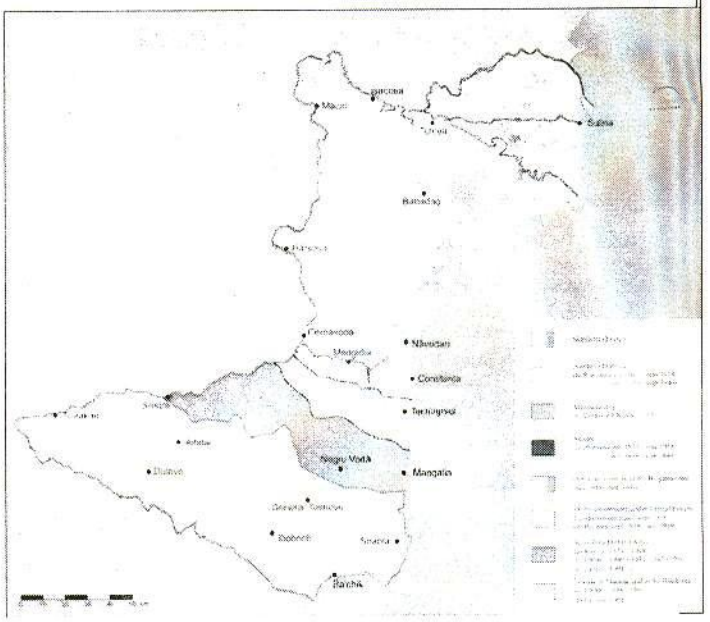
A început primul război balcanic şi evenimentele de pe front prevesteau înfrângerea Turciei. La 2 decembrie 1912 Turcia a cerut încetarea luptelor şi a semnat armistiţiul. La 16 decembrie 1912 au început tratativele de pace de la Londra. Intervenţia marilor puteri a dus la apariţia unor conflicte de interese între foştii aliaţi.

Situaţia din Balcani a început să se deterioreze, iar România nu putea rămâne indiferentă. Bulgaria dorea să-şi impună hegemonia asupra Salonicului şi a unei părţi din Macedonia istorică; Serbia pretindea şi ea teritorii macedonene precum şi ieşirea la Marea Adriatică. Grecia considera Macedonia un teritoriu naţional şi nu era de acord cu pretenţiile foştilor aliaţi.

La 29 iunie 1913 a început al doilea război balcanic. La 3 iulie 1913 România a trecut la mobilizarea armatei. Situaţia militară de pe fronturile din Balcani era defavorabilă Bulgariei. La 11 iulie 1913 România a declarat război Bulgariei. Acţiunea militară a României nu a avut ca scop cucerirea unor teritorii din Peninsula Balcanică ci ***"să asigure teritoriului său de peste Dunăre o graniţă stabilă"***. Învinsă, Bulgaria a acceptat armistiţiul care a fost urmat de un tratat de pace.

Pe 30 iulie 1913 s-au deschis la Bucureşti lucrările Conferinţei de pace, desfăşurate sub preşedinţia lui Titu Maiorescu. Era prima conferinţă în care statele participante urmau să-şi hotărască soarta fără participarea Marilor Puteri. La 10 august 1913 a fost semnat Tratatul de pace de la Bucureşti. Articolul II din tratat reglementa raporturile dintre România şi Bulgaria. În componenţa statului român intra un teritoriu de 7780 km2 şi o populaţie de aproximativ 280.000 loc. şi care avea să fie organizat în două judeţe.

Administraţia civilă românească se va instala până în octombrie 1913. În anul 1914 au fost instalaţi în cele două judeţe prefecţi. S-a făcut recensământul populaţiei şi s-a trecut la organizarea administrativă a Cadrilaterului. Judeţul Durostor avea 47 de comune şi 133 de sate şi cătune grupate în 6 plăsi: Turtucaia, Doimuslar, Sarsânlar, Accandânlar, Silistra şi Beibunar. Judeţul Caliacra cuprindea 58 de comune şi 254 de sate şi cătune grupate în 7 plăsi:

Bazargic, Ghelengic, Gargalâc, Balcic, Cociular, Curt-Bunar şi Arăbagilar.

Armonizarea întregii vieţi politico-administrative şi economico-sociale din Cadrilater cu cea a statului român s-a făcut prin ***"Legea pentru organizarea Dobrogei noi"***, lege promulgată la 31 martie 1914 şi publicată în "Monitorul Oficial al României" nr. 1 bis din 1 aprilie 1914. Legea avea nouă capitole şi 160 de articole şi privea toate domeniile noului teritoriu românesc. Aplicarea noii legi va fi afectată de începutul primului război mondial. După doi ani de neutralitate, România va intra în război alături de Antanta în baza convenţiei militaro-politice semnată la 4/17 august 1916. Între 1-6 septembrie 1916 s-a desfăşurat bătălia de la Turtucaia în care armata română a suferit o grea înfrângere. Insuccesele de pe frontul din Cadrilater au avut grave urmări asupra întregului spaţiu românesc. Când la 24 aprilie/7 mai 1918 România a fost nevoită să semneze pacea de la Buftea - Bucureşti cu Puterile Centrale s-a pus din nou problema Cadrilaterului. Acesta a intrat în componenţa Bulgariei, iar în restul Dobrogei s-a instaurat administraţia bulgară.

În vara anului 1918 pe frontul de vest Antanta a obţinut noi victorii împotriva Puterilor Centrale şi care au avut consecinţe favorabile pentru România. La 29 septembrie 1918, Bulgaria a semnat actul de capitulare de la Salonic. Sfârşitul războiului a găsit România alături de Antanta. După mai bine de doi ani de ocupaţie bulgărească, administraţia românească se reinstala în Cadrilater. La 10 decembrie 1919 România şi Bulgaria semnau tratatul de la Neuilly-sur-Seine, prin care se reconfirma frontiera româno-bulgară din anul 1913. După doi ani de la înfăptuirea

României Mari se trecea la introducerea legislației românești în Cadrilater. Au fost aprobate mai multe legi și regulamente pentru organizarea Cadrilaterului.

Reinstalarea administrației românești în Cadrilater s-a făcut în decembrie 1918. Una din cele mai importante probleme economico-sociale care trebuia rezolvată o reprezenta colonizarea acestui teritoriu. Prin colonizare, statul român a urmărit consolidarea etnică a acestei provincii ca parte integrantă a României Mari.

Printre cei care au venit în Cadrilater imediat după reinstalarea administrației românești au fost și două personalități aromâne, Pericle Papahagi și Tascu Pucerea, adepte a ideii de colonizare. Ei au fost cei care au decis să-și asume riscurile unei masive colonizări în Cadrilater a aromânilor. Guvernele din perioada interbelică au susținut colonizarea aromânilor în județele Caliacra și Durostor. Colonizarea a contribuit la consolidarea elementului românesc în această provincie.

Existența și evoluția Cadrilaterului în cadrul României în perioada 1913-1940 poate fi urmărită în toate domeniile vieții economico-sociale, politice și culturale. Ele au fost tratate în numeroase lucrări de specialitate. Vom încerca să scoatem în evidență cele mai importante aspecte ale evoluției școlii în perioada administrației românești.

Documentele vremii ne arată că la Turtucaia exista o școală românească la sfârșitul sec. XVIII la care au predat învățători și preoți din Muntenia și Oltenia. În anii 1847-1848 la Silistra a fost înființată o școală românească de către învățătorul Petrică originar dintr-o familie de dicieni din Dobrogea. După moartea lui, cursurile au fost predate de sora sa Despina. Pe la 1861 este menționat numele învățătorului Costache Petrescu care a predat cursuri în limba română la școala din Silistra până în anul 1878. De numele lui se leagă și înființarea în anul 1879 a ***"Societății române de cultură și limbă"*** care avea scopul de ***"a propaga, prin toate mijloacele, între românii din aceste părți, învățătura limbii materne"***. Din păcate, după anul 1878, școlile românești din Silistra au fost închise de autoritățile bulgare.

După anul 1913 administrația românească a acordat o atenție deosebită organizării învățământului în cele două județe. La data instalării administrației românești în Cadrilater funcționau 9 grădinițe, 250 de școli primare, 10 gimnazii, 7 școli de menaj și profesionale și 2 licee, toate cu predare în limba bulgară. La Turtucaia funcționau 3 școli primare, din care una singură cu predare în limba română.

Introducerea învățământului în limba română s-a făcut la sfârșitul anului 1913. Primii învățători au fost absolvenții promoției din anul 1913. Despre sosirea lor în Cadrilater avem date de la profesorul Sandu Carp în lucrarea "Promovarea culturii românești în Dobrogea de Nord". El descrie entuziasmul tinerilor învățători: "Toți tineri, flăcăiandri, încrezători și mândri de apostolatul lor, grăbiți la datorie, părăseau locurile natale ... unde? Spre necunoscut! În căruțe, câte doi, zgribuliți de frig, cu viorile nedespărțite, înfundându-se prin păduri nesfârșite, urcând dealuri și coborând, ajung în sate. Grija lor, școala! E mare, frumoasă, câte săli, etc. Fel de fel de întrebări despre care avuseseră destul timp să-i întrebe pe căruțași, timp care, cu cât se scurgea, în mințile lor vioaie, avea să prindă loc, marele rol, marea misiune istorică ce au de îndeplinit. Fețele lor copilărești, încet, încet se schimbau, redând chipul celor ce le este înainte așezat, adevăratul martiraj".

Acestor tineri entuziaști li s-au alăturat învățători și profesori cu experiență care au venit voluntari în Cadrilater pentru a pune bazele învățământului românesc. La 1 decembrie 1913 când s-a deschis noul an școlar funcționau 17 școli cu predare în limba română în Durostor și 20 în Caliacra. Școlile cu predare în limbile bulgară și turcă erau numeroase și nu au fost închise de administrația românească.

Prin Legea pentru Organizarea Dobrogei Noi se prevedea gratuitatea învățământului primar. În momentul aplicării legii, anul școlar 1913-1914 era în plină desfășurare. Rezultatele primului an de învățământ românesc sunt cuprinse în Circulara nr. 90, din 8 iulie 1914, pe care Petre Petrescu, revizorul școlar al județului Durostor o trimitea tuturor învățătorilor români: ***"Acum când anul I de școală în Dobrogea Nouă s-a încheiat, găsesc prilejul să evidențiez, la lumina faptelor dumneavoastră de apostoli, străduința, întreaga energie ce ați depus pentru ca roadele școlii românești, binefacerile culturii noastre naționale, să se simtă de populația satelor în care ați lucrat. Ați pornit din diferite părți ale țării, de la munte, de la baltă, v-ați avântat pe un teren nou, ca o armată a culturii ca să sădiți pace, civilizație și românism. Ați păşit încrezători în puterile și căldura sufletului vostru, peste gheața primejdioasă a Dunării bătrâne și nu v-ați oprit decât în satele ce le-ați ales la întâmplare. Ajunși la școală ați dat de lucruri străine, ați dat de oameni ce nu știau limba voastră ori refuzau s-o vorbească. Este demn de admirat cum i-ați învățat să scrie, să povestească faptele mari din istoria țării și, mai presus de toate, să vă iubească și cei mari și cei mici. Prin voi, în fine, s-a ușurat munca celor ce vor mai veni, a acelora care vă vor privi cu toată admirația și vă vor cere la tot pasul sfat și îndemn la muncă"***.

Eforturile inimoșilor învățători au fost susținute de o administrație școlară de excepție, reprezentată de G. Arghirescu, inspector școlar general pentru Cadrilater, ajutat de revizorii școlari Petre Petrescu și L. Mrejeriu - pentru județul Durostor, și Al. Voinescu și V. Stroescu -

pentru judeţul Caliacra.

În anul şcolar 1914-1915 învăţământul de stat din Cadrilater cuprindea 57 de grădiniţe, 157 de şcoli primare, urbane şi rurale, două şcoli profesionale, precum şi Liceul de băieţi ***"N. Filipescu" din Bazargic, înfiinţat la 1 septembrie 1914***. Lor li se adăugau şcolile particulare, cu predare în limbile bulgară, turcă şi română; mai multe şcoli confesionale turceşti, un liceu bulgăresc şi o şcoală armenească.

Învăţătorii şi profesorii au fost nu numai dascăli ai elevilor, ci adevăraţi îndrumători spirituali. De numele lor se leagă primele manifestări culturale româneşti din Cadrilater, precum şi iniţiativa apariţiei primelor ziare şi reviste româneşti. Izbucnirea primului război mondial şi anii de ocupaţie bulgară au însemnat închiderea temporară a şcolilor româneşti. Reintroducerea învăţământului românesc în Cadrilater a întâmpinat numeroase greutăţi. Multe şcoli au fost distruse în timpul războiului, iar puţinele şcoli care îşi începuseră cursurile în toamna anului 1918 funcţionau după legislaţia bulgară. Din acest motiv, se impunea reorganizarea rapidă a şcolilor primare şi secundare din Cadrilater. La începutul anului 1919 sunt numiţi revizorii şcolari pentru judeţele Caliacra şi Durostor, care au elaborat programe şcolare pentru şcolile româneşti primare şi secundare.

În anul şcolar 1919-1920 învăţământul primar şi secundar a intrat în normalitate. S-au depus mari eforturi pentru amenajarea corespunzătoare a şcolilor. S-au construit, până în 1927, noi localuri şi locuinţe pentru dascăli în mai multe localităţi rurale şi urbane.

O evoluţie deosebită avea să cunoască învăţământul românesc din Cadrilater, începând cu anul 1924-1925, odată cu aprobarea Legii învăţământului primar de stat şi a învăţământului primar normal la 26 iulie 1924. Legea prevedea înfiinţarea cursului complementar de 3 ani, conceput ca un al doilea ciclu al şcolii primare, care să-i cuprindă pe elevii de până la 16 ani, care nu urmau o şcoală de grad secundar. După anul 1925 numărul elevilor a crescut în toate şcolile ca urmare a politicii de colonizare a Cadrilaterului. În anul şcolar 1928-1929 în judeţele Caliacra şi Durostor funcţionau 354 de şcoli primare româneşti, pentru ca în anul şcolar 1939-1940 să ajungă la 412 şcoli, frecventate de aproape 55.000 de elevi, instruiţi de peste 1200 de învăţători şi profesori.

O atenţie deosebită a fost acordată şi învăţământului secundar. Legea prevedea că după absolvirea şcolii primare elevii puteau urma învăţământul secundar, ca o etapă necesară şi obligatorie pentru a urma învăţământul superior. Legislaţia şcolară românească permitea ca în cadrul învăţământului secundar să funcţioneze gimnazii şi licee teoretice, precum şi gimnazii şi licee de specialitate (comerciale şi industriale). În perioada 1914-1940 cele mai importante gimnazii şi licee au fost:

* Liceul de băieţi "Nicolae Filipescu" din Bazargic, înfiinţat în septembrie 1914 şi care a funcţionat până în vara anului 1940;

* Liceul "Durostor" din Silistra - înfiinţat la începutul anului 1914. A fost închis în timpul ocupaţiei bulgare din 1916-1918. Şi-a redeschis porţile la începutul anului şcolar 1919-1920. A fost cea mai reprezentativă unitate şcolară din Cadrilater. Cea mai fastă perioadă a fost în timpul directoratului lui Pericle Papahagi, membru corespondent al Academiei Române;

* Liceul de fete din Bazargic - şi-a deschis cursurile în anul 1919 sub denumirea de Şcoala secundară de fete gradul II, iar din anul şcolar 1922-1923 s-a transformat în Liceul de fete Bazargic, ultima promoţie a fost în vara anului 1940;

* Gimnaziul mixt de stat din Cavarna îşi deschidea porţile în septembrie 1919. În anul şcolar 1922-1923 îşi completează cele 4 clase bugetare;

* Gimnaziu mixt din Balcic - înfiinţat în 1923. Din 1927 se va muta într-un local nou construit cu sprijinul financiar al Camerei de Comerţ şi industrie a judeţului Caliacra;

* Gimnaziul mixt "Regele Carol" din Turtucaia - a fost inaugurat la începutul lunii octombrie 1929, în prezenţa lui Ion I. C. Brătianu. A fost integral subvenţionat de către statul român. Şi-a încetat activitatea în iulie 1940;

* Şcoala secundară de fete din Silistra - s-a deschis în ianuarie 1914. După război îşi va redeschide cursurile în anul şcolar 1919-1920, iar din anul 1930 va fi transformată în Liceul de fete Silistra;

* Şcoala secundară de fete Turtucaia - în anul 1913 a funcţionat ca şcoală profesională de menaj, iar din septembrie 1919 devine şcoala secundară de fete.

Învăţământul secundar tehnic şi profesional din Cadrilater cuprindea şcoli profesionale de ucenici, gimnazii comerciale şi industriale pentru băieţi şi fete, precum şi licee comerciale. În perioada 1921-1940 au funcţionat următoarele unităţi şcolare: Şcoala profesională de ucenici comerciali şi industriali din Silistra, Şcoala profesională de fete Balcic, Liceul comercial de băieţi Silistra (înfiinţat de Camera de Comerţ şi Industrie), Gimnaziul comercial de băieţi Bazargic, Gimnaziul industrial de fete Bazargic şi Gimnaziul industrial de băieţi Silistra. Toate aceste şcoli au fost închise în vara anului 1940.

În scurta prezentare a învăţământului românesc din Cadrilater nu putem să nu scoatem în evidenţă rolul important pe care l-au avut cadrele didactice din această provincie românească. Mulţi învăţători şi profesori au organizat

Românul

ORGAN DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ

Coloniști Români!

Bine ați venit în sânul Patriei mume!

Iată-vă în sfârșit în sinul Patriei adevărate, care vă primește cu mare dragoste de mamă și care nici odată nu se va lepăda de voi în momentele critice ale vieței voastre.

Coloniști!

Coloniști!

Coloniști!

asociații și societăți comerciale, au fost directori de ziare, lideri de opinie politică, autori de lucrări și manuale școlare. Numele unor profesori precum Pericle Papahagi, Sandu Carp, Mihai Danet, Petre Petrescu, Ion Stănescu, Gh. Petrescu, Vasile Bujila, Dumitru Boboc au fost deosebit de apreciate în Cadrilater.

Pentru a-și îndeplini mai bine nobila misiune de apostoli ai neamului românesc, învățătorii din județele Caliacra și Durostor și-au constituit asociații profesionale, care se întruneau în congrese și unde discutau problemele învățământului. Cele două asociații ale învățătorilor înființate în toamna anului 1919 aveau publicații proprii: "Tribuna - gazetă culturală a Asociației învățătorilor din Durostor" și "Buletinul Asociației învățătorilor din județul Caliacra". Învățătorii P. Dimitriu și N. Grigorescu au editat în perioada 1935-1940 ziarul „Țara lui Mircea", în care au publicat cele mai importante personalități culturale din Cadrilater. O altă revistă editată de învățătorii din Caliacra a fost „Semănătorul", coordonată de prof. Ilie Nedelcu, revizor școlar. Urmărind exemplul dascălilor și elevii se vor asocia, înființând mai multe societăți literare. În 1921 elevii Gimnaziului din Bazargic au constituit societatea "Înfrățirea", care avea ca scop "ajutorarea elevilor de alte etnii de a cunoaște și învăța mai ușor limba română". Săptămânal societatea organiza șezători și spectacole artistice pentru toți elevii din oraș. În anul 1924, elevii de la Liceul "N. Filipescu" au pus bazele societății culturale "Junimea" cu scopul de "a organiza manifestări literar-artistice cu participarea exclusivă a elevilor de liceu".

Elevii liceului de băieți de la Silistra au pus bazele revistei „Rod nou", care avea ca subtitlu „Revistă literară artistică și științifică". Coordonatorul revistei a fost prof. Dimitrie Batova. Societatea culturală a elevilor de la liceul comercial din Silistra a editat revista „Lumina", în care au apărut multe articole cu caracter economic al elevilor și profesorilor.

Demnă de remarcat este și activitatea culturală a studenților din Cadrilter. Asociațiile și societățile studențești au organizat numeroase acțiuni culturale prin satele de coloniști (mai ales în localitățile în care trăiau aromâni).

Învățământul din Cadrilater a înregistrat numeroase succese și pe linia asigurării bazei materiale. În perioada 1927-1938 au fost construite noi localuri de școli și internate în orașele Silistra, Bazargic, Balcic și Turtucaia.

Deși învățământul românesc din această provincie s-a desfășurat în condiții mai grele decât în celelalte părți ale României Mari, calitatea procesului instructiv-educativ nu a avut de suferit.

Predarea Cadrilaterului, conform Tratatului de la Craiova, precum și schimbul de populație convenit s-a desfășurat fără incidente majore. Bulgaria prelua o regiune dezvoltată, în care anii de administrație românească o ridicaseră la o viață nouă. Și astăzi, după aproape 7 decenii, la Balcic, Silistra, Dobrici și Turtucaia sunt vizibile urme ale perioadei 1913-1940.

Unii își mai amintesc și astăzi de numele unor învățători și profesori și nu și-au uitat limba și tradițiile.

Prof. GICĂ GICĂ

Bibliografie selectivă

* Tudor Constantin - Administrația românească din Cadrilater, Călărași, 2005, pp 33, 86-87, 261, 270;

* Stelian Brezeanu

Gheorghe Zbuchea - Românii de la sud de Dunăre. Documente, București, 1997, pp 211, 213, 246;

* Stoica Lascu - Mărturii de epocă privind istoria Dobrogei, Constanța, 1999;

* Gheorghe Zbuchea - România și războaiele balcanice, București, 1999;

* * * Dobrogea - 50 de ani de viață românească, București, 1928

Implicarea părinților în educație

Școala și familia sunt piloni de rezistenă ai educației, iar între aceștia și comunitate, mediul extrașcolar și extrafamilial, se află copilul, ținta principală a educației. Dacă aceste medii se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură integrarea copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Acolo unde familia și comunitatea sunt implicate în activitatea școlii s-a produs un impact pozitiv asupra rezultatelor la învățătură ale elevilor, asupra frecvenței și asupra comportamentelor acestora.

Procesul educațional și cel de învățare s-a îmbunătățit, deoarece școala a început să fie considerată mai mult ca un centru și un sprijin pentru comunitate în întregul ei și nu doar un loc în care elevii își însușesc cunoștințele.

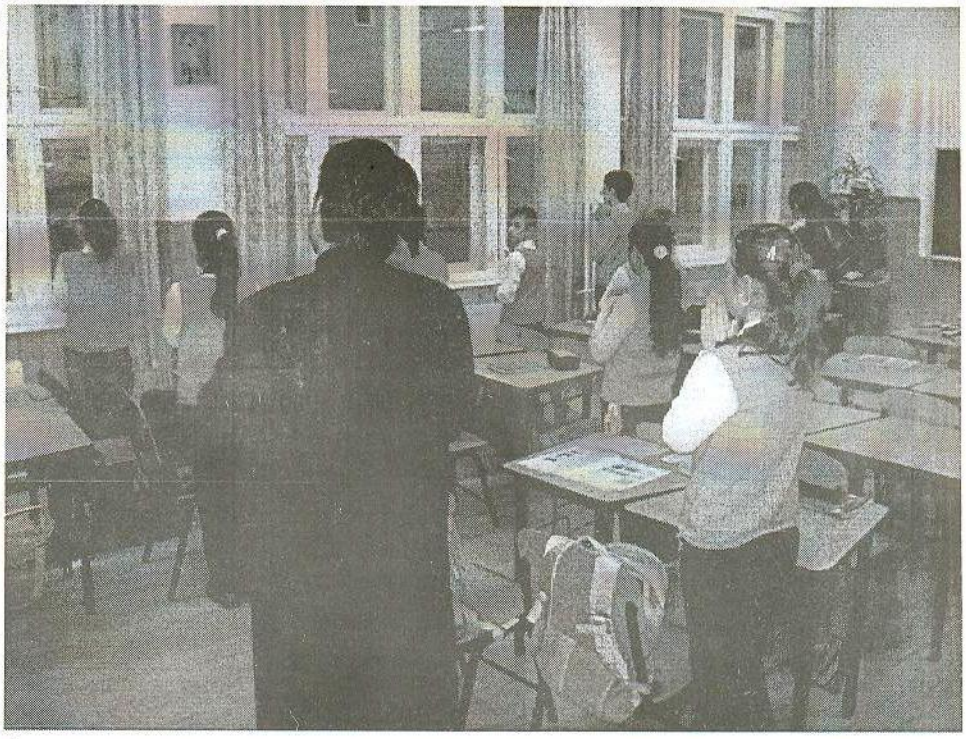
Pentru a amplifica participarea familiei și a comunității la educație este necesară cunoașterea a șase timpi de implicare în educația elevilor:

1. Părinții – ajutor acordat tuturor familiilor să creeze medii familiale care
să sprijine copii
2. Comunicarea – stabilirea unui canal de comunicare cu două sensuri cu privire la progresul copiilor
3. Voluntariatul – recrutarea și organizarea acțiunilor de ajutor din partea părinților, la școală, acasă și în alte localități
4. Studiul la domiciliu – furnizarea informațiilor și a ideilor către familii, în legătură cu modalitățile prin care îi pot ajuta pe elevi la efectuarea temelor
5. Luarea deciziilor – părinții din toate mediile acționează ca reprezentanți și coordonatori ai diverselor comitete școlare
6. Colaborarea cu comunitatea – identificarea resurselor din comunitate care vor întări învățătura și vor spori experiența elevilor

De ce să-i implicăm pe părinți în viața școlii

În urma cercetărilor efectuate asupra efectului implicării părinților în viața școlii s-a demonstrat că:

- Implicarea activă are un impact considerabil mai mare decât cea pasivă (prin implicarea pasivă înțelegând semnarea înștiințărilor primite de la școală sau faptul că părinții se asigură că elevii au toate rechizitele necesare atunci când pleacă de acasă, iar prin implicarea activă înțelegem sprijinirea activităților școlare și ajutor la clasă).
- Cu cât implicarea se manifestă mai devreme în viața școlară e cu atât mai bine, iar rezultatele se mențin în ciclul primar, cel gimnazial și cel liceal
- Implicarea părinților are un efect pozitiv asupra atitudinii și asupra comportamentului elevilor.
- Părinții tind să creadă că nu are nici o importanță, dar sunt întotdeauna surprinși de cât de mult contează implicarea lor, indiferent de abilitățile lor intelectuale sau de statutul lor social.
- Copiii dezavantajați au cel mai mult de câștigat de pe urma implicării părinților căci s-a constatat că grupurile dezavantajate sunt subreprezentate în școală.

- Implicarea părinților are un real succes atunci când școala le oferă o gamă largă de activități în care pot interveni.

Participarea formală și informală a părinților la educație

Părinții pot fi implicați în viața școlii pe căi formale și informale.

Implicarea informală presupune ca părintele să vină la școală să discute despre progresul copilului său, să participe la o activitate organizată de școală (la un spectacol), să acționeze ca voluntar în clasă și la organizarea unui eveniment.

Implicarea formală înseamnă participarea la activitățile unui grup de lucru din școală sau ale unui comitet la nivelul căruia se iau decizii, care privesc școala cum ar fi Comitetul de părinți și Consiliul părinților.

Comitetul de părinți și Consiliul părinților.

Politici și strategii de implicare a familiei în viața școlii

Elaborarea unor politici și a unor strategii de implicare a familiei în viața școlii sunt necesare deoarece sporește relaționarea familiei cu școala, iar părinții vor înțelege că „școala este primitoare pentru toată lumea" ei putând efectua vizite programate sau inopinate, pot fi prezenți la diverse evenimente. De asemenea, părinții au oportunitatea de a face sugestii referitoare la organizarea unor activități ale căror tematici să vină în întâmpinarea preocupărilor familiei de educația copiilor ei. Astfel părinții sunt încurajați să înțeleagă că au „dreptul" să fie implicați și în același timp, implicarea lor are un efect pozitiv asupra atitudinii și asupra comportamentului elevilor.

Strategii de implicare

- ***Planul anual de acțiune*** – include câteva acțiuni pentru mai multe tipuri de implicare a părinților. El va fi prezentat părinților, fiind apoi supus discuțiilor. În urma discuțiilor purtate cu părinții se va întocmi un program complet, numit „Calendar de activități".

Este de preferat ca prima activitate să fie propusă de un cadru didactic și să aibă ca scop identificarea factorilor care îi ajută pe părinți să se implice la întâlnirile formale și a factorilor care îi împiedică să facă acest lucru. Titlurile pot fi: ***„Ce mă ajută să fiu implicat?", „Ce mă împiedică să fiu implicat?"***

- ***Parteneriatul între școală și familie*** – are ca scop îmbunătățirea relațiilor dintre școală și familie precum și implicarea părinților sau a tutorilor în așa fel încât aceștia să se simtă valorizați și utili, fapt care va duce la creșterea calității actului de învățare.

În cadrul acestui parteneriat școala dorește să:

o Relaționeze foarte bine cu părinții, cu tutorii și cu familiile

o Furnizeze părinților perioadic informații accesibile referitoare la viața și activitatea din cadrul școlii

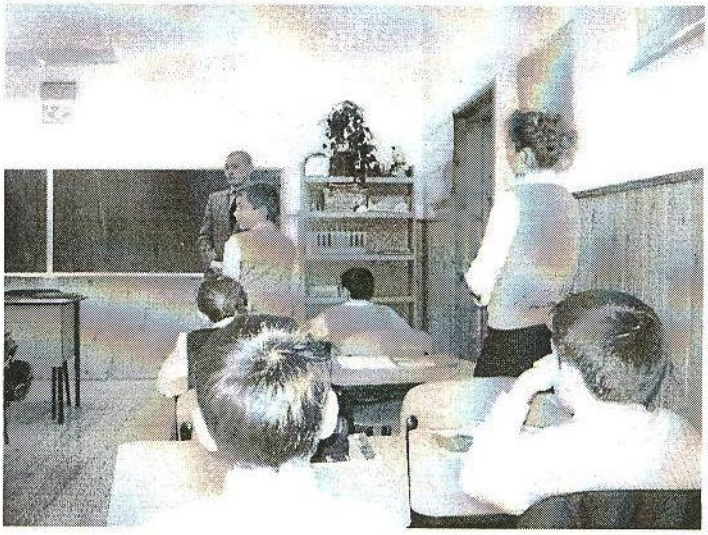
o Raporteze progresul elevilor și să stabilească viitoarele ținte

o Identifice modalități prin care părinții pot fi de ajutor în organizarea unor evenimente sau activități școlare.

Parteneriatul între școală și familie presupune implicarea părinților în procesul de monitorizare a educației elevilor prin următoarele activități:

o Coordonarea și organizarea serilor pentru părinți sau a zilelor de evaluare

o Ajutorul acordat elevilor acasă în efectuarea temelor și crearea unui mediu propice în care elevul să

poată munci

o Ajutorul acordat copiilor la ore, la citit, în distribuirea pachetelor, iar la cei mari pot prezenta modele de conduită sau să le vorbească despre slujba lor

o Propuneri pentru unele ore de curs, cum ar fi curriculum la decizia școlii (CDS).

Implicarea părinților pe parcursul nivelului gimnazial și liceal

Părinții se implică mult mai mult pe parcursul ciclului preșcolar și al claselor primare decât pe parcursul nivelului gimnazial și liceal, deși această implicare este foarte benefică pentru promovarea performanței școlare și a rezultatului afectiv pozitiv în cadrul elevilor mai mari.

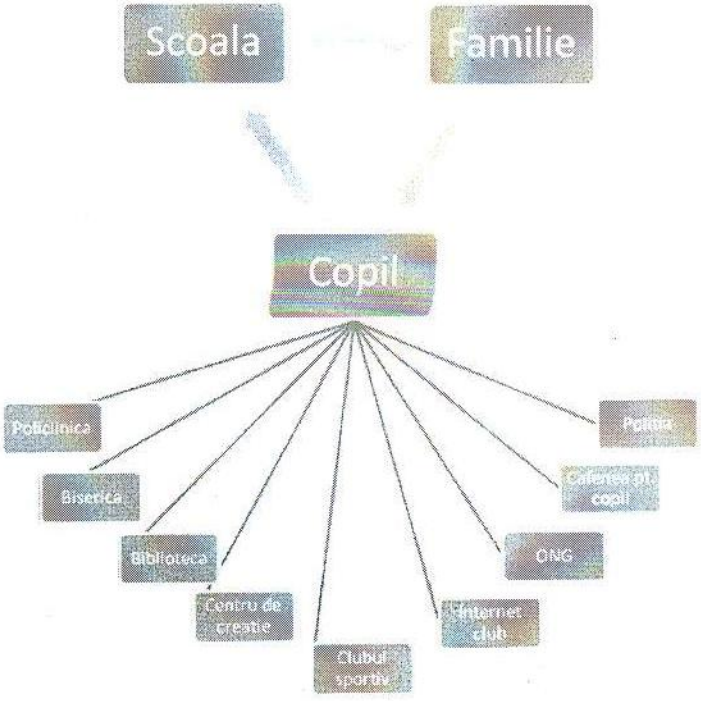
Implicarea unor părinți este mai redusă, deoarece școlile sunt mai departe de casă, curriculumul este mai complex, fiecare elev are mai mulți profesori, iar elevii încep să stabilească o oarecare autonomie și independență față de părinți. Pentru aceste motive, strategiile de implicare manifestate de părinții copiilor mai mici nu mai sunt de actualitate sau utile.

Implicarea părinților în cazul elevilor mai mari trebuie să se axeze pe forme diferite de participare, de exemplu: supravegherea efectuării temei, asistarea elevilor în elaborarea planului pentru perioada de după liceu și în alegerea cursurilor care susțin aceste planuri, acorduri între părinți și școală cu privire la recompensele pentru îmbunătățirea performanțelor și comportamentului, la acestea adăugându-se și unele aspecte cum ar fi comunicarea periodică între familie și școală cu privire la progresul înregistrat de către elevi și participarea părinților la activități organizate de școală.

Harta rețelei educative

Școala trebuie să aibă contact cu toate instituțiile interesate direct sau tangențial de domeniul educației

copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare pe baza unui proiect special numit ***Harta reţelei educative***.

Ea se afişează la un loc accesibil elevilor, în şcoală, după ce a fost supusă dezbaterilor la prima adunare generală cu părinţii.

Harta reţelei educative are roluri şi funcţii de:

- Animator
- Tutore
- Ajutor
- Ocrotire a sănătăţii
- Stimulare
- Propagarea valorilor moral – spiritual-cultural
- consilier

Bibliografie:

Parteneriat şcoală-familie-comunitate,e Goafrey Claff
Revista Învăţământul primar nr. 3-4, din 2005, Rodica Gârleanu Costea
Implicarea părinţilor, îmbunătăţirea rezultatelor, Maria Tudor
Educaţia pentru familie – revista Didactică Pro m, aprilie 2002

Înv. Florica Caranfil
Şcoala Constantin Brâncoveanu Babadag

Curajul de a fi bun

Iartă-mă dacă încerc să te deranjez puţin cu vorbele mele nepotrivite poate într-un moment grăbit în care te îndrepţi către un loc de muncă sau către casa, sub al cărui acoperiş vei dormi în noaptea aceasta...

Mă gândesc că dacă nu ai să arunci neglijent sau arogant aceste gânduri la un coş de gunoi sau pe o masă plină de hârtii şi vei zăbovi puţin în lumina unei posibile înţelegeri ai să înţelegi că aş putea fi un prieten al tău, pe care îl cauţi sau îl aştepţi de multă vreme....

Citeşti despre mine, dar am să-ţi arăt că de fapt te priveşti pe tine ***şi încerc să te ajut să te priveşti pe tine omule grăbit şi nimănui folositor şi încerc să te ajut să devii minunat şi biruitor...***

Ştii ce înseamnă a preveni? Ştii să fii cumpătat? Ştii să preţuieşti adevărata bogăţie pe care nu o vei găsi niciodată într-un portofel? Care este numele mic al părinţilor tăi? Cunoşti vârsta şi ziua lor de naştere? Poate ai o memorie foarte încărcată dar ştii cumva numele unui foarte bun prieten pe care l-ai ajutat să treacă peste un moment de viaţă mai dificil sau al omului care te-a scos dintr-o mare încurcătură? Ce ştii despre prietena sau prietenul tău, dar despre soţ sau despre soţie, iar despre fraţi, surori, sau părinţi te las pe tine să-ţi spui? Atenţie am şi ai mare nevoie să fii sincer. Care este numele tău rostit în taina botezului şi ce faci cu el?

Ştii că oamenii nu se petrec de zile multe, ci de boală? Că bătrâneţea este un dar care aprinde în seara Naşterii Mântuitorului luminiţele din brad şi din ochii copiilor?

Te aşezi la masă cu ei şi ei stau alături de tine, nu stă nimeni pe colţ şi nici la margine, iar toate gândurile şi sufletele se deschid unul către celălalt.

Ştii să fi fost vreodată cu sufletul zbuciumat şi să fi încercat să cauţi adăpost şi povaţă în ***biserica familiei tale*** şi nu te-a îndemnat ceva să-ţi cauţi rădăcinile şi amintirile dragi în albumul cu fotografii? Cine au fost bunicii tăi?

Ai fost vreodată sau ştii să fii generos? Ai bunăvoire şi ştii să împărtăşeşti lucrurile în familia ta? Ai ruşine de greşelile tale lumeşti şi ceri iertare celor faţă de care ai greşit chiar dacă nu te vad şi nu te aud? Ai fost vreodată loial omului care te-a ajutat când toţi erau prea ocupaţi să te vadă sau să te audă? Ai mai ţinut legătura cu el? Când ai recomandat ultima dată unui om să citească o carte care ţi-a plăcut foarte mult? Crezi cumva că povestea ta este diferită de a celorlaţi care trec pe lângă tine?

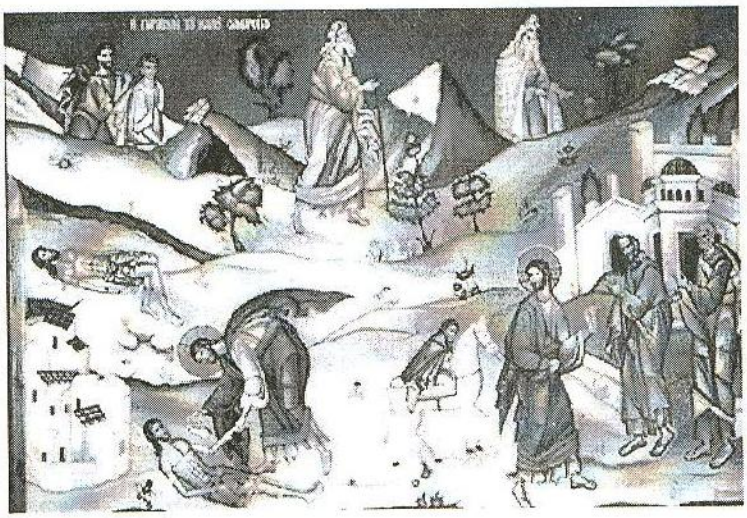
Ştii că boala, suferinţa trupească este o experienţă obligatorie a ta şi a familiei tale. Este o trăire şi o devenire

pe care cei ce deschid mai des uşa unei Biserici pot să o numească CANON.

Ai primit sau ai ţinut vreodată unul? Ştii să te spovedeşti şi ai ţinut vreodată un post? Ai aroganţa să crezi că vei fi nemuritor şi nu cauţi să afli ce se află în sufletul părinţilor şi prietenilor tăi atunci când nu ai mai vorbit de multă vreme întâi despre ei şi dacă mai este timp ceva despre tine? Ştii să te smereşti cu făptura şi devenirea ta în societate?

Aceste gânduri şi poveţe au tâlcul lor, de a încerca să te ţină de mână şi cu sufletul treaz, de a apropia de urechile tale bătăile inimii celorlalţi.

Prevenţia medicală a unei boli cum este cancerul se dezbate şi se trăieşte la nivel de familie şi prieteni.

Cu cel puţin opt ani înainte ca să fii nevoit şi de ce nu obligat de o anumită situaţie să mergi la medic pentru a face un examen la sân, o mamografie, un examen ginecologic cu examenul secreţiei vaginale şi Testul Babes Papanicolaou, o echografie abdominală generală, o colposcopie, o colonoscopie, o gastroduodenoscpoie, un examen de prostată cu Testul PSA, şi nişte analize uzuale de sânge care să cuprindă valorile glicemiei –DIABET, transaminaze – AFECTARE HEPATICĂ, cholesterol – RISC PENTRU BOLILE CARDIOVASCULARE, vsh – INFLAMAŢIE, uree, creatinină – AFECTARE RENALĂ, etc poţi descoperi la timp o suferinţă a unui organ sau un factor de risc în apariţia unei localizări a cancerului care se vindecă 100%.

Nu acelaşi lucru se întâmplă dacă nu discuţi despre aceste lucruri cu un bun prieten cu care ştii să împărtăşeşti lucrurile şi care ţine la tine aşa cum şi tu ţii la el.

Dacă renunţi să mai mergi la medicul ginecolog şi să faci un examen pe motiv că eşti singură sau nu mai ai bărbat activ sexual alături de tine, te expui riscului de a descoperi prea târziu că poţi fi şi tu bolnavă de cancer genitor-mamar, digestiv, urlogic sau dermatologic.

Dacă eşti un bărbat singur caută pe cât posibil nu compania unui pahar de alcool şi nădăjduieşte şi străduieşte-te spre adevărata prietenie a unor oameni apropiaţi de generaţia şi idealurile tale, rămâi în familie, renunţă să stai pe margine.

Durata medie de viaţă în ţara noastră cu mici excepţii se duce până în jurul vârstei de şaptezeci ani şi mai puţin la bărbaţi şi puţin mai mult la femei. La vârsta de douăzeci de ani o femeie din două sute poate să facă cancer la sân iar la şaptezeci de ani o femeie din douăsprezece poate fi afectată.

De aici poţi înţelege că pe măsură ce ne apropiem de şaptezeci de ani suntem mai expuşi întâlnirii cu această boala numită cancer şi că dacă eşti tânăr, vârstele părinţilor şi bunicilor tăi trebuie să fie un îndemn să comunici mai bine cu ei, să-i împaci şi să te împaci cu ei, să-i convingi şi să-i ajuţi să meargă către medic la analize.

Cancerul descoperit târziu nu poate fi tratat şi efortul medical este doar o amăgire. Cancerul este o trăire tulburătoare a celui bolnav dar şi o suferinţă a familiei sale.

Nu abandona să te rogi şi să lupţi pentru prietenii tăi şi familia ta şi încearcă să-i înveţi să-şi poarte de grijă.

Cancerul este o poveste care merită înţeleasă şi dezbătută mereu şi niciodată nu trebuie abandonată lupta cu tine şi cu cei din jur care au mare nevoie de tine.

Asociaţia Română pentru Prevenţia Cancerului împreună cu tine şi prietenii tăi, alături de medicii şi de preoţii care înţeleg şi vin să susţină acest demers va susţine, vă ajută şi va dezbate cât mai realist cu putinţă orice iniţiativă şi înţelegere cu privire la aceasta boală numită cancer.

Dr. Bogdan Catrangiu
Preşedinte ARPC Bucureşti

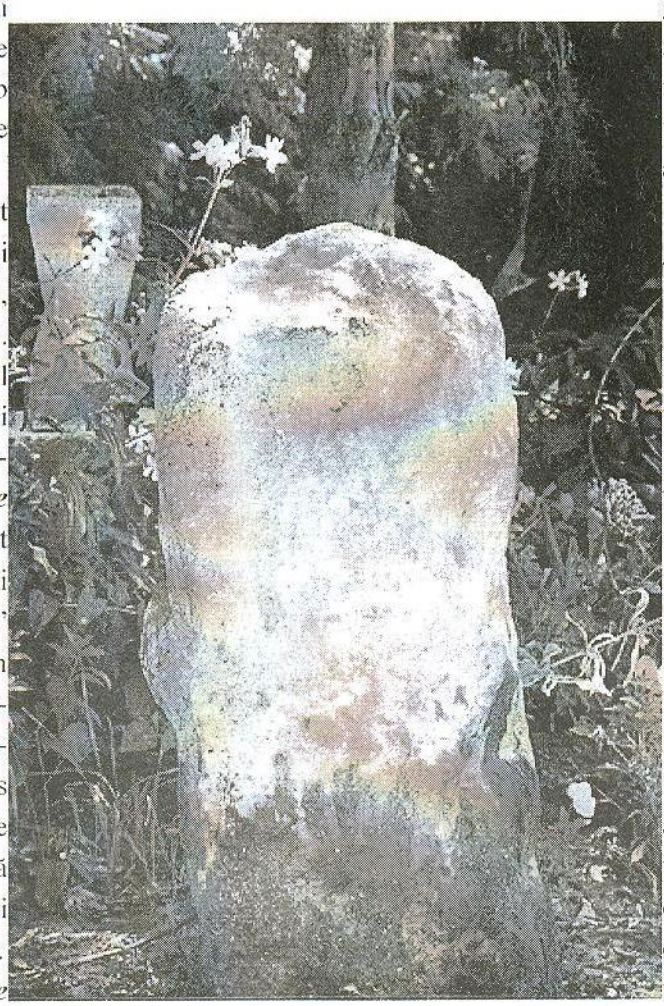
De ce cinstim crucea?

CRUCEA este semnul lui Iisus.
Domnul a cinstit-o mai întâi.

La sfârşitul lumii, „se va arăta semnul Fiului Omului" (Matei 24,30)

Dacă cercetătorii păgâni, descoperă un mormânt şi are o cruce pe el, ştiu că este semn creştin.

Mulţi creştini din zilele noastre nu ştiu care este semnul lui Iisus, dar să-şi facă şi cruce... ***CRUCEA este armă*** împotriva diavolului, cu ea ne apărăm de vrăjmaşii nevăzuţi. Prin cruce, domnul Iisus a biruit moartea şi pe diavol, de aceea diavolul fuge de cruce. Crucea şi puterea ei, a fost prefigurată şi în Vechiul Testament, în mai multe feluri. Toiagul lui Moise cu care a făcut minuni la curtea lui Faraon a închipuit crucea. Tot el a făcut semnul Crucii peste Marea Roşie, şi a trecut cu poporul lui Israel ca pe uscat. Şi-a întins braţele sub forma crucii şi a biruit pe Amalec.

Însuşi omul a fost creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, întruchipează Crucea. ***Crucea este altar*** – altarul pe care s-a jertfit „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii". ***Crucea este pomul vieţii.*** A fost închipuită şi de „Toiagul lui Aaron care a odrâslit" (Num 17,8). După cum toiagul lui Aaron a dat ramură verde, aşa şi noi oamenii prin crucea lui Iisus am primit viaţă. În multe locuri din Sfânta Scriptură găsim îndemnul de a cinsti şi a preamări Sfânta Cruce.

Cuvântul Cruce este nebunie pentru cei ce pier, iar pentru cei ce se mântiesc ***este puterea lui Dumnezeu*** (I Cor, 1, 18).

Noi, creştinii ne însemnăm cu semnul crucii la toate slujbele şi ori de câte ori trecem pe lângă Sfânta Biserică sau intrăm în ea, sau facem o rugăciune în taină.

Mare este puterea Crucii Domnului Iisus Hristos şi mari minuni face Domnul prin Sfânta Cruce.

„...O de trei ori fericită şi preacinstită Cruce, ţie ne închinăm noi credincioşii şi te mărim, veselindu-ne de dumnezeiasca ta înălţare, ci ca o pavăză şi armă nebiruită ocroteşte şi acoperă cu darul tău pe cei ce cântă: **„bucură-te cinstită cruce păzitoare a creştinilor"**... (Acatistul Sfintei Cruci).

În timpul Sfinţilor Împăraţi Constantin şi mama sa Elena a fost descoperită Crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul, - comoară pentru zavistie în pământ ascunsă. Înainte de a porni la luptă, Împăratului Constantin i s-a arătat semnul Crucii pe cer format din stele (semn de biruinţă asupra vrăjmaşilor).

La îndemnul său, mama sa Elena, a mers la Ierusalim şi acolo unde Mântuitorul a suferit patimile, a găsit crucea Domnului, îngropată cu celelalte două cruci a celor doi tâlhari. Toate cele trei cruci de lemn au fost dezgropate, iar Crucea care a făcut pe loc minunea dumnezeiască, de a învia un mort ce trecea în acel timp pe acolo a fost luată cu cinstire şi cu credinţă şi aşezată la Mormântul Domnului.

„...Bucură-te, semn de prooroci grăit a fi pe pământ sădit..."

„...Bucură-te, lemn însufleţit a tâlharului mântuire..."

„...Bucură-te, Cinstită Cruce păzitoare a creştinilor..."

Domnul Iisus Hristos, care iubeşte toţi oamenii creştini cu dăruire către Sfânta Biserică creştină, a dat multă putere mucenicilor Săi, care s-au jertfit pentru Sfânta credinţă ortodoxă în numele Mântuitorului, de a vindeca bolnavii de felurite boli incurabile. Dar nu numai prin numeroasele moaşte ale Sfinţilor mucenici, care s-au descoperit de-a lungul anilor, creştinii se tămăduisec, ci şi prin descoperirea unor cruci (de lemn sau de piatră), care au aceeaşi putere de vindecare. Cât de interesant ne relatează părintele Cleopa în cartea Pelerinului Român despre minunea săvârşită la Sfântul Mormânt cu ajutorul Sfintei Cruci a Mântuitorului – vindecarea unei femei îndrăcite din Cipru.

Această minune a văzut-o părintele Cleopa în pelerinajul Sfinţiei Sale la Sfântul Mormânt din Ierusalim în anul 1974 în ziua Învierii Domnului.

De-a lungul celor 2000 de ani şi în zilele noastre Domnul nostru Iisus Hristos pentru a ne convinge de

prezența și dragostea sa pentru noi, de împlinirea rugăciunilor noastre, mari minuni săvârșește prin crucile făcătoare de minuni. La Sfântul Mormânt se petrec zilnic vindecările miraculoase făcute de Sfânta Cruce. ***De ce?*** Pentru că ***ea este puterea lui Hristos, este armă de alungare a diavolilor, de vindecare a oamenilor bolnavi.***

În pelerinajele, pe care le-am făcut la Sfintele Mănăstiri prin țară, cel mai Sfânt loc de pelirinaj pentru mine a însemnat Mănăstirea Dervent cu cele două cruci făcătoare de minuni, Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, Izvorul Tămăduirii și Peștera Sfântului Apostol Andrei. Cele două cruci din piatră făcătoare de minuni au fost descoperite din cele mai vechi timpuri, de aproape 2000 de ani se revarsă aici mila și minunile lui Dumnezeu asupra oamenilor. Zilnic, oamenii în suferință se tămăduiesc aici prin rugăciuni, prin participare la Sfânta Liturghie, trecerea pe sub icoana făcătoare de minuni, și uneori la oameni cu mare credință și dragoste către Dumnezeu și convingere numai printr-o simplă atingere a Sfintei Cruci, se tămăduiesc de boală.

În acest loc Sfânt, Domnul s-a îndurat de mine păcătoasa.

Fiind bolnavă, cu mulți ani în urmă, având dureri chinuitoare de cap din pricina multelor mele păcate, am mers la mănăstirea Dervent și am văzut crucea din piatră deosebită și importantă.

După ce am participat la Sfânta Liturghie am mers și m-am închinat și m-am rugat la Sfânta Cruce punând capul pe ea cu credință mare către Domnul. La puțin timp după ce am venit acasă am observat că m-au lăsat acele dureri de cap ce mă chinuiau. ***Mari sunt minunile tale Doamne***. După ce am mai făcut o tomografie la cap, doctorul mi-a dat o veste neașteptată, o mare bucurie, adenomul hipofizar de care sufeream, nu mai era.

De atunci aproape în fiecare an și de ori de câte ori mă ajută Dumnezeu, merg la această mănăstire, la Sfânta Cruce, la Izvorul Tămăduirii, aducând slavă, cinste și mulțumire Domnului și Maicii Domnului pentru ajutorul dat, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor AMIN.

... Fost-a un loc sfânt / Între ape stând,
Unde dor nu bate / Și rău nu răzbate,
Unde-i mângâiere / Și pace-n durere
Unde-i crezământ / Și dulce cuvânt
(Baladă – Istoria crucilor de leac de la Mănăstirea Dervent)

... Bucură-te, Cinstită Curce, doctorul celor ce bolesc...
... Bucură-te, de-a pururea ajutătoare a celor ce se roagă ție
... Bucură-te, cinstită cruce, păzitoare a creștinilor
(Acastistul Sfintei Cruci)

Ecaterina Mocanu
Enoriașă a parohiei Înălțarea Domnului

Pomenirea morților în Sâmbăta Sfântului Toader

În calendarul creștin ortodox, în ziua de 17 februarie se face pomenirea Sfântului Mare Mucenic Teodor Tiron.

Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron a trăit în timpul domniei împăraților Maximian și Maximin, fiind originar din cetatea Himialan, care aparținea mitropoliei Amasiei. Fiind încorporat în oastea tiranilor (recruților), de unde i-a provenit numele de Tiron, a fost chemat să aducă și el jertfă idolilor, ca toți ostașii recruți, conform ordinului împăratului.

Tânărul Teodor a refuzat să aducă jertfă idolilor, ba mai mult a mărturisit că Hristos este Dumnezeu și a batjocorit idolii ilirilor numindu-i statui neinsuflețite făcute de mâna oamenilor. Nu a fost pedepsit imediat pentru această mărturisire, dar i s-a dat, ca avertisment, timp să se gândească mai bine.

În acest timp de gândire tânărul Teodor nu numai că nu și-a schimbat mărturisirea, dar mai mult, a făcut o faptă pentru care a fost aspru pedepsit.

A ars statuia aceea pe care elirii o considerau mama idolilor. Pentru această faptă a fost chinuit în felurite chipuri după care a fost băgat într-un cuptor aprins, unde și-a găsit sfârșitul.

Pomenirea lui se face în sfânta sa mănăstire din Tarachia, în sâmbăta săptămânii întâia a Postului Mare, când Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron a săvârșit o mare minune ajutând poporul ortodox să nu fie păcălit să mănânce alimente spurcate cu sângele animalelor înjunghiate idolilor.

Această mare minune a fost săvârșită în următoarele împrejurări:

În timpul împăratului roman Iulian Poravatul s-a pornit prigoană și mai mare împotriva creștinilor.

Deoarece el însuși trecuse de la Hristos la închinarea de idoli, împăratul, n-a vrut să-i osândească dintr-o dată cu cruzime pe creștini ci a recurs la o viclenie.

Știind obiceiul creștinilor, acela că în prima săptămână a Postului Mare, ei caută să se curățească și să se apropie mai mult de Dumnezeu, a chemat pe prefectul cetății și i-a poruncit să ridice de pe piață cumpărăturile de mâncare, pâine și băutură, pe care creștinii le foloseau și să le înlocuiască cu altele care au fost amestecate cu sângele

Prefectul a dus la îndeplinire porunca împăratului, astfel că în toată piața nu se găseau decât alimente spurcate cu sângele jertfelor idoleşti.

Dar ochiul lui Dumnezeu, care vede totul şi nu lasă pe robii săi pradă uneltirilor duşmanilor, a zădărnicit planul vicleanului împărat şi a trimis pe Marele Mucenic Teodor la arhiereul cetății Eudoxie, care nu ştia nimic de planurile ascunse ale împăratului.

Marele Mucenic Teodor s-a arătat aievea şi nu în vis episcopului şi i-a spus aşa: „Scoală-te cât mai repede, adună turma lui Hristos şi porunceşte cu tărie să nu cumpere nimeni nimic, din cele puse pe piață căci sunt spurcate de necredinciosul împărat cu sângele jertfelor idoleşti!".

Episcopul, nedumerit, l-a întrebat: „Cu ce au să se hrănească cei ce n-au merinde acasă, dacă nu vor cumpăra din cele ce se vinde în piață?"

„Fă-le colivă, i-a răspuns sfântul, ca să le potoleşti nevoia". Episcopul şi mai nedumerit, l-a întrebat: „Ce este aceea colivă?" „Grâu fiert", i-a răspuns Marele Teodor. Aşa numim noi arhiereii grâul fiert!"

Episcopul a vrut să ştie cine este acesta care poartă de grijă poporului creştin. Sfântul i-a spus" Teodor-mucenicul lui Hristos, trimis de El în ajutorul vostru".

Episcopul a vestit popurului creştin cele spuse de Sfântul Teodor, ferindu-i astfel să consume din alimentele spurcate, zădărnicind planul vicleanului împărat.

Văzând că viclenia lui a fost descoperită, împăratul, ruşinat, a poruncit să se pună din nou în piață cumpărăturile obişnuite. După ce a trecut săptămâna, creştinii au adus mulțumire binefăcătorului lor şi mucenicului în această sâmbătă au săvârşit cu colivă pomenirea lui.

De atunci şi până acum, creştinii cinstesc cu colivi pe Marele Mucenic Teodor Tiran în aminitrea minunii făcute de el pentru a-i ajuta pe creştini.

Acest obicei s-a păstrat până în zilele noastre. Creştinii ortodocşi obişnuiesc să facă pomenirea celor răposați, îndeosebi, în sâmbăta primei săptămâni din Postul Mare – Sâmbăta Sfântului Teodor, când mulți dintre creştini vin la biserică pentru a ridica parastase pentru pomenirea celor răposați cinstind aminitirea lor cu colivi de grâu fiert.

Şi la biserica noastră „Înălțarea Domnului" această zi este marcată de prezența unui număr impresionant de credincioşi, în majoritate femei, care încă de la primele ore ale dimineții vin să-şi pomenească răposații.

Parastase pentru pomenirea morților se fac în fiecare sâmbătă a Postului Mare, dar prezența cea mai mare este de departe în „Sâmbăta Sfântului Teodor", poate şi pentru faptul că încă este vie recunoştința creştinilor pentru minunea pe care Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron a făcut-o pentru a ajuta poporul creştin să-şi păstreze curățenia, mai ales acum în Postul Mare.

Epitrop Teodor Boşneag

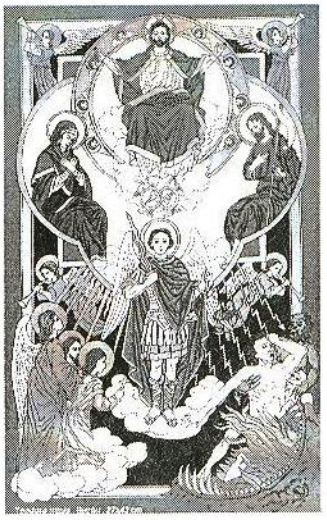
Pacatul-factor al decadentei morale.

Omul a fost creat de Dumnezeu pentru a ajunge la asemănarea cu El, având ca țintă finală îndumnezeirea: „Dumnezeu S-a făcut om, pentru ca omul să devină dumnezeu"; acestea sunt cuvintele prin care Sfinții Părinți au exprimat de nenumărate ori de-a lungul veacurilor semnificația întrupării Fiului lui Dumnezeu. Unind în Persoana Sa, fără amestecare şi fără despărțire, firea dumnezeiască cu cea omenească, Hristos a readus firea omului la starea ei dintru început, după cum spune Sfântul Apostol Petru: „prin care El ne-a hărăzit mari şi prețioase făgăduințe, ca prin ele să vă faceți părtaşi dumnezeieştii firi, scăpând de stricăciunea poftei celei din lume" (II Petru. 1,4). Prin această unire a Fiului lui Dumnezeu cu firea omenească, El a dat fiecărei persoane umane, unită cu El prin Duhul Sfânt, în Biserică, prin Sfintele Taine, puterea îndumnezeirii prin har. Se vede că adevărata menire a omului era viețuirea cu Făcătorul său, iar această viețuire trebuia să fie plină de iubire şi de bucurie; era o stare pe care numai Dumnezeu, „Izvorul vieții" o putea da, însă omul, amăgit fiind de diavol, a ales o viață contrară voii lui Dumnezeu, în locul libertății pe care o dădea comuniunea cu Dumnezeu, alegând o stare de robie, alegând starea de păcătoşenie, stare care pe lângă inchipuita bucurie îi „asigura" omului un sfârşit tragic: moartea, ca despărțire veşnică de Dumnezeu - „Izvorul vieții". În iconomia Sfintei Treimi cu privire la îndumnezeirea omului şi aducerea lui la unirea cu Dumnezeu, şi prin el şi a tuturor făpturilor create, lucrarea răscumpărătoare a Domnului nostru Iisus Hristos, îndeosebi Patimile, răstignirea şi învierea Lui, constituie momentul esențial şi culminant al mântuirii noastre. Prin această lucrare răscumpărătoare, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu a scos firea omenească de sub tirania diavolului şi a duhurilor sale, a nimicit puterea păcatului şi a biruit moartea, desființând astfel stavilele care, în urma păcatului strămoşesc, îl despărțeau pe om de Dumnezeu şi împiedicau unirea lui deplină cu Acesta.

Potrivit Sfintei Scripturi, omul a fost creat de Dumnezeu „după chipul şi asemănarea" Sa (Fac. 1,26). Această asemănare, deşi dată deja în „chip", rămânea să fie realizată prin voința liberă a lui Adam. Această voință liberă avea să fie pusă la încercare prin porunca pe care Dumnezeu a dato primilor oameni. Prin chiar această libertate pe care a primit-o, Adam putea să urmeze o altă cale „să părăsească binele şi să meargă spre rău, separându-se de Dumnezeu prin libera lui alegere".[1]

Adam era pus în fața a două căi: una dată de Dumnezeu şi care ducea la fericire, iar cealaltă i-a fost pusă înainte de diavol, care şi ea îl ducea la o fericire, dar o feri-

cire, dar o fericire amăgitoare, care avea să se sfârşească în lacrimi şi în despărţirea de Dumnezeu. Această cale avea să constituie, începând de atunci, o ispită permanentă pentru om. Această ispită avea rolul de a-i pune mereu la încercare voinţa pentru ca alegerea lui Dumnezeu să poată dobândi forţă şi valoare.[2] Fără putinţa de a înfăptui răul, Adam n-ar fi fost cu adevărat liber, îndumnezeirea apărând ca singura cale posibilă şi deci ca necesară şi impusă prin însăşi natura lui. Dumnezeu, voind ca omul să fie desăvârşit, atunci când l-a creat după chipul Său, l-a înzestrat cu o libertate absolută, care îi permitea să participe la propria îndumnezeire şi să dobândească asemănarea cu Părintele său Ceresc. Dacă realizarea asemănării i-ar fi fost dată omului fără posibilitatea şi unei alte alegeri, el n-ar fi fost în mod real virtuos, fiindcă nu este virtute ceea ce se face silit. În aceiaşi termeni se exprimă şi Sf.pGrigorie de Nyssa care zice: „Cel care a fost zidit întru totul asemenea lui Dumnezeu, trebuia să fie din fire liber şi stăpân pe voinţa proprie, pentru ca apoi participarea la bunurile dumnezeieşti să fie răsplata unor strădanii virtuoase".[3]

Existenţa unei libertăţi absolute pentru om, pe de o parte, şi voia lui Dumnezeu care dorea ca omului să-i revină răsplata pentru strădania sa, pe de altă parte, implica necesitatea ispitirii omului. Acest lucru este afirmat în termeni foarte clari de Sfântul Ioan Damaschin care zice că „trebuia ca omul să fie mai întâi ispitit; fără să fie ispitit şi încercat, omul n-ar fi avut nici un merit".[4] Abia în urma încercării, omul îşi putea da seama mai bine de darurile la care a fost chemat, căci dacă n-ar fi luptat pentru ele, le-ar fi considerat doar simple daruri şi de aceea exista posibilitatea ca mai târziu să pătimească o cădere asemănătoare cu cea a lui Lucifer, de astă dată o cădere totală şi veşnică.

Se poate vedea că în urma încercării „sufletul dobândeşte cele nădăjduite ca plată a strădaniilor sale virtuoase şi nu doar ca dar al lui Dumnezeu".[5]

Potrivit părerii unanime a Sfinţilor Părinţi, Adam a fost creat de Dumnezeu cu totul bun, iar răul nici nu-l cunoştea; astfel în rai omul trăia cu totul în Bine, ispita dându-i nu cunoaşterea răului, ci a posibilităţii lui, cunoaşterea apărând mai târziu, odată cu căderea în păcat. În acest sens, Sfânta Scriptură mărturiseşte că abia după căderea în păcat omul a cunoscut binele şi răul (Fac 3,22). Cu toate acestea răul exista, dar nu în om, ci numai în Satan, întruchipat în şarpe, dar acesta nu se putea în nici un fel atinge de creaţie, atâta vreme cât Adam rămânea fidel scopului pentru care a fost creat, rămânând potrivit poruncii Creatorului, stăpânitorul creaţiei (Fac. 1,28-30). În acelaşi sens, diavolul nu avea nici o putere asupra primilor oameni, neputând face altceva decât să-i ispitească, ispitirea lui rămânând fără nici o urmare atâta vreme cât omul refuza să i se supună.

Dar care a fost ispita cu care diavolul a încercat să-l stăpânească pe om? A fost aceeaşi ispită cu care şi azi satana ademeneşte omenirea, aceea de a fi ca Dumnezeu (Fac. 3,5), căci îndeplinirea patimilor nu înseamnă nimic altceva decât idolatrie, (a adora pe altcineva decât pe Dumnezeu), iar acest altcineva nu este nimeni altul decât omul. Diavolul avea în această ispită trimisă omului şi o sămânţă de adevăr, căci, într-adevăr, omul era destinat să fie ca Dumnezeu, dar prin participarea la Dumnezeu Însuşi, în El şi prin El. Şarpele le-a propus oamenilor să devină „ca Dumnezeu", dar nu în sensul dat de Dumnezeu, ci să devină alţi dumnezei, independenţi de Dumnezeu, să fie dumnezei fără Dumnezeu.

Aşadar, dacă ţinta finală a omului era îndumnezeirea, păcatul capital al lui Adam a fost acela că el a vrut să se autoîndumnezeiască, adică să devină dumnezeu prin el însuşi. Afirmarea absolutei sale autonomii şi a voinţei de a se lipsi de Dumnezeu şi de a-l lua locul, sau de a se înălţa deasupra Lui ca un alt dumnezeu, faptă asemănătoare cu cea a lui Lucifer, constituia negarea, respingerea lui Dumnezeu. Participarea lui Adam la viaţa dumnezeiască propunea conlucrarea voinţei lui libere cu harul dumnezeiesc, îndepărtându-se de Dumnezeu, s-a lipsit de har, care era pentru el adevărata viaţă a naturii sale. Dumnezeu le spusese lui Adam şi Evei: „din rodul pomului celui din mijlocul raiului să nu mâncaţi din el, nici să vă atingeţi de el, ca să nu muriţi" (Fac. 3,3), şarpele, dimpotrivă, le-a spus: „nu, nu, veţi muri" (Fac. 3,4).

Se vede, aşadar, că minciuna şi înşelătoria constituie arma principală de atac a diavolului, armă cu care până astăzi încearcă să-şi facă noi prozeliţi, noi fii ai întunericului, noi fii ai minciunii.

Reuşind să-i amăgească pe oameni prin înşelătorie şi minciună, diavolul a reuşit şi să-i despartă pe aceştia de Izvorul a tot ce înseamnă viaţă, omul prăbuşindu-se în moarte: moartea trupului său care fusese creat ca putând fi nestricăcios, care avea să survină ulterior şi moartea de îndată a sufletului, lucru pe deplin arătat de Sfinţii Părinţi: „După acea greşeală dintâi săvârşită în raiul lui Dumnezeu, prin călcarea poruncii [...] s-a ivit păcatul, iar noi am fost supuşi, înainte de moartea trupească, morţii celei sufleteşti, care este despărţirea sufletului de Dumnezeu".[6]

Depărtându-se de Dumnezeu, negându-L şi nerecunoscându-L, omul se depărtează de natura sa autentică şi de adevărata sa menire care este asemănarea cu Dumnezeu prin Duhul Sfânt şi-şi perverteşte astfel toate facultăţile sale care în chip firesc erau îndreptate spre Dumnezeu, făcându-le ca acum să fie mai mult înclinate spre păcat şi rău, în general, decât spre virtute şi spre bine.

Noţiunile de „rău" şi de „păcat" sunt definite de Sfinţii Părinţi prin raportare la natura firească a omului, la datoria lui de a fi teantropic. Rău şi păcat este orice îl îndepărtează pe om de Dumnezeu şi de devenirea sa dumnezeiască- îndumnezeirea la care este chemat prin natura sa. Acest lucru este afirmat cu tărie, după cum am amintit, de majoritatea Sfinţilor Părinţi. În acest sens, Sf. Dionisie Areopagitul zice: „Răul e contrar scopului, contrar firii, contrar cauzei, contrar principiului, contrar ţintei, contrar normei, contrar voirii"[7].

Continuare în numarul viitor..

Student Cristian Ionescu

anul I Teologie Pastorală Constanţa

[1] Sfântul Ioan Damaschin, Dogmatica, traducere Pr. D. Fecioru, Editura Scripta, Bucureşti, 1993, p.70.

[2] Sfântul Vasile cel Mare, Omilii despre facere, în colecţia „Părinţi şi Scriitori bisericeşti", vol. XVII, traducere Pr. D. Fecioru, EIBMBOR, Bucureşti, 1986, p.80.

[3] Sfântul Grigorie de Nyssa, Marele cuvânt catehetic, V, în colecţia „Părinţi şi Scriitori bisericeşti", vol. XXX, traducere Pr. Prof. Dr. T. Bodogae, EIBMBOR, Bucureşti, 1998, p.293.

[4] Sfântul Ioan Damaschin, op. cit., p.73.

[5] Sfântul Grigorie de Nazianz, Cele cinci cuvântări teologice, II, 17, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Editura Anastasia, Bucureşti, 1993, p.35.

[6] Sfântul Grigorie Palama, Cuvânt pentru cei ce se liniştesc cu evlavie. Despre rugăciune., în Filocalia, vol. 7, traducere Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, Editura Humanitas, Bucureşti, 1999, p.235.

Holocaustul între memorie şi istorie

"Însetare, mâini încătuşate
şi durere fără de sfârşit...
deznădejde, visuri sfărâmate
lumea doar atât ne-a oferit." Miroslav Kosek

„Îmi curge încă sângele prin vine,
Prietena mea însă s-a sfârşit...
Eu nu ştiu dacă n-ar fi fost mai bine
În ziua aceea chiar s-o fi însoţit"
Eva Pickova (ambele asfixiate în camerele de gazare de la Theresienstadt).

Holocaustul, definit pe scurt ca suma acţiunilor antievreieşti întreprinse de regimul nazist, este dezbătut într-un balans memorie-istorie. În plan istoric acesta poate fi catalogat ca o probă reprobatoare, dar holocaustul este totodată memoria tuturor celor care au suferit (polonezi, români, maghiari, germani) şi, de ce nu, şi memoria noastră. Dar de ce trebuie să fie şi memoria noastră? Răspunsul e simplu: pentru a evita repetarea lui. Astfel, pentru a învăţa, a memora, a aminti, a reaminti pe 9 octombrie în România şi pe 27 ianuarie în toată lumea, este comemorată Ziua Holocaustului. În aceste zile şi nu numai se realizează aşa-numitul transfer de memorie de la cei care povestesc, ei înşişi dovezi incontestabile, către ceilalţi. Tragismul relatărilor, unicitatea lor ar înclina balanţa memorie-istorie, astfel, către memorie.

Holocaustul a fost însă un proces deosebit de complex, iar pentru a-l înţelege avem nevoie să ne punem câteva întrebări. „Ce s-a întâmplat?" La aceasta s-a gândit şi prima generaţie de după 1945. Începând cu anul 1933, statul german a dus o politică de persecutare a evreilor, care s-a materializat prin excluderi şi interdicţii din viaţa militară (încă dinainte de 1933), din serviciul public, interdicţia de a practica medicina, avocatura, artele plastice, de a exercita profesia de redactor-şef la o revistă, de a beneficia de asistenţă socială. După ce un diplomat german este asasinat la Paris de un tânăr evreu, la 9 noiembrie 1938 se declanşează „noaptea de cristal"(„Kristallnacht"). Concluzia: sinagogi incendiate, magazine evreieşti jefuite, evrei ucişi, răniţi şi trimişi în lagăre de concentrare. Lagărele de concentrare au fost adevărate mijloace de exterminare în masă ale evreilor precum cele de la Auschwitz-Birkenau, Chelmno, Lublin-Maidanek, Belzec, Treblinka şi Sobibor, care aveau ca unic scop eliminarea fizică a evreilor.

Ne mai întrebăm însă şi „cum s-a întâmplat ce s-a întâmplat?". Ceilalţi din jurul lor nu au reacţionat? La acest lucru s-au gandit şi cei care au pus în aplicare exterminarea evreilor şi au găsit şi soluţii: Propaganda şi doctrina nazistă, care au urmărit să îi facă complici pe germani, co-autori ai crimelor sau martori tăcuţi şi indiferenţi. Un analist al holocaustului se întreba: **„Câte doze (grame, kg) de antisemitism**

sunt necesare pentru ca o societate să fie preparată? Ce înseamnă? Cum?" La aceasta răspund naziştii: prin procesul de dezumanizare ce cuprinde 7 etape. Definirea ***evreilor în opoziţie cu rasa superioară, ariană i-a transformat într-o problemă ce trebuia eliminată***. Dar nu numai evreii au fost ţinta nazismului ci toţi cei care se diferenţiază prin ceea ce sunt şi ce gândesc: homosexualii, martorii lui Iehova, rromii, opozanţii politici, handicapaţii, prizonierii de război ruşi. Recenzarea era necesară, căci evreii nu se diferenţiau fizic şi trebuiau uşor găsiţi. Pentru a-şi uşura munca, naziştii au trecut la însemnare, din 19 septembrie 1941 fiind obligatorie purtarea stelei lui david galbenă. Restricţiile şi spolierile legate de bunuri, a patra etapă, are loc în paralel cu a cincea, adică excluderea din mediile profesionale (despre care am vorbit mai sus) şi chiar din anumite magazine sau cartiere. Izolarea sistematică are loc prin înfiinţarea de lagăre de concentrare şi ghetouri şi deportarea evreilor în acele locuri în care epidemiile, lipsa hranei şi condiţiile vitrege fac mortalitatea să atingă cote nemaiîntâlnite. Exterminarea în masă a fost ultima etapă realizată prin trenurile morţii, munca silnică, înfometare, frig, maltratare, gazare sau împuşcare. Pasivitatea creştinilor faţă de deportări a încercat să o răscumpere Papa Ioan Paul al II-lea, când merge şi se roagă la Zidul Plângerii.

A treia întrebare care se pune este: „de ce s-a întâmplat ce s-a întâmplat?". Pentru că având în vedere situaţia economică dezastruoasă trebuia găsit un ţap ispăşitor. Evreii, fiind foarte bine integraţi în societatea germană şi mai ales în economie, au fost găsiţi vinovaţi. Ei aveau afaceri prospere atât naţionale cât şi internaţionale. De asemenea, ei au fost suspectaţi că ar fi colaborat cu comuniştii şi ar duce astfel la căderea statului german. NSDAP-ul, partidul extremist de dreapta, anticomunist şi antisemit trebuia să îşi îndrepte împotriva cuiva ura, iar cultivarea naţionalismului exacerbat a condus la ideea unui stat pur în care nearienii erau paraziţi ce trebuiau îndepărtaţi.

Preluarea puterii de Hitler şi impunerea unui sistem totalitar a înlesnit demararea holocaustului.

Turnura pe care o ia războiul în 1943 îi aduce pe germani la realitate şi îşi dau seama că vor trebui la un moment dat să răspundă pentru faptele lor. Ei vor încerca însă să muşamalizeze existenţa lagărelor prin demolări şi plantări de gazon sau de pini, arderea arhivelor. Eliminarea urmelor presupune şi eliminarea supravieţuitorilor pentru că ei au fost martori. De acest lucru s-au ocupat trenurile şi marşurile morţii.

În ciuda dovezilor izbitoare, există persoane care neagă holocaustul. Cei mai mulţi provin din Franţa. În 1946 apare prima lucrare negaţionistă a lui Maurice Bardeche- „Nurnberg, pământul făgăduinţei", iar în 1948 Paul Racinier scrie prima carte dintr-o serie, prin care încearcă să demonstreze că holocaustul e o invenţie, deşi el a fost închis într-un lagăr. În anii '20, dacă s-ar fi pus în discuţie existenţa unui holocaust, acesta ar fi avut loc în Franţa sau în Rusia, nicidecum în Germania, unde evreii erau atât de bine integraţi în societate. Francezii împacă propriul antisemitism prin negarea holocaustului. Exista 4 categorii de negări: negare totală, deflectivă, selectivă (acceptă existenţa holocaustului, dar nu la ei în ţara, cum e exemplul României) şi prin trivializare colectivă (alătură holocaustul altor evenimente). Negaţioniştii argumentează că nu a existat un plan de exterminare, pentru că nu există documente care să afirme că Hitler a luat hotărârea de eliminare. Alţii spun că evreii ar fi inventat holocaustul şi ar fi acuzat germanii pentru exterminare, iar aceştia vor fi obligaţi să le finanţeze înfiinţarea statului evreiesc, în asta constând marele complot evreiesc. De altfel, germanii chiar au plătit bani pentru crimele comise. Un alt argument ar fi acela al funcţiilor lagărelor, de exemplu la Treblinka ar fi existat cinematografe iar sârma ghimpată din jurul lagărului ar fi fost folosită pentru a-i proteja pe evrei de ucrainieni. Alţii opinează că masacrele de anvergură au existat, dar pun la îndoială existenţa camerelor de gazare şi rolul lor de fabrici ale morţii. Mai există şi argumentul numerologiei. Faptul că analiştii susţin cifre diferite ale evreilor exterminaţi (5-6 milioane) li se pare suspect, dar şi mai suspicios ar fi fost dacă ar fi avut aceleaşi cifre.

Dar cum pot ei contraargumenta mărturiile supravieţuitorilor, ale ţăranilor care erau vecini cu lagărele, ale conducătorilor de tren, ale frizerului care tundea înainte de camerele de gazare? Există chiar şi mărturii ale celor care au fost comandanţi de lagăre (Rudolf Hoss de la Auschwitz), dar acestea ar fi putut fi relatate sub presiune sau sub ameninţări. Adolf Eichmann, locotenent-colonelul SS, însărcinat cu „rezolvarea definitivă" a problemei evreieşti declara: **„Voi sări zâmbind în moarte cu satisfacţia că am pe conştiinţă cinci milioane de evrei"** sau **„O sută de morţi reprezintă o catastrofă;**

cinci milioane-o cifră statistică".

Cu toate politicile xenofobe şi pedepsele care se aplicau celor care ajutau evreii, au existat oameni care nu au ţinut cont de ele şi şi-au riscat propria viaţă. Ei se numesc **„Drepţi între popoare"**. Aceştia au fost recunoscuţi de evreii din Israel după război urmând câteva condiţii: să acorde ajutor unui evreu când acesta era în pericol, ajutorul să fie dezinteresat pentru că erau mulţi care cereau bani sau diferite alte bunuri pentru serviciile acordate şi să existe o atestare a faptei.

Holocaustul a avut efecte deosebite asupra psihicului supravieţuitorilor reduşi la număr. Mulţi dintre ei nu aveau de ce să se întoarcă acasă pentru că familia le fusese ucisă, iar casa locuită de alţi oameni. Au emigrat în SUA sau în Palestina. Relatarea a ceea ce li s-a întâmplat era foarte dificilă pentru că însemna rememorarea evenimentelor, a suferinţelor. În primii ani au păstrat tăcerea. Cu trecerea timpului, ajunşi la senectute, rănile au început să se cicatrizeze şi a apărut nevoia de a comunica, de trasmitere a memoriei. Unul din sentimentele care îi urmăresc încontinuu pe supravieţuitori este cel de *VINOVAŢIE*. Se simt vinovaţi pentru ca...trăiesc. **„trăiesc, deci sunt vinovat...sunt aici pentru că un prieten, un tovarăş sau necunoscut au murit în locul meu".**

Holocaustul a avut însă şi un efect pozitiv: a demonstrat la ce poate duce un regim totalitar şi ce laturi ascunse are latura umană. A scos ce era mai rău din oameni. Astfel, el devine un avertisment pentru generaţiile următoare. Unic prin tragism, **Holocaustul rămâne la graniţa dintre memorie şi istorie...**

Adela Moldoveanu
Cls. a XII-a D, Lic. Gh. Munteanu Murgoci, Măcin
Prof. Coord. Paula Filip

650 de ani de la strămutarea mitropolitului IACHINT de VICINA în scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei

În secolele IV-VI viaţa bisericească din fosta provincie SCYTHIA MINOR (DOBROGEA DE ASTĂZI) era îndrumată de Episcopia Tomisului. După anumite mărturii arheologice, ar rezulta că în fosta provincie Scythia Minor au existat şi alte scaune episcopale: CALLATIS, HISTRIA, TROPAEUM TRAIANI, AXIOPOLIS, CAPIDAUA,CARSIUM,CONSTANTIANA, TROESMIS (azi IGLIŢA-TURCOAIA), NOVIODUNUM (azi ISACCEA), AEGISSUS (azi TULCEA), SASOVIA, HALMYRIS (MURIGHIOL), ZALDAPA, DIONYSOPOLIS.

Din secolele XIII-XIV avem ştiri sigure despre existenţa unei noi Mitropolii, cu reşedinţa la VICINA, localitate identificată de cei mai mulţi cercetători cu oraşul Isaccea de azi, vechiul Noviodunum, pe malul drept al Dunării, lângă Deltă.

Ierarhii VICINIEI erau greci de neam, sub jurisdicţia Patriarhiei din Constantinopol. Se pare că Mitropolia a fost înfiinţată în prima jumătate a secolului al XIII-lea, deşi primul ei cârmuitor cunoscut cu numele, TEODOR, era atestat documentar, abia în 1285.

În prima jumătate a secolului al XIV-lea, însemnătatea Viciniei începe să scadă din cauza deselor incursiuni ale tătarilor din nordul Mării Negre. Oraşul a ajuns apoi sub stăpânirea lui Basarab (1352-1364), domnul Ţării Româneşti. Ultimul mitropolit de VICINIA a fost IACHINT, care în MAI 1359, la stăruinţele domnitorului Nicolae Alexandru Basarab a fost recunoscut de patriarhul ecumenic CALIST I ca mitropolit al Ungro-Vlahiei. De altfel, el nici n-a păstorit mult timp Vicinia, căci din actul sinodal prin care era aprobată mutarea lui Iachint, scaunul amintit, ca şi din scrisoarea partriarhului către domnul muntean, se spunea că Iachint stătea „de câtva timp mai înainte" la curtea domnitorului.

În jurul anului 1370, unii răuvoitori l-au învinuit la Patriarhie că **„desconsideră"** Marea Biserică, probabil datorită faptului că n-a luat parte la şedinţele sinodului patriarhal din Constantinopol. Patriarhul Filotei (1364-1376), bănuind că mitropolitul se gândeşte la o rupere de Patriarhie, deci la o autonomie a Bisericii pe care o păstorea, a trimis în vara anului 1370 pe DANIIL CRITOPOL (avocat/jurist al Patriarhiei) ca să cerceteze în ce măsură erau adevărate acuzele ce se aduceau bătrânului mitropolit.

Venind în ţară, trimisul Patriarhiei s-a convins uşor de netemeinicia acuzaţiilor aduse lui Iachint. La plecarea lui Daniil din ţară, mitropolitul a găsit de cuviinţă să scrie partriarhului Filotei, dezvinovăţindu-se de acuzele ce i se aduceau. Prin scrisoarea tocmită îi relata că era bolnav şi că acuzaţiile aduse de duşmanii săi i-au produs multă amărăciune. De asemenea, îi arăta că n-a putut veni la Constantinopol fiindcă l-a oprit voievodul ţării, dată fiind lungimea drumului, boala sa şi teama de a nu fi ucis de tâlhari. Totodată informa pe patriarh că domnul ţării şi boierii săi au hotărât să trimită la Patriarhie pe acel Daniil Critopol spre a fi **„SFINŢIT, DĂRUIT ŞI BINECUVÂNTAT CA ARHIEREU A TOATĂ UNGRO-VLAHIA CU VOIA, ÎNGĂDUINŢA ŞI IERTAREA SA".**

Bătrânul mitropolit Iachint a trecut la cele veştince înainte de luna august 1372. Trupul său va fi fost îngropat în biserica Mitropoliei din Argeş în luna august 1372. În locul lui Iachint a fost ales şi hirotonit Ieromonahul HARITON, egumenul mănăstirii CUTLUMUŞ şi protosul adică mai marele mănăstirilor din Muntele ATHOS. Este consemnat în mai multe acte până către anul 1380.

Daniel Bălan,
Clasa a XI-a A, Seminarul Teologic SF. Ioan Casian

Contribuții românești la dezvotarea științei și inovațiilor contemporane

O idee propagată destul de puternic în societatea românească de astăzi este că, deloc mândri cu originea lor, unii dintre români afirmă cu toate prilejurile de mândrie națională țin doar de domeniul trecutului, că România de astăzi ar fi... „o țară bolnavă", fără civilizație, fără personalități marcante, ea fiind mereu „codașa Europei".

Pentru a contracara astfel de teorii negativiste, menite să-i țină pe români „la locul lor" (și depărtându-i de tradiția și sufletul neamului românesc) vom prezenta o serie de realizări ale geniului românesc din ultimii ani:

-Dr. fiz. Eugen Pavel, de la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele, a realizat un CD ROM (din sticlă) cu o capacitate de stocare de 15.000 ori mai mare decât a unuia obișnuit. Pe 5 astfel de CD-uri ar putea fi stocată întreaga Bibliotecă a Academiei Române, iar informațiile ar putea rezista ... 5.000 de ani!!! În noiembrie 1999, invenția sa a fost premiată cu medalia de aur la Salonul Mondial al Invențiilor „Bruxelles Europa", iar autorul dorește cu orice preț producerea de serie în România. Dar forurile din România întrârzie la nesfârșit formalitățile...

-Constantin Pascu a realizat în anul 2000, în premieră mondială, un aparat care purifică aerul în spațiile de locuit: distruge bacteriile din aer, reține praful și fumul de țigară, atmosfera devenind „ca în salina sau pe litoralul marin".

-Petrică Ionescu este cel mai important regizor de operă după Zefirelli (afirmație făcută de George Astalos, în ianuarie 2001).

-La salonul invențiilor de la Geneva (aprilie 2001), Romania s-a clasat pe locul I în privința numărului de premii obținute și pe locul II (după Rusia) ca număr de invenții prezentate. În concluzie a luat premii pentru toate cele 62 de invenții prezentate (22 premii I, 18 premii II, 22 premii III)!!. Delegația română s-a mai întors de la Geneva și cu 4 premii speciale din partea delegaților altor țări, un premiu de creativitate (pentru Ionuț Moraru – invenția „Biomer"), Medalia expoziției și Diploma salonului pentru contribuția excepțională în promovarea invențiilor.

-În anul 2003, la salonul de inventică EURECA de la Bruxelles, ing. Petrache Teleman a obținut medalia de aur și medalia de argint și încă patru premii pentru invențiile sale ECOPIERA și MOPATEL – materiale ecologice de construcții - dar invențiile nu au fost valorificate nici în ziua de astăzi.

-prof. Stefania Cory Calomfirescu a primit medalia de aur a mileniului din partea Universității Cambridge (ianuarie 2001), fiind aleasă și în Consiliul Director al prestigioasei instituții britanice. Posesoare a două certificate de inovator, autoare a 8 tratate de neurologie, Șefa Clinicii de Neurologie din Cluj Napoca este primul medic din lume care a scris un tratat despre endemul cerebral. În plus, medicul român a primit și medalia de onoare a mileniului din partea Institutului Biografic American, fiind numită și în conducerea acestei unități.

- dr. Maria Georgescu, eleva prof. Ana Aslan și director al institutului cu același nume, a avut o serie de pacienți celebri: Charlie Chaplin, Iosip Bronz Tito, J.F. Kennedy, Charles de Gaulle, președinții Suharto și Ferdinand Marcos, prințul Agacan (cu soția), contele Olivetti, etc.

- la olimpiada internațională de matematică de la Washington (iulie 2001), elevii români au obținut o medalie de aur, două de argint și trei de bronz. Ei sunt din Galați, Arad, Vâlcea și Constanța. Participarea la olimpiade internaționale de matematică și fizică: 500 de elevi din 83 de țări... Mihai Manea, medaliatul cu aur (din Galați) are, la 18 ani, un palmares impresionant: medalii de aur timp de trei ani consecutiv la internaționale și balcaniadă... firește, el a fost „racolat" imediat de americani, optând pentru Universitatea din Princetown (SUA)...

-Ștefan Cosmin Buca, Maria Popa și Mihai Ivanescu au fost nominalizați, în vara anului 2001, pentru Premiul Nobel de către instituții din SUA! Ștefan Cosmin Bucă este student la economie, ceilalți participă la programe în colaborare cu NASA.

-hackerii români sunt considerați pentru cei mai buni și mai periculoși din lume, (conform declarației lor, ei nu fură informații, ci doar doresc să își dovedească...valoarea)."Distracția" celor „5 magnifici de la Răsărit" a obligat CIA să trimită o delegație la București... Printre site-urile „sparte" de ei: US Army, US Air Force, US Navy, NASA, Coast Guard, departamente federale, etc...

-Radu Teodorescu este proprietarul celei mai renumite săli de gimnastică din SUA (New York). Emigrant în 1972, a ajuns cel mai celebru profesor de fitness de peste Ocean, printre clienții lui numărându-se Robert Redford, Cindy Crawford, Susan Sarandon, s.a. Celebrele casete video lecții de fitness produse de Cindy Crawford începând cu 1992 au fost realizate împreună cu antrenorul său, Radu Teodorescu, care dorește să înființeze în România primul institut din lume de pregătire a profesorilor de educație fizică în fitness pentru adulți...

-Nicolae Bălașa (39 de ani), un inginer mecanic din Dolj, socotește mental mai rapid decât calculatorul (înmulțiri, împărțiri, ecuații de gradul II, radicali de ordinul III și IV)! Fost inginer la Uzina Mecanică Filiași, din 1994 Nicolae

Bălaşa este actualmente şomer...

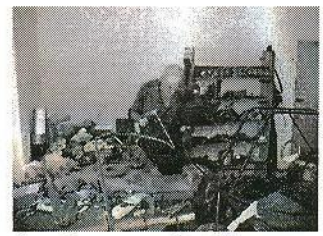
-Ion Scripcaru, stungar şi lăcătuş mecanic din satul Uzunu (Giurgiu) nu găseşte de 4 ani, 15.000 USD pentru a-şi realiza invenţia epocală (până la proba practică): motorul care nu consumă nimic! Acesta ar trebui să funcţioneze pe baza gravitaţiei, fiind în fapt „instalaţie mecanică amplificatore de putere, capabilă să transforme forţa statică gravitaţională în lucru mecanic". „S-ar închide toate centralele nucleare", spune el. Numai că OSIM (Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci) a refuzat să-i breveteze invenţia în lipsa unei machete funcţionale, doar pe baza schiţelor.

-Sandu Popescu din Oradea este primul fizician din lume care a reuşit teleportarea unei particule. O aplicaţie a acestei inventii: criptografia, transmiterea mesajelor secrete. Acest eveniment epocal a avut loc în 4 iulie 1997, în laboratoarele din Bristol (Anglia) ale celebrei firme „Hewlett Packard".

-Ioan Davidoni (52 de ani), un bănăţean sărac material dar bogat în idei geniale, este un exemplu relevant pentru modul în care ne pierdem cea mai mare bogăţie: inteligenţa şi inventivitatea. Angajat al fabricii de sticlă din Tomeşti (Timiş), pentru care a realizat, în câţiva ani, 45 de invenţii şi inovaţii, el a fost disponibilizat când a îndrăznit să şi ceară drepturile (o parte din cele 4,3 miliarde de lei economii aduse fabricii la nivelul anului 1995, adică ... de patru ori greutatea sa în aur!) şi apoi a fost reangajat ca muncitor ... „din milă"!!. Ulterior, Ioan Davidoni a mai realizat două invenţii de excepţie: un recuperator de peliculă de ţiţei şi pantofi magnetici antistres, ce pot asigura o longevitate de peste 100 de ani... Prima invenţie valorează miliarde de dolari în Vest, a doua a înregistrat-o inutil la OSIM, pentru că atât chinezii cât şi americanii i-au furat invenţia cu un profit imens. De exemplu, în SUA s-au vândut peste 10 milioane de perechi, cu un profit de peste 1 miliard de dolari ... În acest timp, statul român ignoră în continuare o invenţie, într-adevăr de miliarde...

- În 1991, Carol Przbilla a înregistrat la OSIM brevetul unui aparat bazat pe invenţia sa mai veche, neconcretizat până acum. Între timp, principii incluse în tehnologia aparatului au fost utilizate în realizarea hiperbolidului inginerului rus Garin, cu aplicaţii militare malefice... Carol Przybilla a mai realizat şi alte invenţii deosebite: turbina cu combustie internă (1958, vândută de statul român firmei General Motors), termocompresor frigorific cu circuit închis (1959), motor eliptic fără bielă (vândută Japoniei şi folosită în celebrele motociclete japoneze), arma defensivă antitanc (anii 90).

-Iustin Capra este un inventator celebru al României, din păcate mereu tratat cu indiferenţă de autorităţile statului,

condiţii în care nu e de mirare că unele din invenţiile sale (de miliarde de dolari) i-au fost pur şi simplu furate de americani... În 1956, la nici 25 de ani, Iustin Capra a inventat primul rucsac zburător, un aparat individual de zbor. După 7 ani în care „semidocţii savanţi" l-au tratat cu dispreţ pentru că era doar tehnician şi nu inginer, în 1963, americanii Wendell More, Cecil Martin şi Rogert Cunings au preluat invenţia din România şi au lansat-o în fabricaţia de serie... În 1958, Iustin Capra a realizat prima variantă a rachetonautului, cu care s-a ridicat de la pământ la ... Ambasada USA din Bucureşti. Rezultatul: invenţia a fost şi aceasta furată şi brevetată în 1962 de Wendell Moore („specializat deja!"), iar inventatorul ... a fost arestat de Securitate pentru că ar fi dorit să fugă din ţară cu aparatul său ... Iustin Capra mai este realizatorul celui mai mic autoturism din lume, „Soleta", care consumă ... 0,5l/100km şi al unei motorete unice în lume ce funcţionează cu acumulatori (38 kg, 30 km/h, 80 km autonomie cu o încărcare).

-Mihai Rusetel a inventat motorul cu apa! „Cazul Rusetel", este elocvent pentru geniul românesc dar şi pentru „talentul" cu care ne risipim forţele şi putem să ne pierdem valorile. Proiectul a fost depus la OSIM în 1980 şi a fost brevetat în ... ianuarie 2001. Până atunci, Securitatea l-a şicanat pentru refuzul de a cesiona invenţia statului, iar în februarie 1990, precaut, el a refuzat angajarea ca şi consilier tehnic la „Mercedes" (2.500 DM lunar) pentru a nu pierde, eventual proprietatea ivenţiei... motorul său se bazează, ca principiu de funcţionare, pe „cazanul Traian Vuia", invenţie folosită încă la locomotivele Diesel electrice pentru încălzirea vagoanelor. Pentru a fi utilizat în domeniul transporturilor terestre şi navale, în locul turbinelor din termocentrale, şi chiar a centralelor termoelectrice.

În lume, mai exista două brevete în domeniu (Japonia şi SUA), dar acestea nu depăşesc nivelul locomotivei cu aburi, necesitând combustibil solid sau lichid. „Motorul Rusetel" foloseşte drept combustibil doar apa, şi are dimensiunile unui motor de Dacie, sursa de energie iniţială fiind o banală baterie de maşină.

Ana Maria Ghilan, Roxana Munteanu
Clas. a XI-a C, Liceul Pedagogic

Sfânta Cruce, izvorul vieții spirituale

Creștinul drept-măritor vede și cinstește în Sfânta Cruce deodată: jertfta Fiului lui Dumnezeu **„Care s-a făcut om pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire..."**; lemnul crucii pe care s-a răstignit Domnul; semnul crucii, semn al **„Fiului Omului"** și al creștinului în același timp, cu care însemnându-ne ca și cu o pecete, arătăm participarea noastră la jertfa sfințitoare a lui Hristos.

Crucea este iubire; e iubirea dumnezeiască față de noi. E o adâncă legătură între iubirea dumnezeiască și cruce. Aici în extremă umilire și suferință a crucii s-a descoperit negrăita iubire și slavă a Fiului lui Dumnezeu devenit om. S-a descoperit acea iubire, care iubește și pe cruce sau până la cruce, care rămâne deci neschimbată, ca a Tatălui, care **„răsare soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepți și peste cei păcătoși"** (Matei V, 45) ; care rămâne aceeași în orice condiție, chiar când e răstignită. Iubire care nu încetează nici chiar în moarte, pentru că iubirea e mai tare ca moartea". Este iubirea lui Dumnezeu, a unei conștiințe nelimitate, libere și care ne dăruiește, care nu cere nimic pentru sine, pentru că nu are nevoie de nimic, așa cum numai Dumnezeu este și poate fi.

Dar e și iubirea umană descoperită prin om și de aici, în acest **„exemplar"** divin-uman Hristos Iisus Domnul a învins radical și definitiv egocentrismul, sursa păcatului, a răului. Aceasta o arată mai ales crucea.

Cunoșteau și cei vechi iubirea, așa cum cunoaștem și mulți dintre noi. Era vorba însă de iubirea-dorința, eros; iubire care-și caută o împlinire dincolo de sine, în altul, și poartă prin aceasta, în ea și ceva egoism, pentru sine; se gustă atunci pe sine. Păcatul nu-i învins aici în rădăcina lui.

Pentru aceea Iisus le spune ucenicilor: **„Așa să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit eu pe voi"** (Ioan IV,12). Fiul este trimis de Tatăl să descopere această iubire dumnezeiască, care este dăruire de sine pentru împlinirea, pentru salvarea celuilalt care e numai slujire. **„Fiul omului, spune Iisus, n-a venit să se slujească, ci ca să slujească El și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți"** (Matei XX, 28). Accasta e calitatea dumnezeiască, nouă, a iubirii Lui care o descoperă crucea. Această slujire prin cruce a Domnului este mântuitoare. Sfântul Apostol Petru spune: **„El a purtat păcatele noastre în trupul său pe lemn"** (I. Petru II.4). El, fără de păcat, poartă, suferă pentru păcate. Arhiereul Legii vechi, când aducea jertfa pentru păcat și împăcare punea mâna pe capul victimei, punea păcatele asupra ei pentru ispășire (levitic IV.4). În acest înțeles biblic arhiereul Legii noi, Iisus Hristos, purta asupra sa vinovăția noastră ca victimă, jertfă, ispășire, spune și Sfântul Pavel: **„Pe El ce n-a cunoscut păcat, L-a făcut păcat pentru noi.... ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu printr-Însul.** (II. Cor. V, 21). **„Cu rănile Lui v-ați vindecat adaugă Sfântul Petru. Cum te-ai putea mântui, purifica, sfinți, fiind tu însuți în păcat? Cum te-ai putea vindeca infuzându-ți-se un sânge bolnav? Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia? Se întreabă Apostolul, și tot el răspunde: "Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, Domnul nostru" (Rom, VII, 24).**

Toată viața Domnului este purtare a crucii și desființare a păcatului. El e **„plinitorul legii și Cel" „fără de păcat".**

Ștefan Neagu
Cls. a X-a C, Colegiul Economic Delta Dunării

POSTUL, drumul spre libertate

POSTUL MARE, se mai numește și **„Postul Paștilor"**, acesta fiind postul dinaintea Învierii. Ne amenește de postul Mântuitorului în pustie, înainte de a începe propăvăduirea Evangheliei în lume. Este așezat spre a cinsti Patimile lui Hristos, fiind o perioadă de pregătire prin post, rugăciune și pocăință, pentru a primi cu vrednicie pe Hristos, Sfântul Trup și Sângele Domnului. Acest post ține șapte săptamâni, de la Duminica lăsatului sec de brânză (Duminica izgonirii lui Adam din rai) și încheindu-se în noaptea Paștelui; fiind cel mai lung dintre posturile bisericești. Dezlegare de vin și untdelemn se face numai sâmbăta și duminica, dar aceasta pentru că în aceste zile se săvârșește Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur și a Sfântului Vasile Cel Mare, iar dezlegare la pește se face numai la praznicele: Buna Vestire și de Florii.

Postul este înfrânarea pentru o vreme de la mâncărurile de dulce, de la băuturi și de la faptele cele rele, cu alte cuvinte o deprindere cu virtutea, înfrânarea de la poftele trupului, un mijloc de a întări

voința de pocăință, de mântuire și desăvârșire. Postul este o formă de pocăință, un mijloc de mântuire. Este o jertfă că renunțarea de bună voie la ceea ce este îngăduit este făcută din iubirea și respectul față de Dumnezeu. Postul este un mijloc de desăvârșire, de omorâre a trupului pătimaș, spre a ne asemăna cu Dumenzeu și cu îngerii, care nu au nevoie de hrană. **„Postul este viață și petrecere îngerească, pentru că îngerii sunt fără hrană. Este omorârea trupului, că acesta hrănindu-se ne-a făcut morți; și izgonirea patimilor este postul, căci lăcomia întărâtă patimile trupului**" astfel spune Sfântul Simion al Tesalonicului.

Postul dovedește că este foarte necesar vieții. El este promovat de întemeitorii de religii, cât și de înțelepții și medicii lumii ca fiind un mijloc de echilibru al firii, de armonizare a vieții sufletești și biologice, precum și de asigurare a sănătății și longevității. Sfinții Părinți spun că omul trebuie să-și știe măsura și necesarul său. Astfel se recomandă să nu mănânci peste măsură și să nu bei prea mult, pentru că acest exces este dăunător. Postul însă, nu este abținere numai de la mâncare și băutură ci și desprindere de la păcate. Astfel, Mântuitorul Hristos zice: **„Rupeți lanțurile nedreptății, dezlegați legăturile jugului ... împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărac, pe cel gol îmbracă-l... "**

„Însuși Mântuitorul a postit" (Matei 4,2) cu toate că era fără de păcate, cu atât mai mult noi, care suntem plini de tot felul de păcate trebuie să postim. Postul ne ajută ca să nu cădem în robia poftelor păcătoase. El ne ajută să ne stăpânim pornirile netrebuincioase ale firii, să ne păstrăm sănătatea, să împlinim poruncile Domnului și să ne pregătim pentru primirea Sfintelor Taine.

De postul trupesc sunt scutiți copii, gravidele, bătrânii și toți neputincioșii și bolnavii, precum și cei aflați în situații speciale.

Să respecți postul este o datorie a credinciosului, ce se gândește la porunca a doua a Bisericii. Sfinții Părinți pedepsesc cu mare asprime pe cei ce nu postesc, dar postul se ține nu numai cu trupul, ci și cu sufletul, nu numai mâncând de post ci înfrângându-ne de la patimi, păcate și ispite. Astfel ne silim de a ne curăți nu doar trupul, ci și sufletul, trăind numai cu Dumnezeu prin post și rugăciune. Postul adevărat este înstrăinarea de la răutăți, înfrânarea limbii, lepădarea mâniei, depărtarea de la pofte, de la clevetiri, de la minciuni și de la jurămintele mincinoase.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune: **„Postiți? Arătați-mi-o prin fapte. Cum? De vedeți un sărac, aveți milă de el; un dușman, împăcați-vă cu el; un prieten înconjurat de un nume bun, nu-l invidiați; o femeie frumoasă, întroace-ți capul. Nu numai gura și stomacul vostru să postească, ci și ochiul, și urechile, și picioarele, și mâinile voastre, și toate mădularele, trupului vostru. Mâinile voastre să postească rămânând curate și de hrăpire și de lăcomie. Picioarele, nealergând la priveliști urâte și în calea păcătoșilor. Ochii, neprivind cu ispitire frumusețile străine... Gura trebuie să postească de sudalme și de alte vorbiri rușinoase"...**

Postul se întregește prin postul trupesc îmbinat cu cel sufletesc cu înfrânare de la gânduri necurate, de la fapte păcătoase și pofte rele. Prin post devenim mai buni, mai îngăduitori, mai întăriți întru dragoste față de aproapele nostru.

Prin postul Mare trebuie să ne curățim viața și sufletul de întinăciunea păcatului ca astfel să ne apropiem de Dumnezeu, îndeosebi la sărbătoarea cea mare: Sfintele Paști care ne apropie, dându-ne iertare de păcate, har și binecuvântare, lăsând în noi mai multă lumină, mai multă curăție. Acest post este un drum lung și greu prin care creștinul are vreme de renunțare și abținere de la anumite mâncăruri, și continuă această osteneală cu slujbe dese, cu închinăciuni și mătănii, cu citirea cărților sfinte, cu păzire de rele și cu rezistență și putere față de ispite și îndemnurile la rău. De aceea în acest post trebuie să pornim cu cele două arme și anume: să cunoaștem rostul postului deoarece numai așa putem să-i dăm atenția cuvenită, și cea de-a doua armă este cunoașterea felului în care trebuie ținut acesta. Dumnezeu nu ne îngăduie apropierea de Dânsul în vremea slujbelor și la sărbători întinați de păcat "Nu te apropia de locul acesta; scoate încălțămintea din picioare, căci locul pe care calci este un pământ sfânt" (Exod 3,5). Ne cere curăție ca și lui Moise, încălțămintea aceasta este întinăciunea păcatului de aceea în post trebuie să încercăm să căpătăm această curăție, pentru ca în noaptea Paștilor, să putem vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune, să-i cerem ajutor și iertare, dar aceasta va fi posibilă după măsurarea curățeniei din post.

Dacă nu vom păzi regula dumnezeiască a postului, nu putem ajunge la curățenia dorită, care este cerută de sărbătoarea Paștilor. Dacă boala, neputința și suferința corpului nostru ne silește de multe ori să călcăm postul de mâncăruri, apoi postul sufletește oricine poate să-l țină, dacă însă voiește și se hotărăște cu dinadinsul. Pentru călcarea acestui post nu avem nici o apărare, nici un motiv de iertare înaintea lui Dumnezeu. Dacă suntem nevoiți să călcăm

postul trupului cu atât mai mult să ne oprim postul sufletului.

Folosul postului este foarte mare, întărindu-ne trupul, curățind și ușurând sufletul păstrându-ne sănătatea trupului și sufletului dându-i aripi. Mântuitorul ne spune că diavolul nu poate fi izgonit decât cu post și rugăciune (Matei 17,21) (Marcu 9,29). Sfinții Apostoli și ucenicii acestora posteau (Fapte 13,2,3 II Cor 6,5) și totodată l-au rânduit pentru toți creștinii. Postul este o jertfă ce rodește sfințenia. El aduce liniștea și pacea sufletească, întărind voința. Prin post organismul elimină toxinele și echilibrează tensiunea sângelui, ferește de obezitate și ne face sufletul mai ușor, gândul limpezit, voința mai puternică și simțurile mai potolite. Tot prin post omul economisește, este un factor eficace de tămăduire a neajunsurilor sociale ce agită lumea.

Să nu uităm de Sfintele Paști să le primim cum se cuvine împăcați cu ceilalți semeni și plini de dragoste, iubire și de luminarea Postului Mare, care este recomandat în această lume plină de ură, vrajbă și dezbinare.

„Creștinul când postește nu trebuie să se gândească la faptul că nu mănâncă anumite alimente, dar în primul rând să se gândească la adevăratul sens al cuvântului post la postul cel spiritual acela al înălțării minții și a sufletului la Dumnezeu". Postul este așadar, drumul spre libertate duhovnicească.

Elev Roxana Stalide
Cls. a III –a, Sc. Constantin Gavenea

Patimile, Răstignirea, Moartea și Îngroparea Domnului

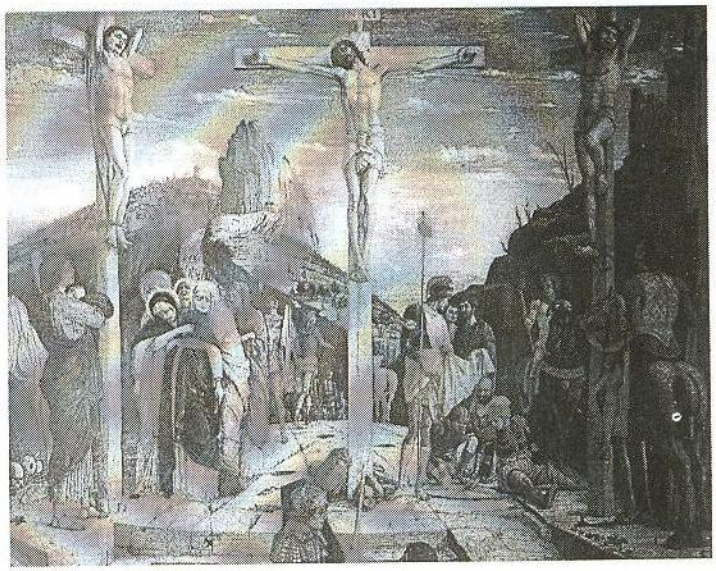
După Intrarea Domnului nostru Iisus Hristos în Ierusalim, arhiereii, fariseii și cărturarii, plini de ură și de invidie, au hotărât să-L omoare.

Miercuri, ei s-au adunat acasă la arhiereul Caiafa pentru a pune la care prinderea lui Iisus.

Iuda, unul dintre cei doisprezece Apostoli ai Mântuitorului, s-au dus pe ascuns la ei și i-a întrebat: **„Ce voiți să-mi dați și eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți".** Astfel, Iuda a devenit trădătorul Mântuitorului.

Joi seara, Domnul nostru Iisus Hristos a stat la masă, pentru ultima oară cu Apostolii Săi. Acest eveniment a rămas cunoscut sub numele Cina cea de Taină.

Înainte de a se așeza la masă, Iisus a spălat picioarele Apostolilor, ca să le arate că un adevărat conducător trebuie să slujească supușilor săi. Apoi a întemeiat Sfânta Taină a Împărtășaniei și i-a împărtășit pe Apostoli. Înainte de a se termina cina Iisus le-a spus că unul dintre ei Îl va trăda. Nu a rostit însă numele acestuia. Temându-se că va fi descoperit, Iuda a plecat repede să

anunțe arhierii despre locul unde poate fi prins Iisus.

După Cină, Mântuitorul a mers împreună cu Apostolii Săi în Grădina Ghetsimani, pe Munele Măslinilor, să se roage împreună. La puțin timp s-au auzit zgomote de arme și s-au văzut făclii. Dinspre oraș, veneau, conduși de Iuda, conducătorii la templu, arhierei, soldați, cărturari și bătrâni. Ei L-au prins și L-au arestat pe Iisus. Acesta n-a opus rezistență și a cerut ca Apostolii Săi să fie lăsați să plece. Însă Petru, unul dintre Apostoli, a scos sabia și a lovit o slugă a arhiereului, tăinuindu-i urechea dreaptă. Iisus a vindecat pe loc urechea slugii și i-a zis lui Petru: „Întoarce sabia ta la locul ei, că toți cei care scot sabia de sabie vor pieri".

Mântuitorul a fost dus în fața arhiereilor Ana și Caiafa, apoi în fața unui tribunal de judecată. Martori mincinoși au adus mărturii împotriva Lui. După discuții aprinse, în care nu i-au putut găsi nici o vină, Iisus a fost totuși condamnat la moarte pentru blasfemie, deoarece a spus că El este Fiul lui Dumnezeu.

Condamnarea Mântuitorului trebuia aprobată însă și de guvernatorul provinciei. Acesta era Pilat din Pont.

Elenea Oprea
Cl. a II- a, Sc. Constantin Brâncoveanu Babadag

Cu credință și cu dragoste să ne apropiem

Sfânta Împărtășanie este însuși Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos pe care ni-l oferă în dar tuturor celor ce credem în El și facem voia Lui, spre iertarea păcatelor și viața de veci.

Sfânta Împărtășanie se sfințește numai în timpul Sfintei Liturghii, prin rugăciunea preotului și arhiereului slujitor, prin pogorârea Sfântului Duh, pâinea și vinul adică Sfintele Daruri ce sunt aduse se prefac în chip tainic și Dumnezeiesc în Însuși Trupul și Sângele Domnului Nostru Iisus Hristos. Noi vedem pe Sfânta masă și în Potir pâine și vin, pentru neputința noastră, ele sunt cu adevărat Trupul și Sângele Mântuitorul.

Aceste Sfinte Daruri sunt foc mistuitor, care curăță și iartă pe cei vrednici, iar pe cei nevrednici îi ard și-i osândesc.

Taina Sfintei Împărtășanii a fost întemeiată la Cina cea de Taină, când Mântuitorul a mâncat cu ucenicii Săi și luând pâinea a binecuvântat-o, a frânt-o, și a dat-o lor zicând: „Luați, mâncați acesta este Trupul Meu". Apoi a luat un pahar și după ce a mulțumit, le-a dat ucenicilor zicând: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor, aceasta să faceți spre pomenirea Mea" (Matei 26, 26-28, Marcu 14, 22-24, Luca 22, 19-20).

Și această minune a minunilor ca pâinea și vinul să fie prefăcute în Trupul și sângele Domnului spre a le mânca și a le bea creștinii – s-a dat putere spre a o săvârși numai Apostolilor Săi, episcopilor și preoților hirotoniți prin punerea mâinii având succesiune apostolică. (Filip 1,1; I Tim 4,14; 5,17; 17,22).

Prin Taina Botezului și a Mirungerii ne facem fii ai Bisericii, fii și moștenitori ai Împărăției Cerurilor, căci zice Domnul: „De nu veți mânca Trupul Fiului Omului și de nu veți bea sângele Lui nu veți avea viață întru voi" (Ioan 6,53).

Sfânta Împărtășanie este cea mai înaltă hrană duhovnicească, oferită omului pe pământ, care desăvârșește iertarea păcatelor spovedite și ne unește cel mai mult cu Dumnezeu. Spovedania este obligatorie pentru toți credincioșii care vor să se mărturisească, iar Sfânta Împărtășanie se dă numai celor vrednici, cu dezlegarea duhovnicului.

Niciodată nu ne putem împărtăși fără Sfânta Spovedanie, afară de copii până la 7 ani. Mai pot fi împărtășiți în caz de moarte creștinii cunoscuți de preot dacă nu mai pot vorbi, ca să moară reuniți cu Hristos, dacă sunt conștienți. Ori de câte ori dorim să ne împărtășim trebuie să ne spovedim dinainte, să facem un canon de rugăciune cu post și metanii, adică să ne pregătim trupește și duhovnicește sufletul. După rânduiala Bisericii trebuie să ne împătășim de cel puțin patru ori pe an, în cele patru posturi. Mai des se împărtășesc călugării, bătrânii care sunt pe patul de moarte și pruncii. Conștiința fiecăruia și Duhovnicul inspirat de Duhul Sfânt pot stabili mai bine când trebuie să se împărtășească fiecare și cum trebuie să se pregătească cu cât mai multă vrednicie.

„Nici deasa, nici rara Împărtășanie nu ne ajută mai mult la dobândirea mântuirii, totul depinde cu câtă credință și pregătire primim Sfânta Împărtășanie, nu de câte ori o primim pe an, numai duhovnicul și conștiința fiecăruia pot stabili, când anume ne împătășim cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Pentru Sfânta Împărtășanie trebuie să ne pregătim astfel:

- să ne spovedim curat în fața duhovnicului și a lui Dumnezeu;
- să ne împăcăm cu toți oamenii, cerând de la toți iertare, să împlinim canonul rânduit de duhovnic;
- să postim după putere trupește și sufletește, cu trupul, cu mintea, cu limba, cu fapte și cu toate;
- să mergem duminica și de sărbători la biserică și să citim înainte de Sfânta Împărășanie,

rugăciunile rânduite de Ceaslov, adică Acatisul Mântuitorului sau al Maicii Domnuui, Paraclisul Maicii Domnului, Canonul de pocăință, Canonul și cele 12 rugăciuni de împărtășanie. La urmă să citim rugăciunile de mulțumire și după sfârșitul Sfintei liturghii să ne întoarcem fericiți și împăcați la casele noastre.

Așadar să ne apropiem de Sfânta Împărtășanie cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste.

Adelin Parmac

Cls. X-a, Seminarul Teologic Sf. Ioan Casian

Bibliografie: „Sfânta Scriptură"

Arhimandrit Ioachie Bălan „Călăuză Ortodoxă în Biserică I"

Arhimandrit Ioachie Bălan „Călăuză Ortodoxă în Biserică II"

Sfintele Paşti

Sfintele Paşti sau Sărbătoarea Învierii Domnului este cea mai mare sărbătoare a creştinilor. Înfăţişându-se înaintea Sfinţilor Apostoli, Mântuitorul ni s-a înfăţişat totodată şi nouă tuturor.

Învierea Sa este dovada vieţii veşnice şi vestirea vieţii veşnice a întregii omeniri. Prin Învierea Sa, El a desfiinţat frica de moarte din inimile celor credincioşi. Învierea lui este începutul unei zile noi şi strălucite în istoria omenirii. Învierea Lui este pacea şi tăria noastră şi învierea sufletelor noastre câtă vreme noi suntem încă în trup.

Învierea Lui alungă de la noi orice nedumerire, apăsare ori tristeţe. Învierea Lui seamănă în sufletele noastre liniştea, curajul şi buna voire. Învierea Lui ne îndeamnă şi ne întăreşte spre lucrarea bună, atât trupească cât şi sufletească. Învierea Lui luminează fiecare lucrare bună a noastră cu lumina nădejdii în Dumnezeul cel viu, care numără lucrările noastre, le măsoară şi le păzeşte pentru ziua Înfricoşatei Judecăţi. Învierea Lui este o lumină mare, care împrăştie întunericul îndoielilor, ignoranţei şi disperării noastre cugetând la viaţa după moarte.

Creştinismul este bucurie şi pace sufletească în Duhul Sfânt, este religia Învierii. Cuvântul de întâmpinare al Domnului de după Înviere a fost **„Bucuraţi-vă”**. După Înălţarea la cer apostolii şi ucenicii îl rugau pe Mântuitorul să rămână acolo: **„Bine este nouă să fim aici, înveşniceşte Doamne, clipa aceasta să nu mai coborâm în lumea mizeră”.**

Cultul ortodox este centrat pe Înviere. La slujba Utreniei cântam **„Învierea lui Hristos”.** În fiecare duminică celebrăm Învierea.

Viaţa nu se încheie la mormânt. Pentru adevăratul creştin viaţa începe odată cu moartea. Mormântul nu este un sfârşit, ci doar o staţie spre Împărăţia cea veşnică.
Dacă înviere nu e, nimic nu e!

„Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat şi ieşind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în ceata sfântă şi s-au arătat multora”(Matei 27:52-53).

Fără înviere, existenţa pământească efemeră este o imensă păcăleală. Nu putem cugeta la condiţia omenească nimic optimist fără să luăm în calcul **Învierea.** Ne apucă disperarea, ne cuprinde întunericul, viaţa n-are nici un sens, ne mişcăm pe pământ ca nişte fiinţe jalnice, trăim în zbucium şi tulburare şi coborâm în ţărână cu toţi fii lui Adam. Cum poate rezista încercărilor pământeşti un om care nu crede în Dumnezeu, în Înviere? Moartea pare pentru muritori cea mai mare nenorocire. Despărţirea sufletului de trup, căci aceasta este moartea, este nefirească. Nu a fost în planul creatorului dintru început, de aceea provoacă spaimă. Un trup din care a plecat sufletul nu-i decât un cadavru, o casă părăsită, rămasă în paragină, care aşteaptă pe stăpânul restaurator. Ne mai poate încredinţa cineva de înviere? Da! Învierea lui Hristos! Dar de Învierea lui Hristos cine ne poate încredinţa? Doar Iisus Însuşi!

Deşi le-a vorbit ucenicilor despre Înviere de multe ori, când s-au văzut în faţa trupului chinuit şi zdrobit al Domnului, ei s-au îndoit.

Nu numai Toma a fost necredincios. Petru şi Ioan s-au dus să vadă mormântul, dar nu s-au lăsat convinşi de Învierea Învăţătorului. Maria Magdalena a crezut că-i grădinarul şi l-a recunoscut pe Mântuitorul, doar când a strigat-o pe nume. Le-a spus apostolilor vestea cea mare, dar nici cuvintele ei n-au adus lumină, ci mai multă tulburare. Luca şi Cleopa, mergând spre Emaus, erau **„triste”** tristeţea lor fiind dovada faptului că nu credeau Învierii şi sunt numiţi de Mântuitor: **„zăbavnici cu inima (Luca 24:25)”. Cine crede cu tărie în înviere „i s-a descoperit de la Tatăl”**(Matei 16:17). A crede în înviere este semnul că Hristos a prins chip în sufletul omului. Sfântul Serafim de Sarov îi întâmpina pe creştini cu salutul: **„Bucuria mea, Hristos Cel înviat”.** Sfântul Simeon Noul Teolog spunea:**”Nu voi muri, viaţa ţâşneşte din toate mădularele mele, mădularele unite cu Hristos”.** Chiar şi cei din timpul „Vechiului Testament” credeau în învierea trupurilor.

Iată ce spune Dreptul Iov: **„Dar eu ştiu că Răscumpărătorul meu este viu şi că El, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar din pulbere această piele a mea ce se destramă. Pe El îl voi vedea şi ochii mei îl vor privi, nu ai altuia şi de dorul acesta măruntaiele mele tânjesc în mine (Iov 19:25-27)”.** Hristos a Înviat! Adevărat a înviat!

Mădălina Dragu
cls. a IX-a C Colegiul Economic Delta Dunării

Obiceiuri şi tradiţii populare ale ruşilor lipoveni din Dobrogea

Cu toţii ştim că lipovenii sunt de rit vechi, cu alte tradiţii, obiceiuri, mâncăruri şi un anumit port popular.

Dar Paştele şi Înălţarea Domnului se sărbătoresc odată cu cea a românilor.

Sărbătoarea este riguros pregătită şi respectată de toţi localnicii, în sensul că în aceste zile nu se lucrează, este un prilej de a se aduna în familie, la cunoştinţe sau la vecini, se fac vizite şi întotdeauna se împarte „ceva bun".

Primul lucru pe care îl face un lipovean este de a se pregăti să meargă la biserică şi bineînţeles fiind îmbrăcaţi cu vestimentaţie corespunzătoare.

Unul dintre obiceiuri, este ca femeile şi fetele să-şi croiască o nouă îmbrăcăminte bisericească în postul cel mare. Îmbrăcămintea unei femei se constituie dintr-o fustă lungă şi ragă (şupca), o bluză încheiată în faţă (cohta), un accesoriu cu care se acoperă cozile împletite într-un coc larg la spate (chicica), basma (platoc), un triunghi textil din ciucuri, legat peste chicică, mai lat decât basmaua (caseac) şi un brâu special cu ciucuri (poias). Domnişoarele aveau părul împletit într-o coadă la spate, legate cu o pamblică (lenta). Bărbăţii poartă o cămaşă (rubaşca) lăsată peste pantaloni şi cuprinsă la mijloc de un brâu îngust, împletit (poias), aproape ca cel al unei femei. Pentru bărbaţi este păcat să intre cu capul acoperit în biserică.

Dar bineînţeles că şi în biserică există unele reguli. Bărbaţii stau în faţă, iar femeile stau în spate. Lângă Altar se află corul bisericii format din două aripi: aripa dreaptă şi aripa stângă.

După slujbă oamenii ies afară şi se aşează într-un careu în formă de U. La picioarele lor se află pasca, un cozonac tăiat în două, patru ouă vopsite, dintre care două sunt decojite. O bucată de cozonac şi cele două ouă vopsite care sunt lăsate bisericii, iar cele rămase sunt sfinţite.

Oamenii merg acasă, unde, împreună cu familia mănâncă pasca şi aperitive tradiţionale, răcitură (baladeţ), ciorbă sau sarmale, friptură sau preparate din peste, deserturi. Sunt nelipsite plăcintele umplute cu brânză, dovleac sau mere.

Exemple:

- Aperitive: brânză, icre, măsline, scrumbie marinată, saramură şi altele.
- Preparate din peşte: peşte marinat, chifteluţe, peşte prăjit, cu sos, protap.
- Preparate din carne: friptură cu cartofi la cuptor, sarmale.

La masă se servesc şi băuturi: ţuică şi vin roşu făcute în casă.

După masă, copii merg să colinde din casă în casă pentru vestirea Domnului şi primesc dulciuri, cozonac şi nelipsitul ou vopsit. Timp de 40 zile se spune în loc de bună ziua „Hristos a Înviat!" (Hristos Vascresi), iar în a patruzecea zi se răspunde cu „Adevărat s-a Înălţat!" (Vsidzins Vascresi) şi se pupă de trei ori pe obraz.

Prima zi este acasă pentru reunirea familiei. A doua zi este o zi de mişcare, se plimbă, se iese în centrul satului, se merge în pădure, unde se savurează nelipsiţii mici.

Graiul ruşilor lipoveni de astăzi păstrează caracteristicile limbii ruse de la sfârşitul secolului al XVII-lea şi începutul secolului al XVIII-lea, când strămoşii lor au fost nevoiţi să-şi părăsească patria, nesupunându-se reformelor religioase ale patriarhului Nicov. Este demn de remarcat că apărarea credinţei provoslavice a mers până la sacrificiul de sine al celor ce nu au acceptat reformele mincinoase. Evoluţia, în cu totul alt mediu lingvistic, a dus la apariţia unor deosebiri între graiul ruşilor lipoveni şi limba rusă de astăzi.

Vocabularul ruşilor lipoveni este alcătuit din cuvinte de origine rusă, la care se adaugă şi termeni împrumutaţi din limbile cu care ruşii lipoveni au venit în contact (ucraineană, poloneză, bulgară, turcă şi evident limba română).

Acestea sunt tradiţiile, obiceiurile şi limba folosită de ruşii lipoveni.

Elena Andreea Gîju
Cls. a IX-a C, Colegiul Economic Delta Dunării

Un obicei care se practică numai **în Bucovina** în noaptea de Înviere este acela ca fetele să se ducă în clopotniţă şi să spele limba clopotului cu apă neîncepută. Apa neîncepută înseamnă că persoana care a scos-o din fântână să nu vorbească până când va fi folosită la spălatul clopotului. Cu această apa se spală apoi fetele în zorii zilei de Paşte, ca să fie frumoase tot anul şi să alerge feciorii la ele.

În zona Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebeşte prin complexitatea simbolurilor, a credinţei în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor.

În părțile Sibiului, există obiceiul ca de Paști să fie împodobit un pom (un arbust) asemănător cu cel de Crăciun. Singura deosebire constă în faptul că, în locul globurilor, se agață ouă vopsite (golite de conținutul lor). Pomul poate fi așezat într-o vază frumoasă și farmecul sărbătorii sporește cu o podoabă de acest fel.

Datina din străbuni spune că, atunci când cântau cocoșii la miezul nopții ei vesteau Învierea Domnului.

La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonac și cocoși albi. Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocoș cântă primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruiți oamenilor săraci.

Maramureș, zona Lapusului, dimineața în prima zi de Paști, copii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda, dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc și urează gospodarilor **„Sărbători fericite".** La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru ca în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

În Argeș, printre dulciurile pregătite de Sfintele Paști se numără covrigii cu ou (numiți așa pentru că în compoziția lor se adaugă multe ouă, 10-15 ouă la 1 kg de făină). Fiecare gospodar se străduiește să pregătească o astfel de delicatesă, care este și simbolul belșugului.

În Banat, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale. După acestea, se continuă masa cu friptură de miel.

În dimineața zilei de Paște, copiii se spală pe față cu apă proaspătă de la fântâna în care și-au pus un ou roșu și fire de iarbă verde.

În Țara Moților, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, aceștia sunt pedepsiți ca a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfruptă atât „hoții", cât și „păgubașii". Dacă aceea care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Pe valea Crișului Alb, la Almaș, toată suflarea comunei se adună în curtea bisericii. Femeile și fetele din localitate se gătesc în straie de sărbătoare și vin în curtea bisericii, unde vopsesc și „împistruiesc" (încondeiază) ouă.

Cristina Sârbu
Cls. a X-a Colegiul Economic „Delta Dunării"

Datini și obiceiuri în Postul Mare

Duminica Floriilor precede pe cea a Paștelui și reprezintă începutul „Săptămânii Mari". Această duminică amintește de intrarea în Ierusalim a Mântuitorului Hristos, de primirea măreață, triumfală și de întâmpinarea Lui cu ramuri de finic și flori. Cu timpul finicul a fost înlocuit cu mlădițe de salcie. În această duminică oamenii sărbătoresc reînvierea naturii de parcă în această zi înfloresc toate florile și înmuguresc toți arborii. Credincioșii, veniți în număr mare la Sfânta Biserică, aduc în această duminică ramuri de salcie pe care preotul le sfințește și le împarte acestora.

Unii credincioși se încing cu aceste crenguțe la mijloc ca astfel să nu-i doară șalele la muncile câmpului sau la alte feluri de munci. Se spune, că pe cei pe care-i atingi cu crenguțele sfințite vor fi protejați de durerile de urechi în tot timpul anului. Fetele își dau cu crenguțele de salcie prin păr ca să le crească părul.

În Săptămâna Mare fiecare credincios are grijă să țină post pentru a se spovedi de păcatele săvârșite și să ceară iertare de la Bunul și Mult-Milostivul Dumnezeu pentru a se împărtăși cu vrednicie cu Sfântul trup și Sânge al Mântuitorului Hristos. În această săptămână este obiceiul de a nu se mânca oțet, deoarece Mântuitorul în timpul patimilor Sale a fost adăpat cu oțet și astfel, se cade, ca noi nici la mâncare să nu-l folosim. Nici urzicile nu să gătesc în această săptămână, căci cu urzici și cu spini a fost lovit Domnul Hristos.

În **Joia Mare** se face **„Focul Morții".** Se spune că sufletele morților se încălzesc la el. Astfel în curtea Bisericii ori în cimitir se face un foc de lemne peste care se pune tămâie ca semn al jertfei ce este adusă lui Dumnezeu pentru cei adormiți.

Tot în seara acestei zile, atât băieții, cât și fetele participă la slujba Deniei celor douăsprezece Evanghelii, îngenunchind și rugându-se cu multă cucernicie. La fiecare Sfântă Evanghelie pe un fir de ață tinerii împletesc câte un nod, și-și pun câte o dorință. Astfel vor fi douăsprezece noduri și douăsprezece dorințe, după numărul Sfintelor Evanghelii. După slujbă, firul înnodat se va pune la icoană pentru împlinirea tuturor dorințelor.

În **Vinerea Mare** toate gospodinele vopsesc oăle roșii și pregătesc pasca pentru ziua Sfintelor Paști. Bărbații nu seamănă nimic în ziua aceasta deoarece semănătura din această zi s-ar usca și n-ar crește nimic. Sfântul Vasile cel Mare interzicea călugărilor să semene în Săptămâna Mare. În această zi Sfântul Epitaf este așezat în mijlocul Bisericii, pe o masă, înaintea Sfintei Cruci, având Sfânta

Evanghelie deasupra şi sfeşnice cu lumânări aprise împrejur. Această masă este împodobită cu flori aduse de toţi credincioşii, atmosfera fiind plină de emoţie. Copii, şi uneori chiar şi cei mari, trec pe sub această masă împodobită, după ce s-au închinat şi au îngenunchiat sărutând de trei ori Sfântul Epitaf şi Sfânta Evanghelie. Acesta este un semn al pocăinţei, al pioşeniei aduse de oameni pentru Hristos Cel mort şi aşezat în mormânt, dar şi a respectului ce se acordă mortului.

Este ziua postului negru a marii izbăviri prin post prin slujba Deniei şi prin rugăciune.

Seara toată lumea credincioasă va merge la Biserică la slujba **„Prohodului Domnului"**.

Ortodocşii repetă în fiecare an ritualul înmormântării Domnului Iisus. Biserica e în doliu.

Ei retrăiesc în suflet moartea Lui, care este moartea noastră a tuturor şi cântă în cor emoţionantul cântec al Prohodului pentru ca apoi, bucuria învierii să ne copleşească, să ne umple sufletele. Astfel an de an credincioşii retrăiesc cu credinţă şi cu nădejde în suflet toată această succesiune de evenimente din viaţa lui Iisus.

Cântecul emoţionant al Prohodului, al coborârii lui Hristos în mormânt, are nu numai o însemnătate liturgico-dogmatică ci este şi sublimul cânt al nostru, al coborârii lui Dumnezeu în mormânt.

Mergând la această slujbă, credincioşii uită duşmăniile, se împacă între ei şi toate grijile lumeşti le leapădă. Cu toţii sunt pătrunşi în această zi de bucurie şi tristeţe aduse de amintirea Patimilor lui Hristos. Cu toţii îşi aprind candelele credinţei şi-şi înalţă sufletul spre cer.

La slujba din Vinerea Mare, Biserica este înconjurată de trei ori, ca semn de îngropare a Mântuitorului Hristos, într-un ritual fascinant, într-o stare de autentică emoţie, toţi urmând pe preot cu lumânări aprinse în mână, iar clopotele se trag foarte tare şi îndelung. Toţi vor trece pe sub Sfântul Epitaf la intrarea în Biserică, ca să fie sănătoşi tot anul şi ca semn de smerenie. Este bine ca fiecare să plece de la Biserică acasă cu lumânarea aprinsă şi să înconjoare casa de trei ori, făcând de asemnea cruce pe pereţii casei în cele patru părţi, iar aceasta se face ca să fie ferită casa fie de boală, fie de foc sau de trăsnet.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă apogeul unei trăiri creştine bucuria Învierii copleşind şi umplând sufletele ortodocşilor. Acum, creştinul, după ce a retrăit cu sufletul amar toate patimile Mântuitorului, se bucură şi retrăieşte Învierea lui Hristos. Învierea Sa face toată natura să tresalte, să se înnoiască şi să revină la viaţă.

În noaptea Învierii preotul iese înaintea credincioşilor şi spune: **„Veniţi să luaţi lumină!"**. El este cel prin care însuşi Hristos ne cheamă să venim să luăm lumină.

Această lumină a învierii face să vieze în sufletele tuturor credincioşilor credinţa şi să revigoreze nădejdea că vom putea dobândi cele duhovniceşti – **„Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând".**

Slujba aceasta este cea mai frumoasă şi totodată cea mai importantă slujbă din an, în care credincioşii se adună cu toţii în Biserică, în haine de sărbătoare pentru a participa cu trup şi suflet la învierea lui Hristos. Cântecul Învierii face şi inimile să tresalte de emoţie şi bucurie. Pentru reliefarea importanţei acestui eveniment din viaţa tuturor credincioşilor cugetăm: **„Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credinţa noastră" (Pavel I Corinteni 15,14), iar pentru noi „Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând!"**

Elena Mistirian
Cls. a III-a, Scoala Constantin Găvenea

Atelier de creație

Spre fericire

În drumul existenței noastre,
Călătorim buimaci în univers,
Din norii conștiinței adormite,
Fiori de fericire ne trezesc.

Noi suntem fii Bunului Părinte,
Cu lutul și iubirea ne-a zidit,
Ascultători să-l fim de-a pururi,
Biruitori făptași spre infinit.

Suntem aleșii fericirii sfinte,
Dar fericirea nu e de-nțeles,
Când faptele în patimi sunt scăldate,
În drumul vieții noastre fără sens.

Genunchi de preot ros în rugăciune,
Sau doar creștin în faptă și cuvânt,
Să fii întru deșertăciunea vieții,
Al fericirii om de legământ.

Cuvântul, toate le plinește,
Și gândul nostru generos,
De suntem merituoși întru virtute,
Căci fericirea este în Hristos.

El, ne-a chemat pe toți la fericire,
Cu inima curată și smeriți,
De pace făcători și de iubire,
Flămânzi de nemurire, de sete istoviți.

Doar fericirea este drumul nostru,
Când Crucea ne-ntărește pașii moi,
Și când Potirul ne dă hrană,
Spre fericirea vieții de apoi..

Pr. Aurelian Ciocan

Poarta Împărăției

Poarta Împărăției se zărește;
Un drum anevoios ne arată calea,
Acolo dobândi-vom fiecare,
În chipul omenesc, asemănarea.

Departe este locul cel ceresc,
De lumea îndepărtată,
Când te apropii tot mai mult
De-o cale înstrăinată.

Ca o lumină îndepărtată,
Biserici străjuiesc,
Și calea lumii o scurtează,
Spre Tronul cel ceresc.

Cum poate omul pământesc,
Biserica s-o vadă,
Drept pavază și meterez,
A Împărăției poartă.?

Suntem cu toții pământești
Dar lutul ne ajută,
În suflet să ne întărim,
Spre-mpărăția Sfântă.

La poarta Împărăției stăm,
Veghind cu fapte bune,
Poate într-o zi și pentru noi,
Se-ntâmplă o minune…

Pr. Aurelian Ciocan

De ce?...

De ce asculți tăcerea
când în jurul tău geme întreg universul?
De ce adormi doar atunci când
Zorii se trezesc din amorțeală?
De ce crezi în eternitate
când împrejurimea te sufocă-n efemer?
De ce aduci elogiu cerului
când tu împarți totul cu pământul?
De ce te hrănești cu radiosul curcubeu
când tu știi că ești copilul nonconformist?
De ce ai genele sălbatice
când ochii-ți sunt atât de blânzi?
De ce rostești versuri sublime,
când vocea sufletului îți e atât de răgușită?
De ce te găsesc doar atunci când renunț să te caut?
Și atunci când te caut
nu mă regăsesc în nimeni și nimic?
Există o infinitate de „De ce" - uri
dar în toate niciun răspuns...

Vânătoare neterminată

Peste tot vânătoare de fapte.
Deși faptele
trecute sunt uitate,
iar faptele viitoare vise.
Între ele cuvinte, cuvinte
ce nu omoară, ci doar rănesc...
și oameni care vânează
o identitate mai înaltă sau o altă identitate
Sau alți oameni.
Sau nimicul. Pradă de grad zero.
Întotdeauna trofeele ajung epoleți
și vânatul e același.
Armele diferă, dar semnează aceleași recviemuri.
Existăm!
Ce superb accident de vânătoare....

David Nichiforov
Anul IV, Seminarul Teologic Sf. Ioan Casian

Oare-i al meu?

Mă uit fără să vreau
În cămara unui suflet
Neştiind cine-i stăpân...
...găsesc suc de păcate
Dulceață de lacrimi şi dor,
Un pic de gem din visuri încuiate
Şi multe fructe fără somn.
Găsesc o cană cu dorințe
Ce parcă dă să curg-afară,
Găsesc fiori chiar în semințe,
Iar într-o ladă,
e-nghesuită fericirea...
Al cui e oare acest suflet?
Oare-i al meu?

Elena-Claudia Dobre
Cls. a XI-a C, Colegiul Economic
Delta Dunării

Sfânta Cruce

Găsesc speranțe vii
în trupul ei de lemn
găsesc şi amintiri
ale „BUNULUI" meu suflet
puse pe-un postav de ceară albă
presărată cu florile durerii,
Mă tem de sfârşit
precum un tânăr din armată
fiindcă ea ...
i-a simțit căldura,
i-a mirosit cuvântul
i-a îmbrăcat auzul
i-a ascultat şi ruga
ce nu mai avea vlagă,
dar totuşi mai avea
căință şi răbdare.
I-a vegheat privirea
„Preabunului nostru Tată".
şi pentru asta eu
îi sunt recunoscătoare...

Elena Claudia Dobre
Cls. a XI-a C, Colegiul Economic
Delta Dunării

Ziua Învierii

Un clopot se aude
Şi glasul lui ne cheamă
Adânc în miez de noapte
Şi să-l urmăm ne-ndeamnă

E noaptea Învierii
Biserica e plină
Credința ne pătrunde
Şi-n suflet e lumină.

Dar preotul apare
Lumina sa e sfântă
Şi-ngând la toți răsare
Căința cea adâncă.

El ne aduce vestea:
„Hristos a înviat!"
Noi cu credință spunem:
„Adevărat a înviat!"

Roxana Stalide
Cls. a III-a A, Şcoala Constantin
Găvenea, Tulcea

Lacrimi de sânge

Lacrimi de sânge Îți curg pe obraz
Şi-n inima Lui durere se-ascunde,
În ceruri El caută răgaz,
Alături de Tatăl spre a purcede.

Sub lemnul durerii Tu luneci şi cazi
Înduri spre iertarea păcatelor,
Iar cel pentru care Tu suferi şi plângi
Este nelegiuitul nostru popor.

Căci unde ajungi Tu vei încerca
Să ierți greşeala pământească
Iar marea trădare a lui Iuda
A fost una nefirească.

Iisus pe cruce murea
Îndurerată, la picioare-i zăcea
plângând Maria,
Pe crucea suferinței El somnul
morții dormea
Şi întruna El repeta:"Părinte
iartă-i că nu ştiu ce fac!"

Irina Chirilă
Cls. A IX-a C, Colegiul Economic
Delta Dunării

Culorile şi simbolistica ouălor de Paşti

Culorile folosite corespund unei anumite simbolistici:

- **Roşu**: simbolul sângelui, soarelui, focului, dragostei şi bucuriei de viaţă;
- **Galben:** lumina, tinereţe, fericire, belşug, ospitalitate;
- **Negru:** absolutism, statornicie, eternitate;
- **Verde:** reînnoirea naturii, prospeţime, rodnicie, speranţă;
- **Albastru:** sănătate, vitalitate;
- **Violet:** stăpânire de sine, răbdare, încredere.

Mai demult, ouăle erau vopsite în culori vegetale, astăzi se folosesc mai mult cele sintetice, chimice. Culorile vegetale erau preparate după reţete străvechi, transmise din generaţie în generaţie, cu o mare varietate de procedee şi tehnici.

Plantele, în funcţie de momentul când erau recoltate, de timpul de uscare sau de modul în care erau combinate, ofereau o gamă extrem de variată de nuanţe. În funcţie de regiunile ţării, există procedee specifice pentru realizarea ouălor decorative. În unele părţi sunt folosite ouă fierte, în alte zone cele golite de conţinut. Ouă decorative se mai fac cu vopsele în relief, împodobite cu mărgele, din lemn, din lut sau chiar din material plastic.

Roxana Stalide
Cls. a III-a A, Şcoala Constantin
Găvenea, Tulcea

Pictură pe lemn

- Tehnică tradiţională
- Lemul bine şlefuit – brad, tei, paltin.
- Prepararea lemnuui:
  - Grund: clei de oase + alb de zinc;
  - Aplicare cu pensula sau spaclul;
  - Ultimul strat bine şlefuit;
- Se desenează tema religioasă;
  - **PICTURA:**
    - culori tempera
    - albuş de ou şi puţin ulei de in în sicativ (pentru diluare)
    - fixarea: verniş de tempera mat sau lucios
    - se poate folosi tehnica înechirii:

(arderea cu fum de lumânare şi fixarea)

***CROMATICA**: înzestrarea DOMNULUI!

Prof. arte Marin Cocheci
Şcoala I. L. Caragiale, Tulcea

Lectura în procesul instructiv-educativ

Lectura este o activitate fundamentală în procesul de învățare și educație. Verbul " a lectura " este explicat în DEX astfel " a citi ", putând în acest mod să afirmăm că nu putem parcurge procesul instructiv-educativ fără să apelăm la acțiunea de mai sus. Avem libertatea de a lectura orice, dar " nu toate ne sunt de folos "(vorba Eclesiastului), dar în învățarea activă și conștientă trebuie să ținem cont de bibliografia dată de profesor.

Un prim sens al verbului este de " a parcurge un text (pronunțând cuvintele sau nu) pentru a lua cunoștință de cele scrise, pentru a comunica cuiva conținutul lui ". Dacă elevul nu este capabil să comunice acest conținut, de cele mai multe ori se crede că el nu a luat contact direct cu textul în sine, ci că a auzit ceva despre el, dar informațiile deținute sunt prea sumare, iar în evaluarea ce i se face poate primi un calificativ nesatisfăcător. Sunt și cazuri de elevi care au citit textul, dar nu se pot exterioriza, nu-și pot dezvălui trăirile în mod direct, pe cale orală, scrisul fiind modalitatea lor de a comunica eficient cu cei din jur. Ajungem astfel să afirmăm că de cele mai multe ori nu găsim calea pe care trebuie să o urmăm pentru a eficientiza procesul educativ. Eficientizarea acestuia ține în mare măsura de cunoașterea tipurilor de lectori/cititori posibili: avem cititorii din plăcere, din pasiune, din dorința de a se delecta, apoi pe cei ce lecturează doar pentru a se informa, a găsi și a lua dintr-o carte o informație căutată și utilă, iar în cele din urmă pe cei ce lecturează din obligație, fară a se opri asupra unui text cu intenția de a-i descoperi acestuia tainele, ascunse undeva în spatele scriiturii, căci de cele mai multe ori creatorii apelează la o anume convenție pentru a se exterioriza și a-și exprima ideile și sentimentele într-un mod original.

Dacă **"a lectura "** este sinonim cu " a se instrui, a se cultiva ", înseamna că aceasta activitate școlară trebuie pusă în relație directă cu educația și autoeducația, căci pe tot parcursul vieții omul cunoaște informații despre lume și se cunoaște pe sine, iar cunoașterea de sine este cheia tuturor succeselor școlare și extrașcolare. Putem în acest context să discutăm despre o altă clasificare a lectorilor: pe de o parte se află cei inteligenți, care știu că literatura este transfigurare artistică a realității, este ficțiune și că nu tot ceea ce găsesc în cărți are corespondent în lumea reală, iar pe de altă parte facem cunoștință cu naivii, care încă nu știu acest lucru și cred că tot ceea ce găsesc în cărți, că toate universurile fictive sunt reale și de aceea confundă, de cele mai multe ori, literatura cu realitatea. Între cele două categorii de lectori se află indecișii, cei ce nu sunt în stare a face afirmații pertinente legate de tainele textului literar. Pentru a descoperi aceste lucruri trebuie să știm că literatura înseamnă toate cele șase genuri literare: cele fundamentale (liric, epic și dramatic), cel aforistic și cel oratoric (alcătuit din proverbe, zicători și aforisme) și cel didactic (în care descoperim tendința de a instrui sau de a moraliza) alcătuit din poem didactic, artă poetică și ghicitori. Ne oprim doar la genurile fundamentale și considerăm că este binecunoscută modalitatea de a le citi, atât din ciclul primar, cât și din cel gimnazial. Drept exemplificare ne axăm doar pe basm, specie a genului epic, în care găsim personaje purtătoare ale unor valori simbolice. Putem astfel descoperi la un prim nivel de lectură lupta dintre bine și rău, dintre protagonist și antagonist, luptă ce se sfârșește cu înfrângerea răului și biruința binelui; la un alt nivel putem sesiza dorința de a-l supune pe erou la câteva probe pentru a crede mai târziu și celor de jos, supușilor săi și de a sparge barierele dintre stăpâni și supuși. Dar toate acestea le putem descoperi numai după ce cunoaștem câteva informații despre actul de a scrie și de a lectura.

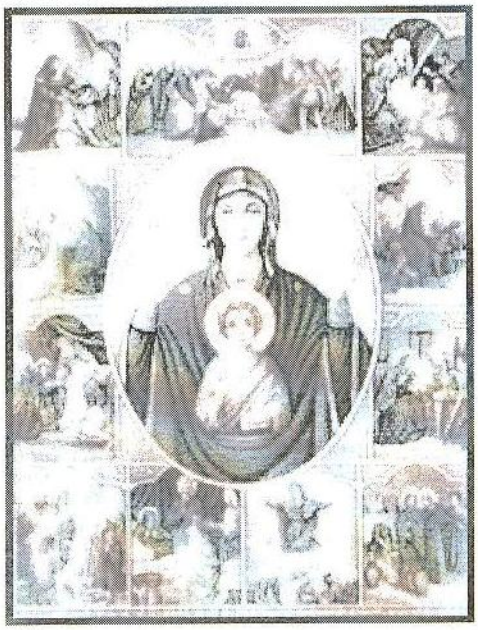
Încheiem acest prim articol cu o recomandare: să învățăm elevii să lectureze activ și conștient și să le arătăm că viața ar fi mai frumoasă când zilnic lecturăm ceva.Lectură plăcută!

Prof. Daniela Andrei
Colegiul Economic „ D. Dunării"Tulcea

- Cel ce iubeşte pe Dumnezeu cu siguranţă iubeşte şi pe aproapele. Iar unul ca acesta nu poate păstra banii, ci-i foloseşte cu dumnezeiască cuviinţă, dând fiecăruia din cei ce au trebuinţă.

- Cel ce face milostenie imitând pe Dumnezeu nu cunoaşte deosebire între rău şi bun, între drept şi nedrept când e vorba de cele ce sunt în trebuinţă trupului, ci împarte tuturor la fel, după trebuinţă, chiar dacă cinsteşte mai mult, pentru buna aplecare a voii, pe cel virtuos decât pe leneş.

- Precum Dumnezeu, fiind prin fire bun şi fără patimă, iubeşte pe toţi la fel ca făpturi ale sale, dar pe cel virtuos îl slăveşte ca pe unul ce şi-a însuşit cunoştinţa şi prin aplecarea voii, iar pe cel leneş îl miluieşte pentru bunătatea sa şi îl întoarce în veacul acesta prin certare, tot aşa şi cel bun şi fără de patimă în aplecarea voii Sale iubeşte pe toţi oamenii la fel: pe cel virtuos pentru fire şi pentru buna aplecare a voii lui, iar pe cel leneş îl miluieşte pentru fire şi, din compătimire, ca pe un lipsit de minte ce umblă în întuneric.

- Dragostea se face cunoscută nu numai prin dăruirea de bani, ci cu mult mai mult prin împărtăşirea cuvântului lui Dumnezeu şi prin slujire trupească.

- Cel ce a dobândit în sine dragostea dumnezeiască nu osteneşte urmărind Domnului Dumnezeului său, asemenea dumnezeiescului Ieremia (Ierem. XVII, 6), ci suferă cu vitejie orice osteneală, batjocură şi ocară, neluând în seamă câtuşi de puţin răul, de la nimeni.

- Cel ce s-a lepădat cu adevărat de lucrurile lumii şi slujeşte nefăţarnic aproapelui prin iubire se slobozeşte degrabă de orice patimă şi se face părtaş de iubirea şi conştiinţa dumnezeiască.

- Când vei fi ocărât de cineva sau disprețuit în vreo privinţă oarecare, fii cu luare aminte dinspre gândurile mâniei, ca nu cumva despărţindu-te de dragoste din pricina supărării să te aşezi în ţinutul urii.

- Când vei suferi pentru vreo ocară sau necinste, să ştii să te alegi cu mult folos. Căci prin ocară e alungată de la tine slava deşartă.

- Precum amintirea focului nu încălzeşte trupul, aşa credinţa fără dragoste nu lucrează în suflet ilumi-narea cunoştinţei.

- Precum lumina soarelui atrage ochiul cel sănătos, aşa şi cunoştinţa lui Dumnezeu atrage spre sine, în chip firesc, mintea curăţită prin dragoste.

- Mintea curată este aceea care s-a despărţit de neştiinţă şi e luminată de lumina dumnezeiască.

- Patimă de ocară este mişcarea sufletului împotriva firii.

- Nepătimirea este o stare paşnică a sufletului, care face ca sufletul să se mişte cu anevoie spre răutate.

- Cel ce prin sârguinţă a dobândit roadele dragostei nu se strămută din aceasta, chiar de-ar pătimi zeci de mii de rele. Să te încredinţeze după aceasta Ştefan, ucenicul lui Hristos, şi cei ce el, şi însuşi Mântuitorul, care se ruga Tatălui pentru cei ce-L ucideau şi cerea iertarea de la El, ca pentru unii ce nu ştiau ce fac.

- Dacă propriu iubirii este să rabde îndelung şi să fie cu bunătate, cel ce se luptă cu mânie şi plănuieşte vicleşug vădit este că se face străin de Dumnezeu, dacă Dumnezeu este dragoste (I Ioan IV, 8)

- Cel ce iubeşte pe Dumnezeu nu întristează pe nimeni şi nu se întristează pentru cele vremelnice. Întristează şi se întristează însă cu singura întristare mântuitoare, cu care şi fericitul Pavel s-a întristat şi a întristat pe corinteni.

- „Să nu ziceţi, spune dumnezeiescul Ieremia, că sunteţi biserica Domnului"(Ierem. VII, 4). Iar tu să nu zici că simpla credinţă în Domnul nostru Iisus Hristos poate să mă mântuiască. Căci aceasta este cu neputinţă de nu vei dobândi şi iubirea faţă de El prin fapte. Doar despre credinţa simplă s-a spus: "Şi dracii cred şi se cutremură" (Iacov II, 19).

- Roadele iubirii sunt: a face bine aproapelui din toată inima, a răbda îndelung, a fi cu îngăduinţă şi a folosi lucrurile cu dreaptă judecată.

- Cel ce iubeşte pe Dumnezeu trăieşte pe pământ viaţă îngerească, postind şi priveghind, cântând şi rugându-se, şi grăind pururea numai lucruri bune de tot omul.

„Fragmente din Filocalia Sfintelor Nevoinţe ale Desăvârşirii " –vol. II, Humanitas 1999

„Degeaba le-am avea pe toate: inteligența, cultura, istețimea, supracultura, doctoratele, supradoctoratele (ca în profesorul din Lecția lui Eugen Ionescu), dacă suntem răi, haini, mojici și vulgari, proști și nerozi, doi bani nu facem, se duc pe apa sâmbetei și inteligența, și erudița, și supradoctoratele, și toate congresele internaționale la care luăm parte, și toate bursele pentru studii pe care le câștigăm prin concursuri severe.

Nimic nu poate înlocui și suplini nițică bunătate sufletească, nițică bunăvoință, toleranță, înțelegere. Nițică susținută bună-cuviință.

Bunătatea sufletească nu-i o virtute subtilă și rafinată, e un artibut de bază al ființei omenești și totodată un atribut al culturii. Bunătatea este alt nume al definiției dată de Aristotel omului: ființa socială. Fără bunătate nu putem conviețui decât în condiții de groază și justificând amarnica afirmație a lui Sartre: ceilalți, iată iadul!

Există un altruism elementar exprimat prin bunătate, care este o axiomă a vieții obștești. Berediaev spunea: pâinea pentru mine este o problemă materială (subînțeles egoistă vulgară), dar pâinea aproapelui meu, continuă Berediaev, este pentru mine o datorie spirituală. Reiese de aici în mod vădit că ***nimic nu poate suplini întru totul bunătatea.***

Știm că de-am vorbi toate limbile și toate dialectele pământului și de-am fi capabili să clasificăm conform cu clasificarea zecimală toate volumele tipărite în toate limbile pământului, de la Gutenberg și până astăzi și de am fi tobă de carte și de erudiție, și de am cunoaște întrebuințarea tuturor termenilor specifici tuturor științelor și tehnicilor, tot nu ne putem numi culți dacă suntem niște pizmăreți, niște bădărani și niște răi la suflet.

Că ne-o place sau nu, cultura nu este numai acumulare de cunoștințe, ci o subțirime a caracterului și capacitatea de ***a nu considera bunătatea drept o simplă virtute desuetă și sentimentală.***

Să nu săvârșim regretabila eroare de a lua drept scriitori pe simpli făcători de cărți și drept oameni de cultură pe simpli memorizatori de informații."

Culese din Nicolae Steinhardt,
Primejdia Mărturisirii, p. 56
Edit. Humanitas

De ce se trag clopotele bisericii când moare cineva?

Ca să vestească și celorlați membri ai parohiei că unul dintre ei i-a părăsit, să-i îndemne la rugăciune pentru iertarea păcatelor lui (de aceea toți zic: „Dumnezeu să-l ierte!") și să le aducă și lor aminte că toți sunt muritori. Glasul clopotului ne duce deodată cu gândul la trâmbița cu care îngerul va vesti sfârșitul lumii și scularea din morminte, la înfricoșata Judecată de apoi (Matei 24, 31; Cor. 15, 52; I Tes. 4,16).

De ce se scaldă trupul răposatului și apoi e îmbrăcat în haine curate?

Urmând pilda celor dintâi creștini (Fate 9, 37), spălăm trupurile răposaților, în semn de curățire, cu apă curată, care aduce aminte de apa botezului, arătând cu aceasta că cei răposați au trăit creștinește.

Apoi îmbrăcăm trupurile în haine noi și curate, închipuind veșmântul cel nou nestricăcios, cu care ele vor învia la ziua judecății (I Cor. 15, 42-44).

Pentru ce se așează trupul răposatului în sicriu și cu fața spre răsărit?

Se așează în sicriu, pentru a fi ocrotit de greutatea pământului, înainte de putrezire, și pentru a arăta că trupul se află sub acoperământul Celui Prea Înalt și se odihnește sub umbra Celui Atotputernic (Ps 90, 91).

Se așează cu fața la răsărit, ca și la botez, pentru că dinspre Răsărit ne-a venit Hristos, lumina cea adevărată, și tot dinspre Răsărit va veni El la judecata viitoare (Matei 24, 27).

Trupul e acoperit cu o pânză albă, arătând că răposatul se află sub acoperământul lui Hristos.

De ce se pune icoană sau cruce pe pieptul celui răposat?

Pentru a arăta că creștinul își dă duhul în Hristos, întru are și Căruia I se încredințează la moarte, iar Crucea Lui este scut și armă împotriva îngerilor răi care caută să ia sufletele morților.

Care slujbă se face în casa celui răposat?

Îndată după moarte sau înainte de înmormântare, preotul săvârșește la casa răposatului panihida sau panahida. Numele acestei ierurgii vine din limba greacă, și înseamnă priveghere sau slujbă de toată noaptea, deoarece panihida înlocuiește priveghiile, adică rugăciunile din timpul nopții, care să făceau odinioară în biserici, în ajunul praznicelor mari, sau în case, la căpătâiul celor repauzati.

Această slujbă e o prescurtare a slujbei înmormântării, fiind alcătuită din rugăciunile începătoare obişnuite, troparele de la începutul slujbei înmormântării, rugăciunea „Dumnezeul duhurilor şi a tot trupul ..." în care ne rugăm pentru iertarea şi odihna celor răposaţi, apoi „veşnica pomenire".

Când se face înmormântarea?

De obicei a treia zi după moarte, când se face pentru răposat şi prima pomenire şi când, după credinţa noastră, sufletul celui repauzat părăseşte pentru totdeauna pământul şi locurile pe unde a trăit, pentru a se înălţa la cer. La nevoie înmormântarea se face însă şi mai degrabă sau mai târziu.

De ce trupul celui repauzat e adus la biserică înainte de a fi înmormântat şi aici i se face slujba înmormântării?

Pentru că aici răposatul se află pentru cea din urmă oară în mijlocul parohiei sau al obştii creştine în care a trăit. El îşi ia acum rămas bun nu numai de la cei rămaşi în viaţă, ci şi de la locaşul sfânt unde a luat parte la sfintele slujbe, unde a fost botezat, cununat şi împărtăşit. Şi, după cum în biserică a primit botezul şi înbisericirea, adică începutul vieţii sale în Hristos, se cuvine ca tot aici să i se facă şi cea din urmă slujbă, aceea care binecuvintează sfârşitul vieţii sale pământeşti şi intrarea pe poarta veşniciei.

Slujba înmormântarii este oare aceeaşi pentru toţi cei reapuzaţi?

Nu. Biserica a întocmit patru rânduieli deosebite ale slujbei înmormântării: una pentru credincioşii laici sau mireni în vârstă, a doua pentru pruncii şi copiii până la şapte anii, a treia pentru diaconi şi preoţi de mir şi a patra pentru călugări şi arhierei.

Care este partea cea mai de seamă din slujba înmormântării credicioşilor?

Partea cea mai de seamă din slujba înmormântării credincioşilor este molitva de dezlegare („Dumnezeul duhurilor şi a tot trupul"), urmate de rugăciunile de iertare, rostite de preot. În acestea, preotul roagă pe Dumnezeu să dezlege sufletul celui răposat, de orice blestem sau afuriseni, să-i ierte tot păcatul sufletesc şi trupesc, ca sulfetul lui să se odihnească împreună cu drepţii, iar trupul să se dea înapoi firii, desfăcându-se în cele din care a fost alcătuit.

Ce înseamnă sărutarea cea mai de pe urmă, pe care rudele, prietenii şi cunoscuţii o dau celui răposat?

Aceasta este pecetea dragostei şi a unirii, ce leagă pe cei vii cu cei morţi şi totodată semnul iertării şi al împăcării prin care ne luăm rămas bun de la cel ce pleacă dintre noi. De aceea, în timpul acesta se cântă frumoasele şi înduioşătoarele podobii: „Veniţi, fraţilor, să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă..."şi celelalte, în care Biserica ne zugrăveşte din nou piericiunea şi vremelnicia vieţii pământeşti şi ne aminteşte că toţi vom muri şi ne îndeamnă să ne rugăm cu toţii pentru iertarea şi odihna celui răposat.

Ce înseamnă: „Veşnica pomenire", care se cântă repauzatului la sfârşitul slujbei înmormântării, la punerea în mormânt şi la parastase?

Prin aceasta ne rugăm lui Dumnezeu ca,pe de o parte, El să-Şi aducă pururea aminte de cel răposat, cum s-a rugat tâlharul pe cruce: „Pomeneşte-mă Doamne, întru împărăţia Ta!", iar, pe de alta, noi, cei vii, să păstrăm o neîntreruptă aducere aminte de dânsul, să nu-l lăsăm în uitare, ci să-l pomenim totdeauna, rugându-ne pentru dânsul.

Se face vreo abatere de la rânduiala obişnuită a slujbei înmormântării, în vreu timp al anului?

Da, şi anume în Săptămâna luminată, adică între Duminica Învierii şi Duminica Tomii. Iată ce ne învaţă despre aceasta cartea de slujbă: „Ştiut să fie că de va răposa vreunul din creştin de Sfintele Paşti sau în orice zi din Săptămâna luminată până la Duminica Tomii, nu cântăm slujba înmormântării ştiute, pentru mărirea şi cinstirea sărbătorii Învierii şi pentru că acestea sunt zile de bucurie şi veselie, iară nu de jale şi de plângere. Şi toţi câţi murim întru nădejdea Învierii şi a vieţii celei veşnice, întru Hristos înviem".

De aceea, pentru ca bucuria Învierii să nu fie întunecată sau umbrită de jalea şi durerea pentru cei morţi, din zilele obişnuite, preotul slujeşte în asemenea cazuri îmbrăcat în veşminte luminate (albe), iar slujba înmormântării din aceste zile e alcătuită aproape numai din cântările Învierii. Din slujba obişnuită a înmormântării se păstrează numai ectenia pentru morţi,condacul „Cu sfinţii odihneşte, Hristoase ..." şi rugăciunile de dezlegare şi iertare („Dumnezeul duhurilor ..." şi celelalte).

De ce preotul, la coborârea sicriului în groapă, aruncă peste el prima lopată de ţărână, în formă de cruce?

Întâi pentru a ne aduce aminte de cuvântul Domnului: „Că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce" (Fac. 3,19).

Al doilea, pentru a mângâia pe cei rămaşi în viaţă că, chiar şi în pământ, trupul celui răposat rămâne tot sub puterea şi ocrotirea lui Dumnezeu, deoarece, precum zice Psalmistul: **"Al Domului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc într-însa" (Ps. 23,1). Sau, precum ne învaţă Sfântul Apostol Pavel: Căci de viem, Domnului viem, şi de murim, Domnului murim, deci, sau de viem sau de murim, ai Domnului suntem"** (Rom. 14, 80).

Pentru ce preotul varsă cenuşă din cădelniţă, untdelemn şi vin peste trupul răposatului?

Se varsă cenuşă, pentru a adeveri cuvântul Sfintei Scripturi că **„pământ şi cenuşă suntem"** (Fac 18, 27; Iov. 30, 19; Eccl. 12, 7). Apoi această cenuşă, fiind binecuvântată şi sfinţită cu semnul Crucii, prin tămâie,pune pe mort sub scutul lui Hristos până la înviere.

Untdelemnul este semnul şi pecetea lui Hristos, ca şi undelemnul de la Botez. **„Atunci (la Botez), ungerea cu untdelemn chema pe candidatul la Botez la luptele cele sfinte; acum însă untdelemnul cel vărsat înseamnă că cel adormit a luptat luptele cele sfinte şi s-a desăvârşit".** Iar vinul, în unele părţi amestecat cu untdelemn, iar în altele înlocuit cu Aghiasmă, se toarnă cruciş peste trupul răposatului.

Vinul este simbolul sângelui, adică al sevei de viaţă care curge prin mădularele trupului omenesc şi îl însufleţeşte. Turnarea lui peste trupul mortului deci preînchipuirea nemuririi sau a învierii pentru viaţa cea veşnică, pe care o nădăjduim.

Care este şi ce închipuie coliva, care se face la înmormântări şi parastase?

Coliva închipuie însuşi trupul mortului şi este totodată un semn văzut al credinţei noastre în înviere şi nemurire, deoarece este făcută din boabe de grâu, pe care Însuşi Domnul le-a înfăţişat ca purtând în ele icoana sau asemănarea învierii trupurilor: după cum bobul de grâu, ca să încolţească să aducă roadă trebuie să se îngroape mai întâi în pământ şi apoi să putrezească, tot aşa şi trupul omenesc mai întâi se îngroapă şi putrezeşte, pentru ca să învieze apoi întru nestricăciune (Ioan 12, 24; I Cor. 15, 36 ş.u.).

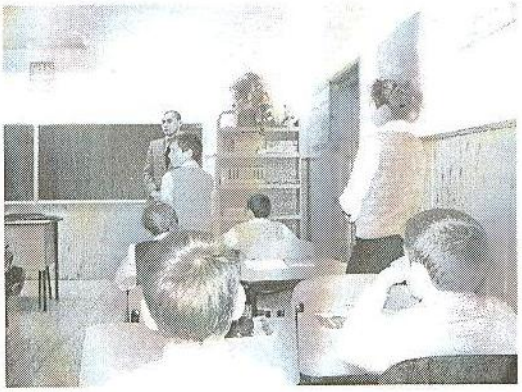
De aceea, la binecuvântarea colivei de către preot, şi anume când se cântă **„Veşnica pomenire"**, rudele şi prietenii mortului ridică tava (farfuria) cu colivă, legănând-o pe mâini, în semn de comuniune sau legătură cu răposatul. Acelaşi lucru închipuie şi gustarea din colivă, după binecuvântarea ei.

Acelaşi rost îl are şi coliva simplă, neînsoţită de vin, adusă de cei vii în biserică la ziua numelui lor, spre cinstea şi pomenirea prazniculuisau sfinţilor sărbătoriţi în acea zi sau spre pomenirea morţilor care poartă numele acelor sfinţi. Ea se binecuvintează de către preoţi fie seara, la sfârşitul vecerniei, fie (mai des) ziua, la sfârşitul Liturghiei, după rugăciunea Amvonului, printr-o rugăciune deosebită. „Doamne, Cela ce ai produs toate cu cuvântul Tău...".

Evenimente, ştiri

1. În cadrul parohiei Înălțarea Domnului se desfăşoară programul „Hrană la domiciliu", fiind vizate 20 familii de oameni săraci, bătrâni sau bolnavi.

2. În parteneriat cu Şcoala Generală nr. 11, preoții parohiei au început implementarea Programului Național „Hristos împărtăşit copiilor". Discuțiile pe teme de actualitate, cu tinerii elevi se desfăşoară în cadrul orelor de Religie şi al serilor duhovniceşti organizate în biserica parohiei

3. În Ziua de 25 Martie 2009 s-a împlinit un an de la întronizarea PreaSfințitului Părinte Visarion în scaunul chiriarhal al Episcopiei Tulcii. Experiența de 11 ani întru arhierei, ca Arhiereu Vicar al Mitropoliei Ardealului precum şi tactul personal dobândit în aceşti ani, au însufleţit biserica tulceană pe parcursul unui an de arhipăstorie, înmulțindu-se evenimentele bisericeşti în toate planurile vieții sociale. Mulțumind lui Dumnezeu pentru că în purtarea Sa de grijă, față de nou înființata Episcopie ne-a trimis un vrednic Părinte Episcop. La ceas aniversar urăm Preasfințitului Părinte Visarion sănătate întru lungime de zile şi Arhipăstorie Îndelungată în scaunul Episcopiei al Tulcii.

SĂ NE TRĂIȚI ÎNTRU MULȚI ANI!

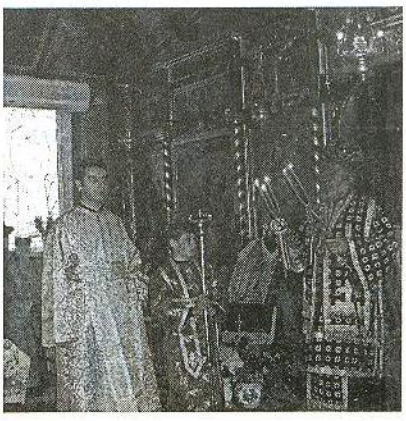
Redacția Rev. Lumină din Lumină.

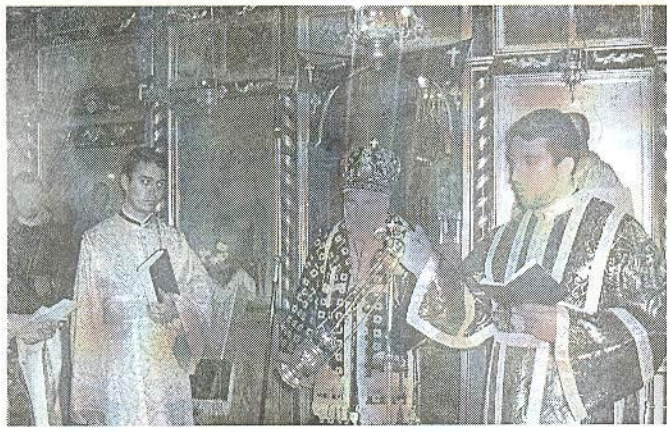

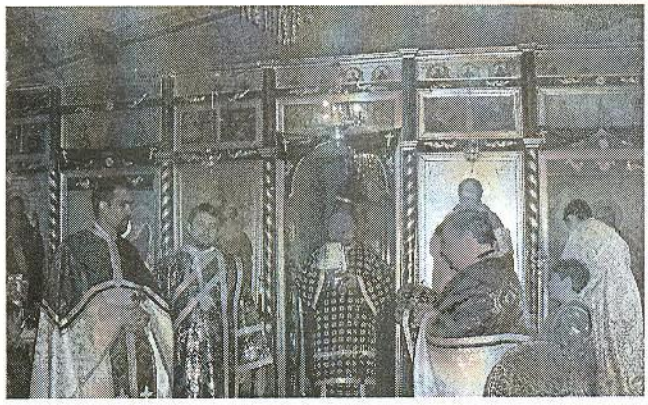
4. În ziua de sâmbătă 11 aprilie 2009 Preasfințitul Părinte Visarion, a slujit Sfânta Liturghie la Capela cimitir, alături de preoții şi credincioşii parohiei. După oficierea Liturghiei Sfântului Ioan Gură de Aur şi frumosul cuvânt de învățătură Preasfinția Sa a săvârşit parastasul deobşte pentru cei adormiți, a căror rămăşițe pământeşti odihnesc în cimitirul Eternitatea.

Fiind Sâmbăta Învierii lui Lazăr a fost un bun prilej de slujbă arhierească la capela cimitirului, Mun. Tulcea, întrucât Învierea este fundamentul existenței noastre, este veşnică, iar moartea este vremelnică pentru toți cei adormiți întru Hristos, aşa cum a fost şi pentru Lazăr cel a patra zi înviat, pentru fiica lui Iair, pentru fiul văduvei din Noin; şi este neputincioasă în fața lui Dumnezeu care i-a zdrobit puterea, biruind-o prin Slăvita Înviere a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

5. De praznicul Floriilor, s-au împlinit opt ani de când Înaltpreasfințitul Teodosie Petrescu a fost întronizat arhiepisop al Tomisului în catedrala arhiepiscopală Sf Ap. Petru şi Pavel, din Constanța. Până în 25 martie 2008, a fost şi arhipăstorul tulcenilor. Amintindu-ne de toată osteneala ce a depus-o pentru păstorirea clerului şi credincioşilor tulceni până la venirea Preasfințitului Părinte Visarion, episcopul Tulcii, îi adresăm la moment aniversar, arhipăstorie îndelungată în scaunul de Arhiepiscop al Tomisului cu sănătate şi alese împliniri duhovnicesti.

Întru Mulți Ani Înaltpreasfințite Părinte.

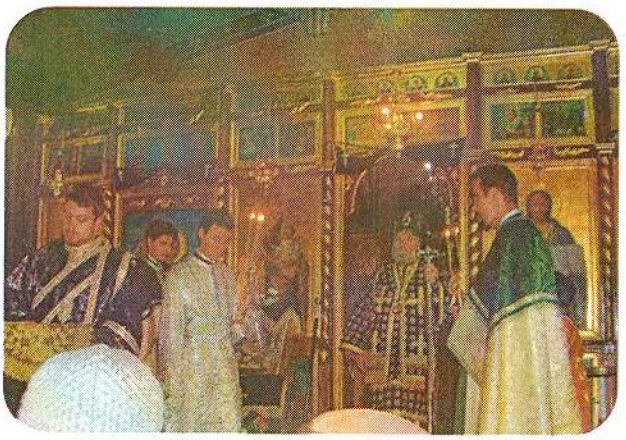

6. Potrivit cuvinetelor Sfintei Scripturi:**"în temniță am fost şi m-ați cercetat"** preoții parohiei împreună cu profesorul de religie Samoilă Ionuț de la Şcoala Generală nr. 11, împreună cu un grup de 30 elevi au mers în vizită la penitenciarul din Tulcea, împărțind celor întemnițați alături de cuvântul de învățătură iconițe, reviste şi ziare cu articole ziditoare de sulfet.

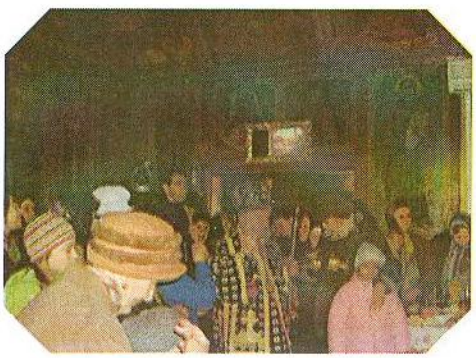

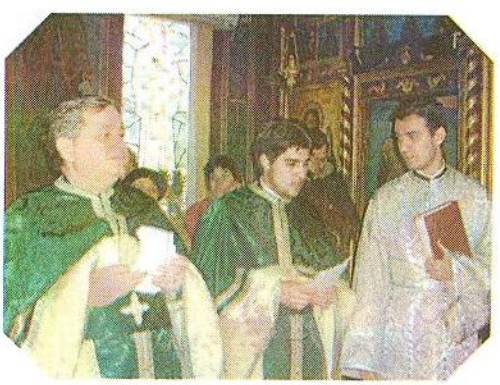

LUMINĂ DIN LUMINĂ

